

DZIECI W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2024 R.

Children in Mazowieckie Voivodship in 2024

Warszawa Warszawa 2026

DZIECI W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2024 R.

Children in Mazowieckie Voivodship in 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Warszawa, Mazovian Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Anny Cacko, Justyny Wrocławskiej

Zespół autorski

Editorial team

Iwona Cieciora, Edyta Kaźmierczak, Justyna Kotowoda, Teresa Kwiecień, Anna Pasterkowska, Joanna Podolska,
Marzena Suhecka, Dorota Sułkowska

Tłumaczenie

Translation

Agnieszka Gromek-Żukowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Aneta Czyżkowska, Marta Nieścioruk, Agnieszka Szwed

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Obraz wygenerowany przy użyciu technologii AI
Image generated using AI technology

ISSN 2081-7126

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://warszawa.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Troska o dobro dziecka, zapewnienie mu opieki i możliwości wszechstronnego rozwoju zajmują ważne miejsce w programach działań różnych organizacji społecznych i politycznych, są też przedmiotem zainteresowania najpoważniejszych gremiów międzynarodowych. Również statystyka publiczna uwzględnia w swoich badaniach problematykę związaną z dziećmi i młodzieżą.

Urząd Statystyczny w Warszawie wykorzystując wyniki szerokiego spektrum badań statystycznych statystyki publicznej oraz źródła pozastatystyczne przygotował kolejną edycję publikacji „Dzieci w województwie mazowieckim”. Przedstawione w formie graficznej wraz z krótkimi komentarzami analitycznymi informacje dotyczą: zjawisk demograficznych, miejsca dziecka w rodzinie i poza nią, wspierania rodzin z dziećmi, opieki społecznej i medycznej, edukacji, kultury i wypoczynku, a także stanu zdrowia oraz zagrożeń życia.

W celu ukazania zróżnicowania wewnątrz regionu, wybrane dane zaprezentowano na poziomie miast, wsi i powiatów. Publikację kończy porównanie Mazowsza z innymi województwami w kraju.

Dane zawarte w publikacji dotyczą głównie lat 2020–2024, chociaż w niektórych przypadkach prezentowane są wybrane lata lub krótszy okres, co wynika z uwarunkowań metodologicznych.

Przekazując do rąk Państwa kolejną edycję opracowania wyrażam nadzieję, że wydawnictwo to dostarczy szeregu ciekawych informacji o młodym pokoleniu w naszym regionie.

Pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniły się do wzbogacenia treści publikacji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Agnieszka Ajdyn

Warszawa, czerwiec 2026 r.

Preface

Care for children's wellbeing, guaranteeing them care and possibility of development of their abilities occupy an important place in the programmes of activities of various social and political organizations, they are also of interest to the most respected international bodies. Official statistics also include issues related to children and youth in their surveys.

The Statistical Office in Warszawa has prepared the next edition of the publication "Children in Mazowieckie Voivodship" using data coming from statistical surveys as well as from administrative sources. The information presented in graphical form with short analytical comments concern: demographic phenomena, the child's place in the family and beyond, supporting families with children, social care and medical care, education, culture and leisure, as well as health and threats to life.

In order to show the diversity within the region, selected data were presented at the level of urban areas, rural areas and powiats. The publication ends with a comparison of Mazovia with other voivodships in the country.

The data contained in the publication apply mainly to the years 2020–2024, although in some cases selected years or a shorter period are presented, which results from methodological conditions.

Presenting the next edition of the publication, I would like to express my hope that it will provide a set of interesting information about the young generation in our region.

I would like to thank all individuals and institutions for their assistance in providing data to that contributed to enriching the content of this publication.

Director
of the Statistical Office
in Warszawa

Agnieszka Ajdyn

Warsaw, June 2026

Spis treści

Przedmowa
Objaśnienia znaków umownych
Ważniejsze skróty
Tło demograficzne
Rodzina i alternatywne formy opieki
Opieka zdrowotna
Nauka i rozrywka
Wypadki. Zagrożenia
Mazowieckie na tle innych województw

Contents

Preface	3
Symbols	5
Main abbreviations	5
Demographic background	7
Family and alternative care forms	15
Health care	33
Education and entertainment	47
Accidents. Threats	73
Mazowieckie against the background of other voivodships	87

W publikacji, ze względu na jej specyficzny charakter, pominięto szczegółowe wyjaśnienia metodyczne, które Czytelnik znajdzie w innych wydawnictwach Urzędu Statystycznego oraz na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego <https://publikacje.new.stat.gov.pl/>

Due to its specific nature, detailed methodological explanations that the reader will find in other publications of the Statistical Office and on the website of the Statistics Poland <https://publikacje.new.stat.gov.pl/en> are omitted in the publication.

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Kreska	(-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka	(.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
„W tym” “Of which”		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

r.	rok
NSP	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National Population and Housing Census
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
p. prom.	punkt promilowy
tys.	tysiąc
mln	milion
g	gram gram
tj. i.e.	to jest that is
PZH	Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene
WHO	Światowa Organizacja Zdrowia World Health Organization
POZ PHCs	Podstawowa Opieka Zdrowotna Primary Care Physicians

Tło demograficzne
Demographic background

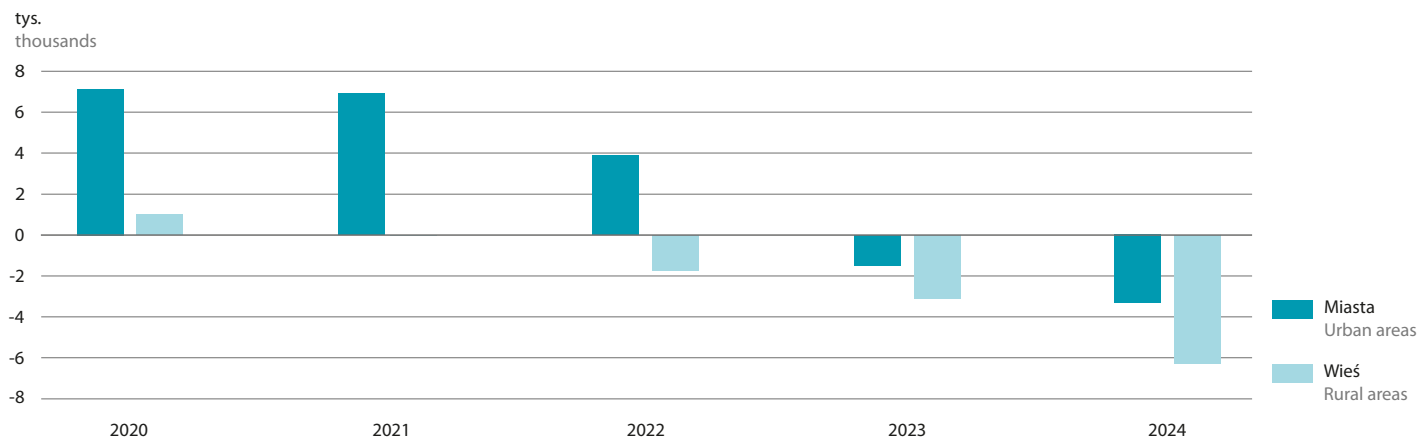
Dzieci i młodzież (0–18 lat) według miejsca zamieszkania i płci

Children and youth (0–18 years) by place of residence and sex

	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Ogółem Total	1111707	1116140	1106509	676575	685862	682533	435132	430278	423976
chłopcy males	570485	572755	567902	347140	351499	349768	223345	221256	218134
dziewczeta females	541222	543385	538607	329435	334363	332765	211787	209022	205842
Dzieci (0–14 lat) Children (0–14 years)	909426	885196	864322	560278	547913	536115	349148	337283	328207
chłopcy males	467047	454123	443677	287781	281189	275145	179266	172934	168532
dziewczeta females	442379	431073	420645	272497	266724	260970	169882	164349	159675
Młodzież (15–18 lat) Youth (15–18 years)	202281	230944	242187	116297	137949	146418	85984	92995	95769
chłopcy males	103438	118632	124225	59359	70310	74623	44079	48322	49602
dziewczeta females	98843	112312	117962	56938	67639	71795	41905	44673	46167

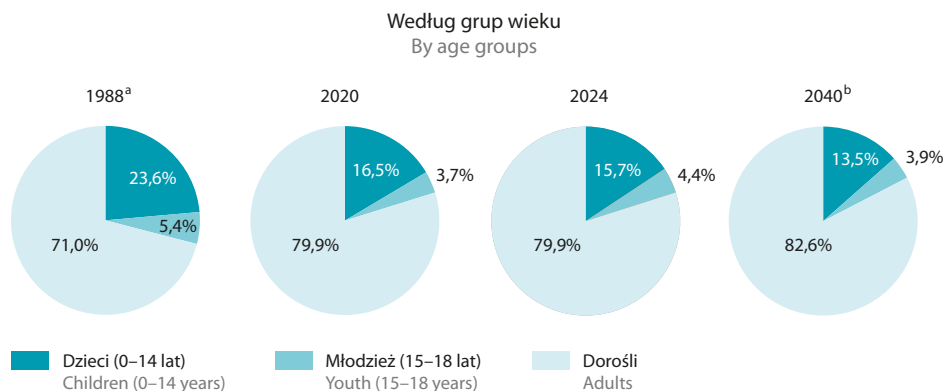
Zmiana liczby dzieci i młodzieży w stosunku do roku poprzedniego

Change in the number of children and youth in relation to previous year

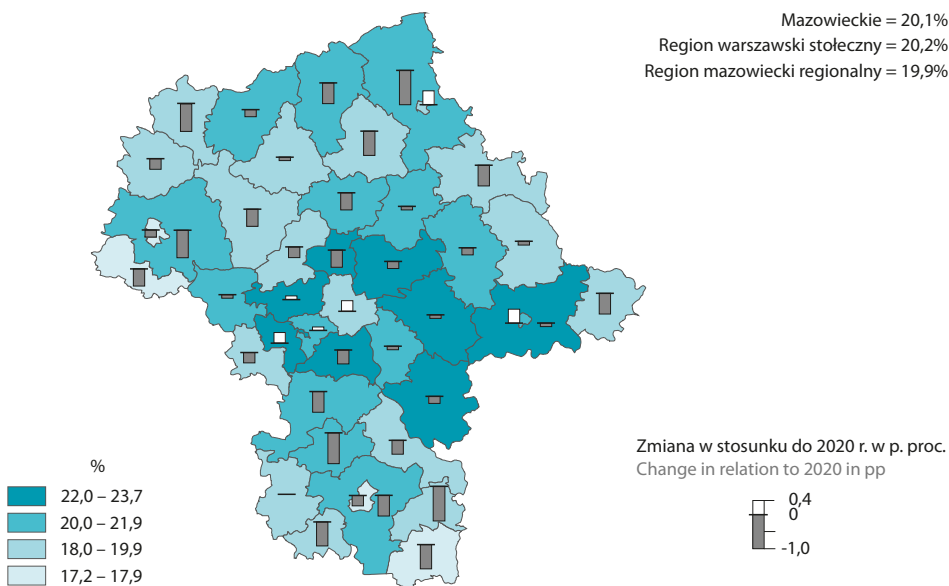

Udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności

Share of children and youth in the total number of population

W 2024 r. – w wieku 0–18 lat
In 2024 – aged 0–18

W 2024 r. w województwie mazowieckim mieszkało 1106,5 tys. dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat. W latach 2020–2022 zbiorowość ta charakteryzowała się corocznym wzrostem, a od 2023 r. spadkiem. W porównaniu z 2020 r. populacja ta zmniejszyła się o 0,5%, a ich udział w ogólnej liczbie ludności nie zmienił się i wyniósł 20,1%. Jednak według prognozy ludności opracowanej na bazie NSP 2021 można się spodziewać spadku tego udziału – do 17,4% w 2040 r.

W miastach w latach 2020–2022 obserwowany jest wzrost liczby dzieci i młodzieży, zaś w latach 2023 i 2024 odnotowano jej spadek. Na wsi w 2020 r. zanotowano wzrost osób w wieku 0–18 lat, a od 2021 r. spadek omawianej zbiorowości. W 2024 r. w miastach mieszkało 61,7% ogółu tej populacji, a na wsi 38,3% (w 2020 r. odpowiednio 60,9% i 39,1%).

W 2024 r. liczba dzieci w wieku 0–14 lat wyniosła 864,3 tys. i w stosunku do 2020 r. zmniejszyła się o 45,1 tys. (o 5,0%), przy czym w miastach ubyło 24,2 tys. osób, a na wsi 20,9 tys. Drugą grupą, zdecydowanie mniej liczną, bo obejmującą tylko cztery roczniki stanowi młodzież w przedziale wieku 15–18 lat, których zbiorowość liczyła 242,2 tys., tj. o 39,9 tys. (o 19,7%) więcej niż w 2020 r., (w miastach więcej o 30,1 tys. osób, a na wsi o 9,8 tys.).

In 2024, 1106.5 thousand children and youth aged 0–18 lived in Mazowieckie Voivodship. This population grew annually between 2020 and 2022, and declined from 2023 onward. Compared to 2020, this population decreased by 0.5%, and their share in the total population remained unchanged at 20.1%. However, according to the population forecast based on the 2021 National Census, this share can be expected to decline to 17.4% in 2040.

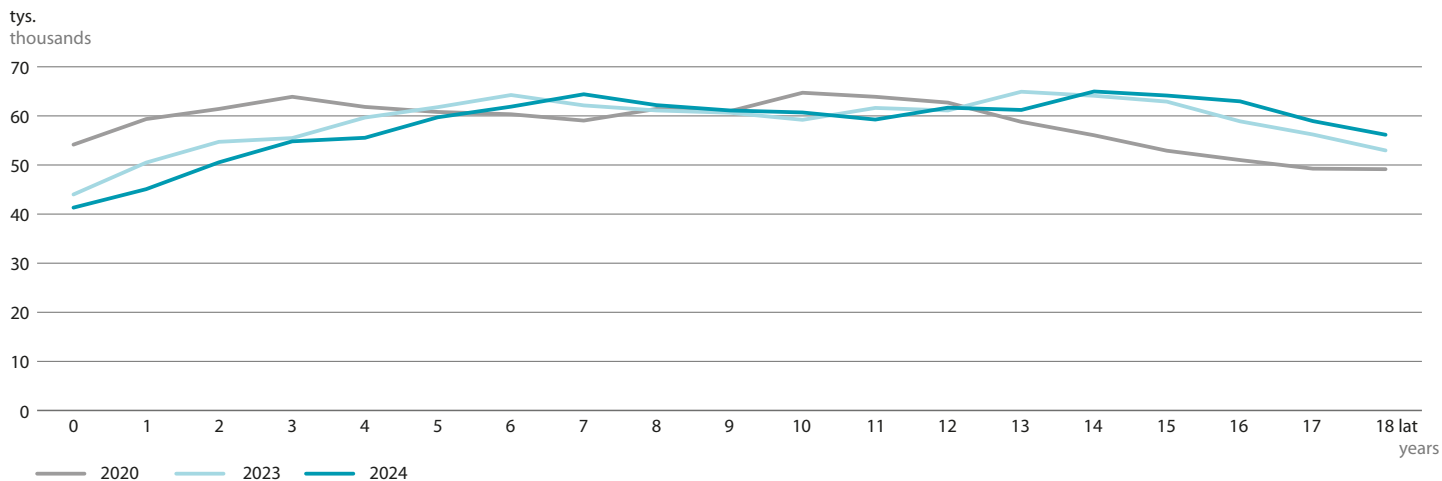
In urban areas, an increase in the number of children and youth was observed between 2020 and 2022, while a decrease was observed in 2023 and 2024. In rural areas, an increase in the number of persons aged 0–18 was recorded in 2020, and a decrease in this group from 2021 onwards. In 2024, 61.7% of this population lived in urban areas, and 38.3% in rural areas (in 2020, 60.9% and 39.1%, respectively).

In 2024, the number of children aged 0–14 was 864.3 thousand, a decrease of 45.1 thousand (by 5.0%), with 24.2 thousand persons fewer in urban areas, and 20.9 thousand in rural areas. The second group, much smaller, because it covers only four age groups, is youth aged 15–18, whose population numbered 242.2 thousand, i.e. by 39.9 thousand (by 19.7%) more than in 2020, (in urban areas 30.1 thousand more and 9.8 thousand in rural areas).

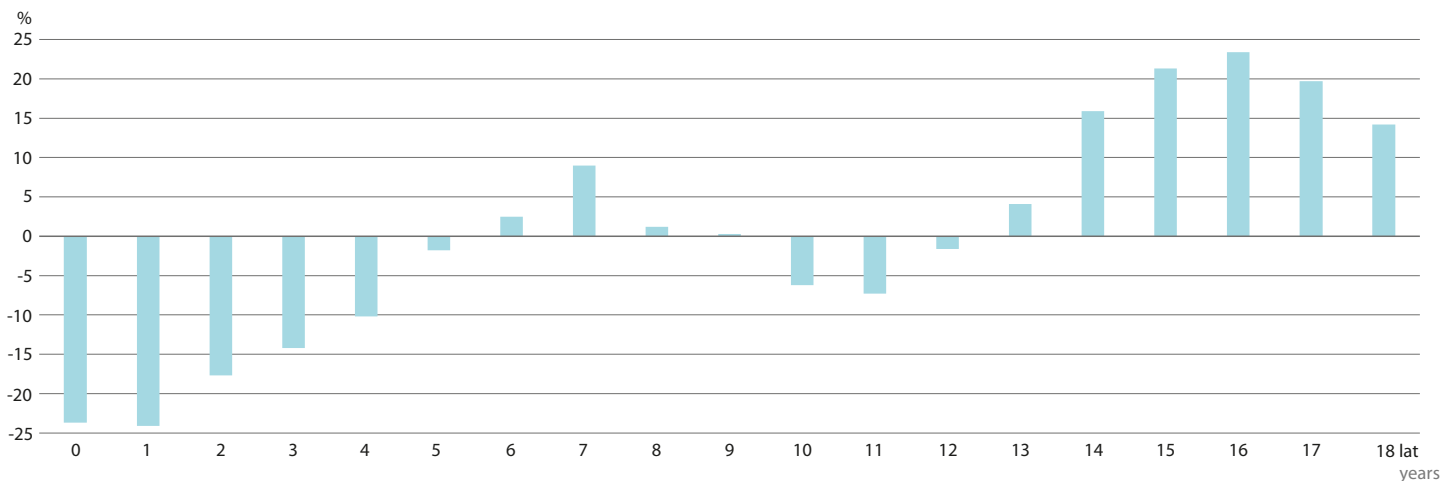
a Dane Narodowego Spisu Powszechnego. b Prognoza Ludności opracowana na bazie NSP 2021.
a Data of the National Census. b Population Projection based on the National Census 2021.

Dzieci i młodzież według roczników wieku

Children and youth by vital statistics

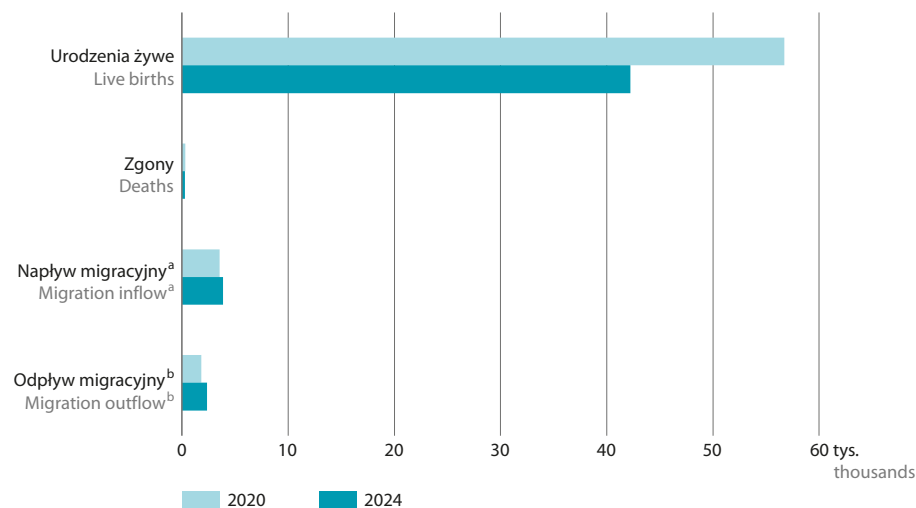

Zmiana w latach 2020–2024
Change in 2020–2024

Ruch naturalny i migracyjny dzieci i młodzieży

Vital statistics and migration of children and youth

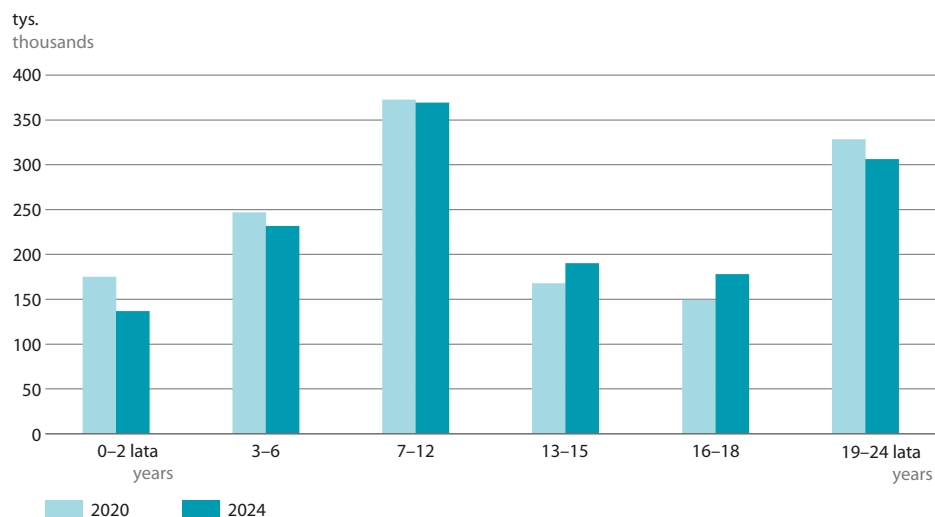

a, b Migracje międzywojewódzkie i zagraniczne: a – zameldowania na pobyt stały, b – wymeldowania z pobytu stałego.

a, b Interoivodship and international migration: a – registrations for permanent residence, b – deregistrations from permanent residence.

Ludność w wieku 0–24 lata według edukacyjnych grup wieku

Population aged 0–24 by educational age groups

Na kształtowanie się struktury dzieci i młodzieży według wieku największy wpływ ma liczba urodzeń żywych, a następnie intensywność w zakresie ruchu migracyjnego oraz zgony.

W województwie mazowieckim w 2024 r. urodziło się 42,2 tys. dzieci, w wyniku dodatniego salda migracji przybyło 1,5 tys. osób, a z tytułu zgonów ubyło 0,3 tys. dzieci.

W 2024 r. w województwie mazowieckim zarejestrowano o 14,5 tys. urodzeń żywych mniej niż w 2020 r. Wskaźnik natężenia urodzeń żywych wyniósł 7,66 wobec 10,27 w 2020 r. Zmniejszenie się liczby urodzeń miało miejsce w miastach i na wsi. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość 7,75 wobec 10,52 w 2020 r., a na wsi odpowiednio 7,49 i 9,82.

W 2024 r. wśród ogółu dzieci i młodzieży najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 7. do 12. roku życia (33,4%), a następnie od 3. do 6. roku życia (21,0%). Najmniej liczną grupę stanowiły dzieci w wieku 0–2 lata (12,4%) oraz 16–18-latkowie (16,1%).

W porównaniu z 2020 r. najbardziej wzrósł odsetek osób w wieku 16–18 lat (o 2,7 p. proc.), a następnie osób w wieku 13–15 lat (o 2,1 p. proc.). Spadł natomiast odsetek osób w wieku 0–2 lata, 3–6 lat i 7–12 lat (odpowiednio: o 3,3 p. proc., 1,2 p. proc. i 0,1 p. proc.).

The structure of children and youth by age is most influenced by the number of live births, followed by the intensity of migration and deaths.

In Mazowieckie Voivodship 42.2 thousand children were born in 2024, as a result of the positive net migration, the number of persons increased by 1.5 thousand, and 0.3 thousand children decreased due to deaths.

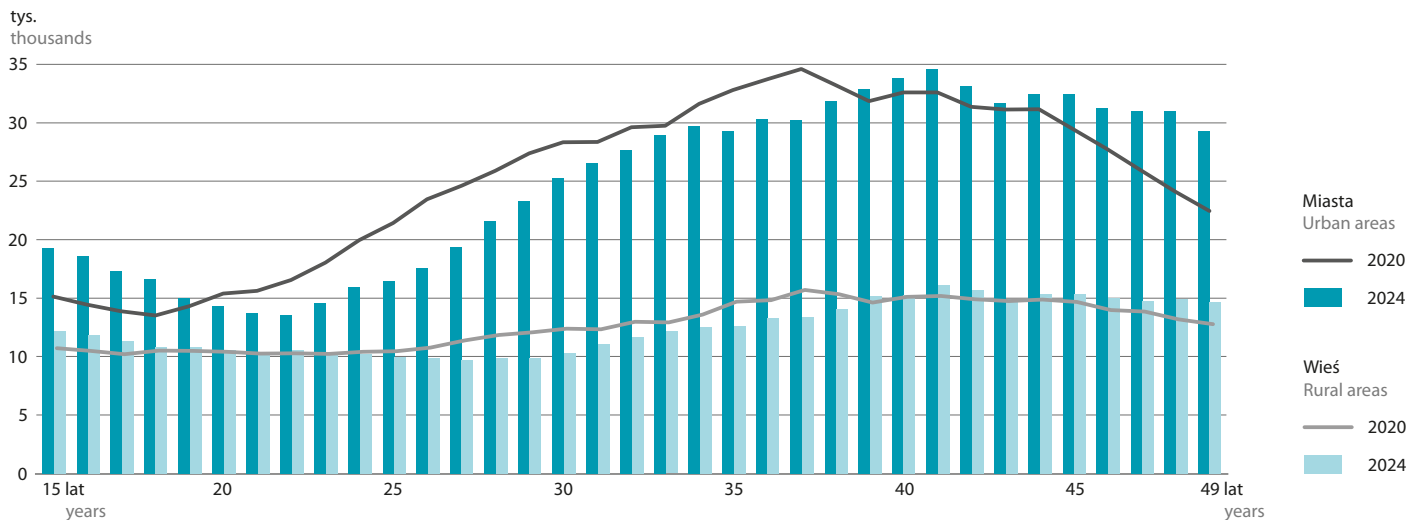
In 2024, 14.5 thousand fewer live births were registered in Mazowieckie Voivodship than in 2020. The intensity rate of live births was 7.66, compared to 10.27 in 2020. The decrease in the number of births occurred in both urban and rural areas. In urban areas, the rate was 7.75, compared to 10.52 in 2020, and in rural areas, it was 7.49 and 9.82, respectively.

In 2024, among all children and youth, the largest group were those aged 7 to 12 (33.4%), followed by those aged 3 to 6 (21.0%). The smallest groups were children aged 0–2 (12.4%) and 16–18-year-olds (16.1%).

Compared to 2020, the percentage of persons aged 16–18 increased the most (by 2.7 pp), followed by persons aged 13–15 (by 2.1 pp). However, the percentage of persons aged 0–2, 3–6 and 7–12 decreased (by 3.3 pp, 1.2 pp and 0.1 pp, respectively).

Kobiety w wieku rozrodczym (15–49 lat)

Females at reproductive age (15–49)

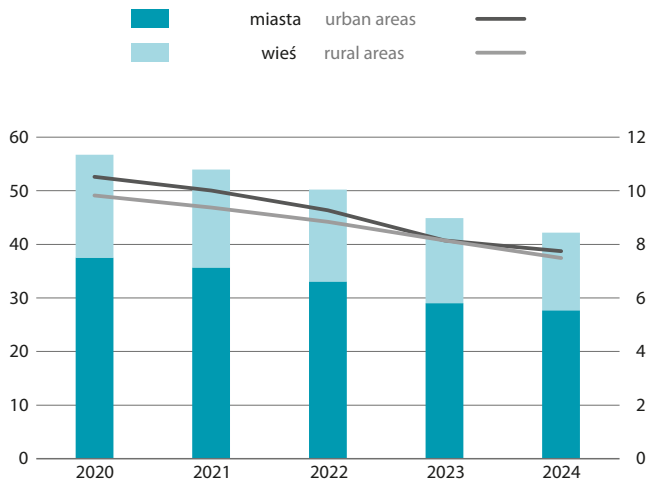

Urodzenia żywe

Live births

W tysiącach (lewa oś)
In thousands (left axis)

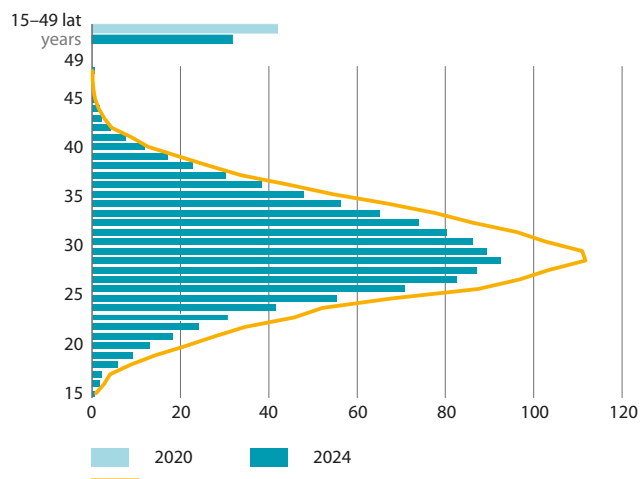
Na 1000 ludności (prawa oś)
Per 1000 population (right axis)

Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet

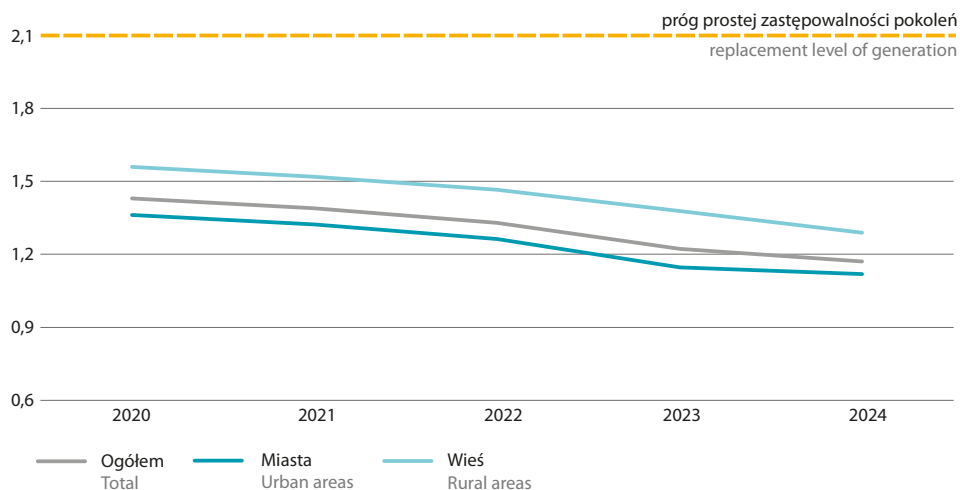
Fertility – live births per 1000 females

Wiek kobiet
Age of women

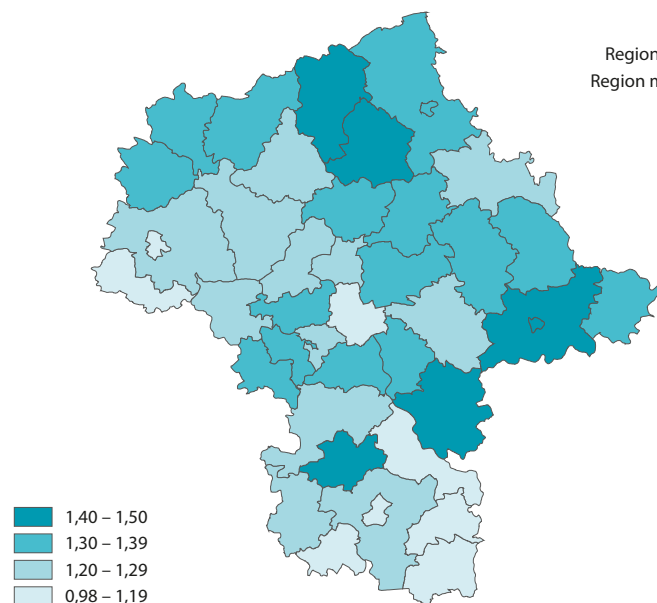

Współczynnik dzietności ogólnej

Total fertility rates

Mazowieckie = 1,17
Region warszawski stołeczny = 1,10
Region mazowiecki regionalny = 1,29

Dzietność kobiet – przeciętna liczba dzieci, którą urodziłaby kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną wśród kobiet w badanym roku.

Lifetime fertility – the average number of children that would be born by a woman during her whole reproductive period (15–49 years) assuming that in particular phases of this period she would give birth to children with the intensity observed among women in a year under observation.

W województwie mazowieckim utrzymujący się od lat niski poziom dzietności nie zapewnia stabilnego rozwoju demograficznego. Można zaobserwować niekorzystną strukturę kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat), a także zmianę zachowań prokreacyjnych ludzi młodych (np. odkładanie na później decyzji o założeniu rodziny, decydowanie o posiadaniu mniejszej liczby dzieci lub o dobrowolnej bezdzietności).

W województwie mazowieckim najwyższą płodnością charakteryzują się kobiety w wieku 25–29 lat, a w następnej kolejności – w wieku 30–34 lata. W 2024 r. matki z tych grup wieku urodziły odpowiednio 11929 i 15591 dzieci, tj. 28,3% i 36,9% ogółu żywo urodzonych.

Liczba kobiet w wieku rozrodczym w 2024 r. wyniosła 1307,5 tys. i w porównaniu z 2020 r. zmniejszyła się o 17,7 tys. (o 1,3%), przy czym kobiet w wieku 15–33 lata było mniej o 37,5 tys. (o 6,2%), natomiast kobiet w wieku 34–49 lat – więcej o 19,7 tys. (o 2,7%). Odsetek kobiet do 33 roku życia spadł z 45,8% do 43,5%. Współczynnik dzietności, obrazujący zastępowalność pokoleń, w latach 2020–2023 utrzymywał się na poziomie 122–153 urodzeń dzieci na 100 kobiet w wieku rozrodczym, czyli poniżej poziomu optymalnego, zawierającego się w przedziale 210–215 urodzeń. W 2024 r. wyniósł on 117.

In Mazowieckie Voivodship, the low fertility rate that has persisted for years does not ensure stable demographic development. An unfavourable structure of women of reproductive age (15–49 years) can be observed, as well as changes in the reproductive behaviour of young people (e.g. postponing the decision to start a family, having fewer children or voluntary childlessness).

In Mazowieckie Voivodship, the highest fertility is characteristic for women aged 25–29, followed by women aged 30–34. In 2024, mothers from these age groups gave birth to 11929 and 15591 children respectively, i.e. 28.3% and 36.9% of total live births.

The number of women of reproductive age in 2024 amounted to 1307.5 thousand, a decrease of 17.7 thousand (1.3%) compared to 2020. There were 37.5 thousand fewer women aged 15–33 (6.2%), while there were 19.7 thousand more women aged 34–49 (2.7%). The percentage of women under 33 decreased from 45.8% to 43.5%. The fertility rate, which reflects generational replacement, remained at 122–153 births per 100 women of reproductive age in 2020–2023, which is below the optimal level of 210–215 births. In 2024, it reached 117.

**Rodzina i alternatywne
formy opieki**
**Family and alternative
care forms**

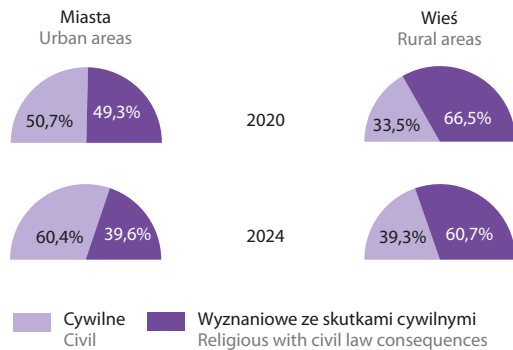
Małżeństwa zawarte

Marriages contracted

	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Ogółem Total	21179	22341	20976	13561	14817	14072	7618	7524	6904
na 1000 ludności per 1000 population	3,84	4,06	3,81	3,80	4,16	3,94	3,90	3,87	3,56
W % małżeństwa pierwsze (kawaler z panną) In % first marriages (single males with single females)	77,7	76,5	74,9	74,8	74,4	73,5	82,7	80,6	77,9

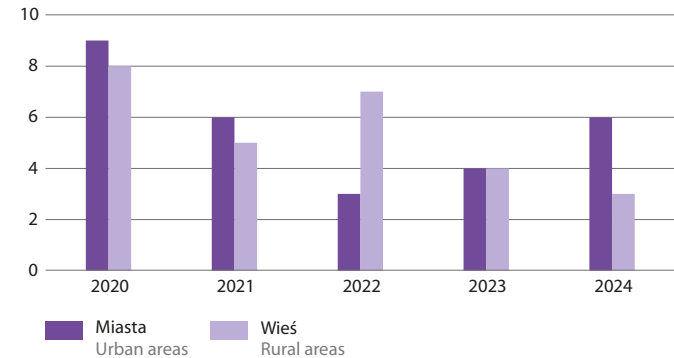
Małżeństwa cywilne i wyznaniowe

Civil marriages and religious marriages

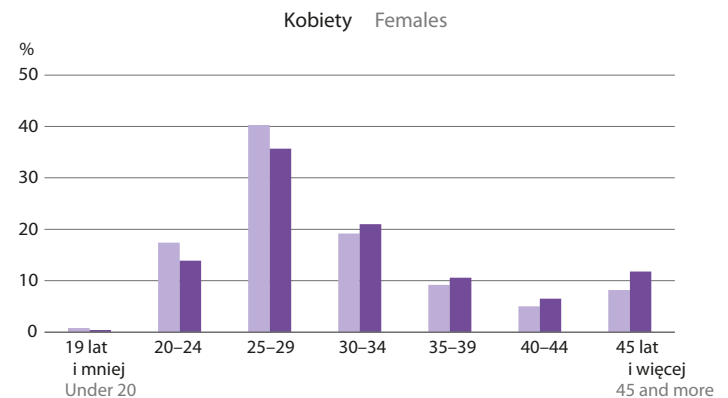
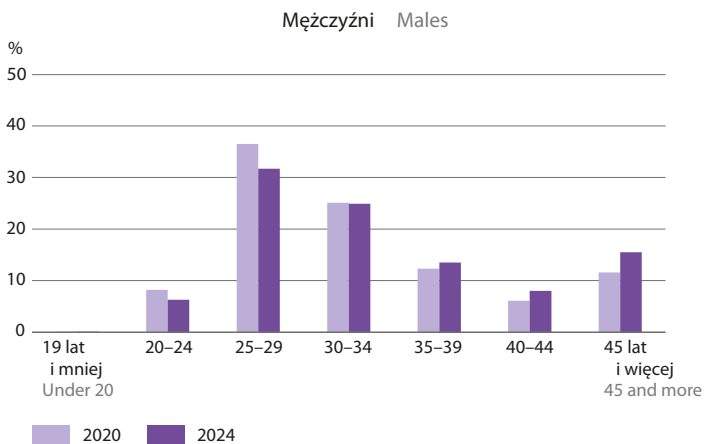
Małżeństwa nastoletnich kobiet (16–17 lat)

Marriages of teenage females (16–17 years old)

Małżeństwa według płci i grup wieku nowożeńców

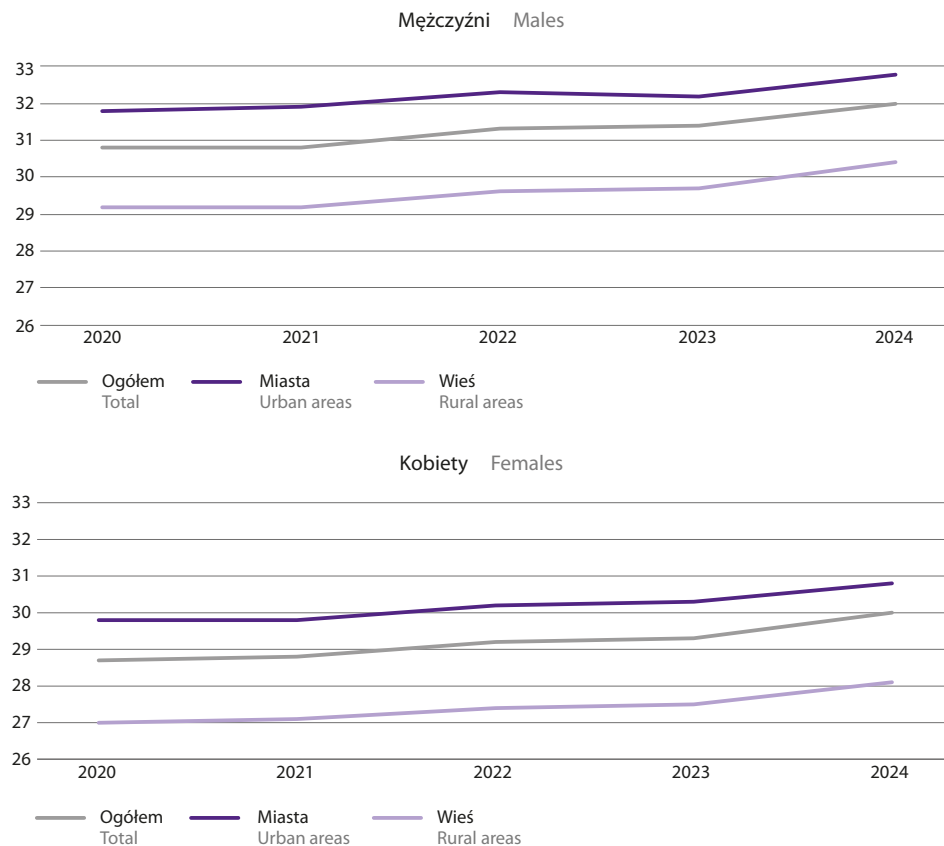
Marriages by sex and age groups of bridegrooms and brides

Mediana wieku nowożeńców

Median age of bridegrooms and brides

		2020	2023	2024
Małżeństwa ogółem Marriages, total	mężczyźni males	30,8	31,4	32,0
	kobiety females	28,7	29,3	30,0
Małżeństwa pierwsze (kawaler z panną) First marriage (single male with single female)	kawalerowie single males	29,4	29,6	30,0
	panny single females	27,4	27,8	28,2

Mediana wieku ludności (wiek środkowy) – parametr wyznaczający granicę wieku, którą połowa populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.
Median age of population – is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half – did not reach yet.

Rodzina stanowi środowisko, które zapewnia dziecku najlepsze warunki rozwoju i wychowania. Na przestrzeni lat demografowie obserwują zmiany wzorca małżeńsko-rodzinnego. Młodzi ludzie planując przyszłość najpierw decydują się na osiągnięcie określonego poziomu wykształcenia oraz stabilizacji ekonomicznej, a potem na założenie rodziny oraz jej powiększenie.

W województwie mazowieckim w latach 2020–2024 wśród ogółu nowo tworzonych małżeństw udział pierwszych związków (tj. panien z kawalerami) zmniejszył się z 77,7% do 74,9%. Spadek tego odsetka zarejestrowano zarówno w miastach, jak i na wsi.

Sukcesywnie podwyższał się wiek nowożeńców. W 2024 r. wiek środkowy mężczyzn wstępujących w związek małżeński wyniósł 32,0 lata, a kobiet – 30,0 lat, podczas gdy w 2020 r. odpowiednio – 30,8 roku i 28,7 roku.

W strukturze wieku mężczyzn i kobiet zmieniających stan cywilny nadal największy odsetek stanowiły osoby w wieku 25–29 lat. W porównaniu z 2020 r. zmniejszył się udział osób w wieku do 24 lat, a zwiększył w starszych grupach wieku.

The family is an environment that provides the child with the best conditions for development and upbringing. Over the years, demographers observe changes in the marriage and family pattern. When planning the future, young people first decide to achieve a certain level of education and economic stability, and then to start a family and expand it.

In Mazowieckie Voivodship, in the years 2020–2024 among total newly created marriages, the share of first relationships (i.e. single females with single males) decreased from 77.7% to 74.9%. The decline in this percentage was registered in both urban areas and in rural areas.

The age of bridegrooms and brides was gradually increasing. In 2024, the average age of men entering into marriage was 32.0 and women – 30.0 years, while in 2020 – 30.8 years and 28.7 years, respectively.

In the age structure of men and women changing their marital status, the largest percentage were still persons aged 25–29. Compared to 2020, the share of persons aged up to 24 decreased and increased in older age groups.

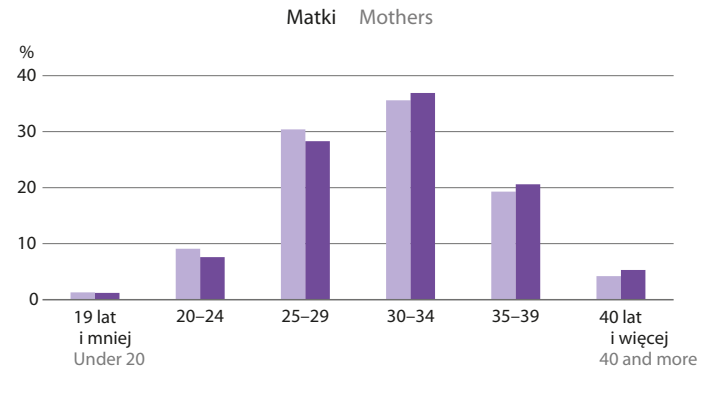
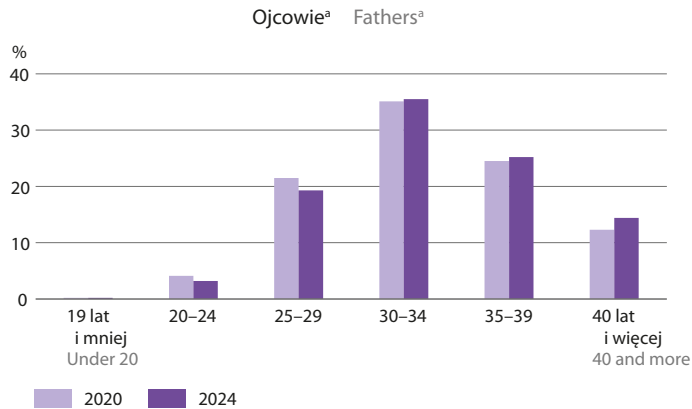
Urodzenia

Births

		Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
		2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Urodzenia żywe Live births	małżeńskie legitimate	43378	33699	31284	27967	21121	19736	15411	12578	11548
	pozamałżeńskie illegitimate	13341	11204	10929	9587	7926	7950	3754	3278	2979
Wiek środkowy matek Median age of mothers		31,2	31,4	31,7	31,7	31,9	32,1	30,0	30,5	30,9

Urodzenia żywe według wieku rodziców

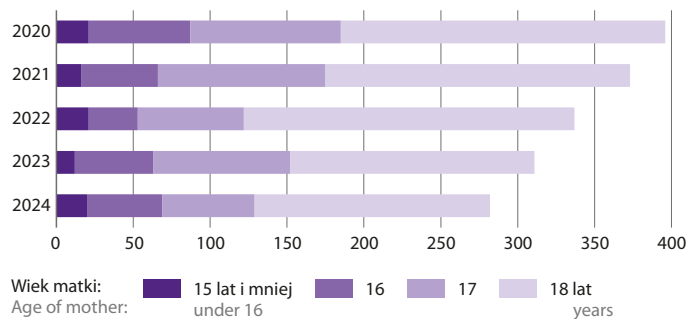
Live births by age of parents

a Nie uwzględniono nieustalonego wieku ojca (w 2020 r. – 2,4%, w 2024 r. – 2,2%).
a Excluding cases in which father's age is unknown (in 2020 – 2.4%, in 2024 – 2.2%).

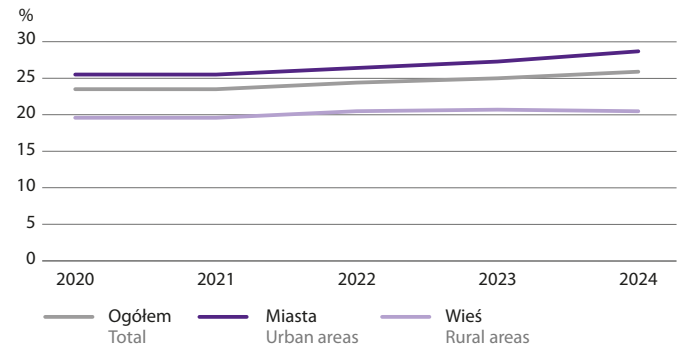
Urodzenia żywe z nastoletnich matek

Live births from teenage mothers

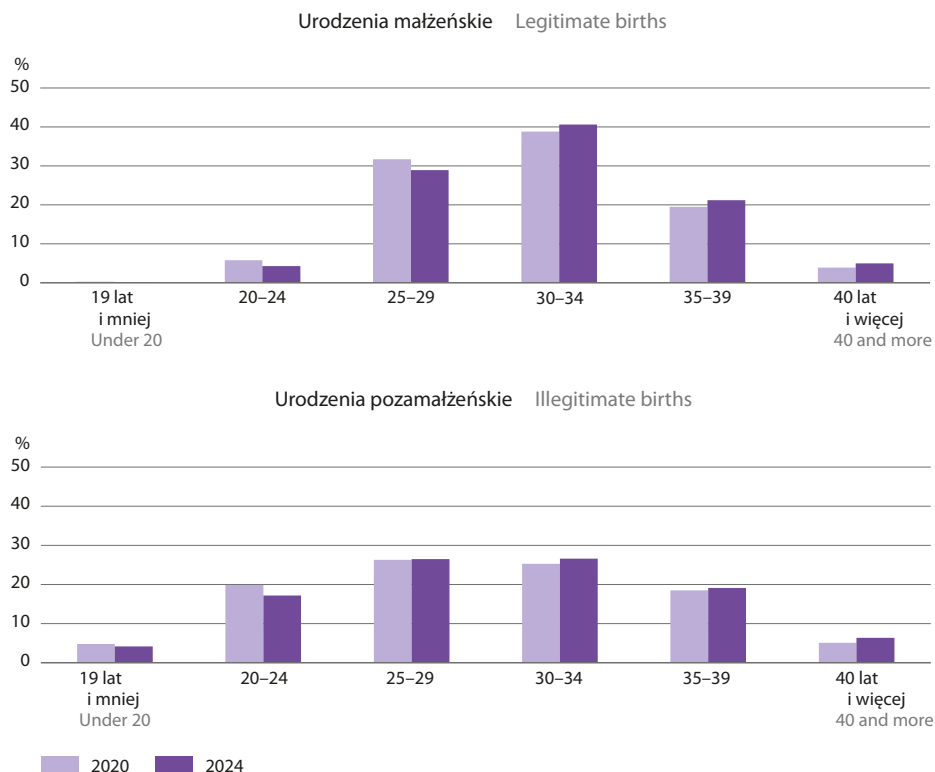
Urodzenia pozamałżeńskie w % urodzeń żywych

Illegitimate births in % of live births

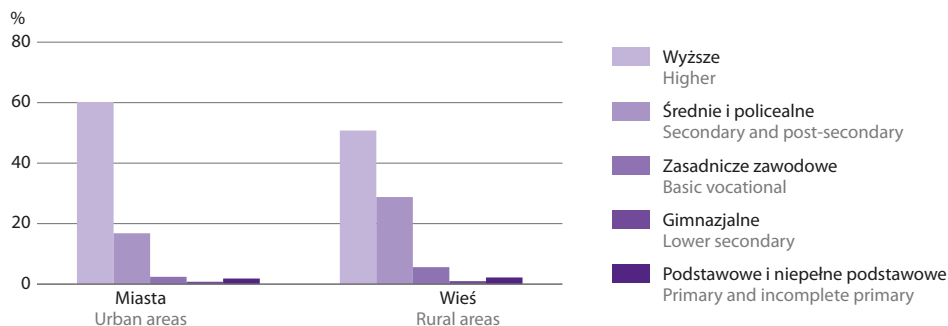
Urodzenia żywe według wieku matki

Live births by age of mother

Urodzenia żywe według poziomu wykształcenia matki^a w 2024 r.

Live births by education level of mother^a in 2024

^a Nie uwzględniono urodzeń o nieustalonym wykształceniu matki (w miastach – 17,9%, na wsi – 11,5%).

^a Excluding cases in which mother's education level is unknown (in urban areas – 17.9%, in rural areas – 11.5%).

Sukcesywnie podwyższa się wiek matek i ojców nowo narodzonych dzieci. W 2024 r. w województwie mazowieckim odsetek kobiet i mężczyzn, którzy zostali rodzicami po ukończeniu 30 lat dotyczył 63% kobiet i 75% mężczyzn (w 2020 r. odpowiednio – 59% i 72%). Wiek środkowy (mediana wieku) matek rodzących dziecko wzrósł z 31,2 roku w 2020 r. do 31,7 roku w 2024 r.

Zdecydowana większość dzieci rodzi się w rodzinach tworzonych przez prawnie zawarte związki małżeńskie, ale systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamałżeńskich. O ile w 2020 r. z takich związków urodziło się 23,5% dzieci, to w 2024 r. – 25,9%. Rosnący współczynnik dzietności pozamałżeńskiej może oznaczać, że zwiększa się liczba rodzin tworzonych przez związki partnerskie lub wzrasta liczba matek samotnie wychowujących dzieci – tworzące rodziny niepełne.

Struktura wieku kobiet, które zostają matkami będąc poza małżeństwem jest odmienna od struktury matek, które tworzą prawnie zawarte związki małżeńskie. Wśród matek niebędących w związku małżeńskim jest więcej kobiet młodszych (do 24 lat), a wśród matek zamężnych – więcej w wieku od 25 do 39 lat.

The age of mothers and fathers of newborn children is gradually increasing. In 2024, in Mazowieckie Voivodship, the percentage of women and men who became parents after turning 30 was 63% of women and 75% of men (in 2020, 59% and 72%, respectively). The median age of mothers giving birth to a child increased from 31.2 years in 2020 to 31.7 years in 2024.

The vast majority of children are born in families formed by legally contracted marriages, but the percentage of illegitimate births is systematically increasing. While in 2020, 23.5% of children were born from such unions, in 2024 – 25.9%. The growing fertility rate outside marriage may mean that the number of families formed by cohabiting couples is increasing or the number of single mothers raising children – creating incomplete families – is increasing.

The age structure of women who become mothers outside of marriage is different from that of mothers who are legally married. Among unmarried mothers, there are more younger women (up to 24 years old), and among married mothers, there are more women aged 25 to 39.

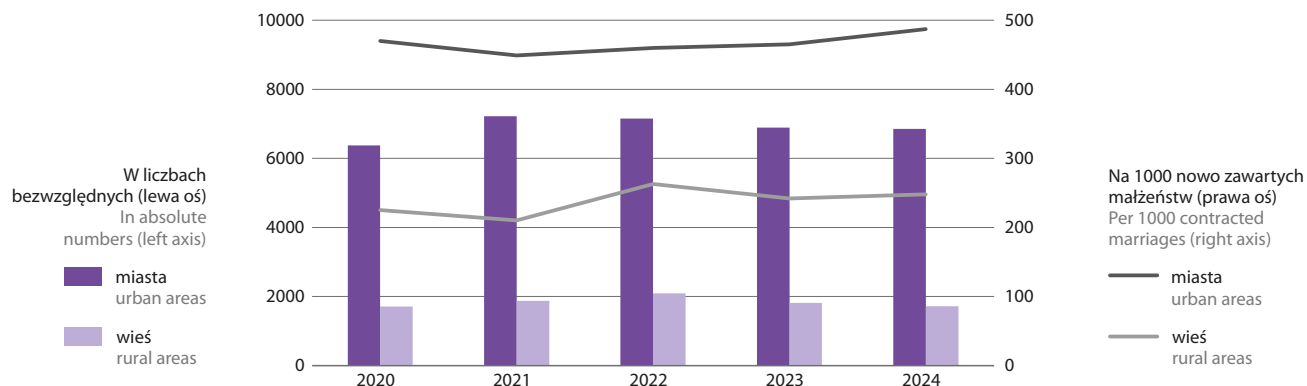
Małżeństwa rozwiązane przez rozwód

Divorced couples

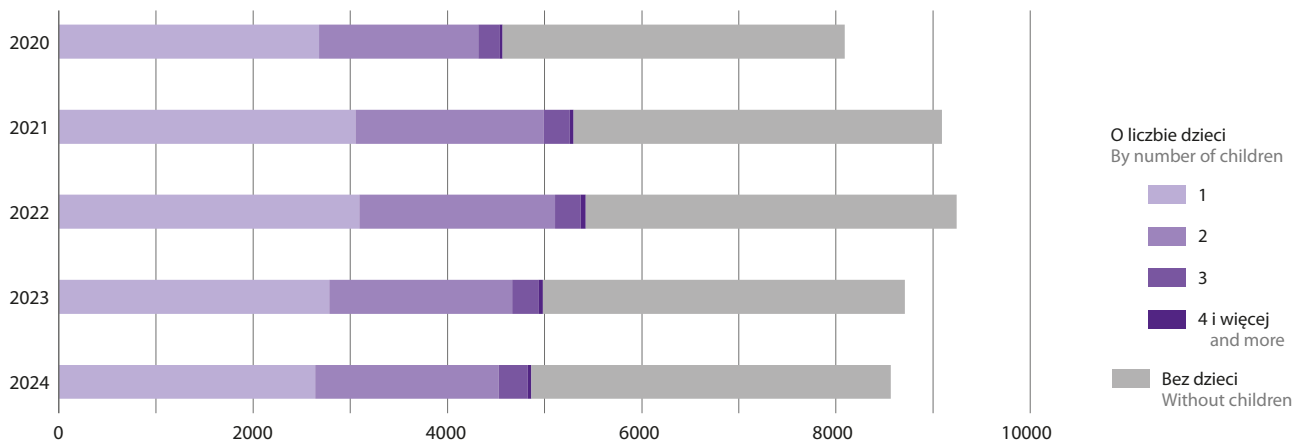
	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Ogółem Total	8087	8709	8565	6375	6891	6850	1712	1818	1715
na 1000 ludności per 1000 population	1,47	1,58	1,55	1,79	1,93	1,92	0,88	0,93	0,88
W % rozwiedzione małżeństwa z małoletnimi dziećmi ^a In % divorced couples with underage children ^a	56,5	57,2	56,8	55,2	56,2	56,0	61,3	61,0	60,1

a Poniżej 18 lat.
a Under 18 years.

Według miejsca zamieszkania
By place of residence

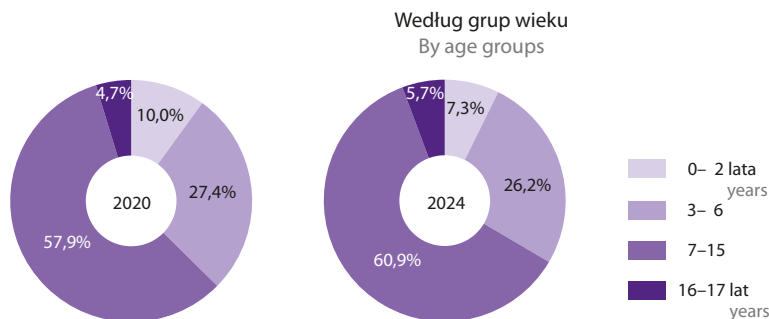
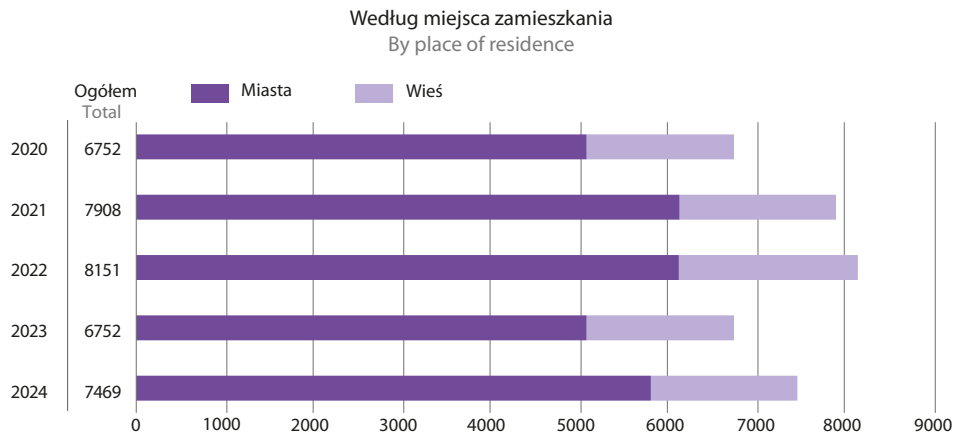

Według liczby małoletnich dzieci
By number of underage children

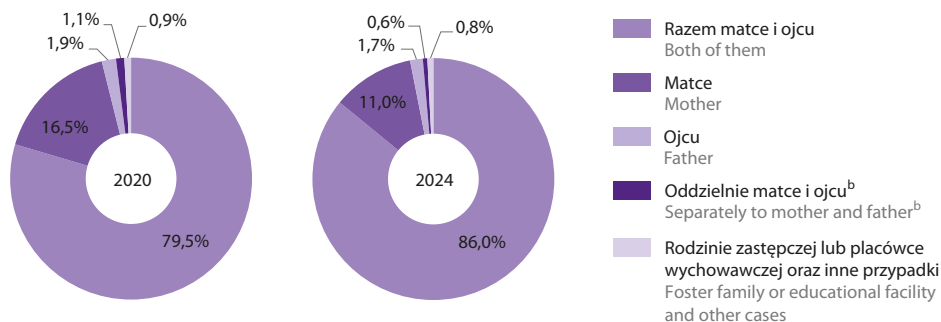
Dzieci z rozwiedzionych małżeństw

Children from divorced couples

Powierzenie opieki nad dziećmi^a

Entrusting care of children^a

^a Według decyzji sądu o wykonywaniu władzy rodzicielskiej i opieki nad małoletnimi dziećmi; rozwody małżeństw, które miały dzieci w wieku poniżej 18 lat. ^b Jeżeli dwoje lub więcej dzieci.

^a By court decision on care and custody for underage children; divorced couples with children under the age of 18. ^b If two children and more.

Szczególnie trudną sytuacją w życiu dziecka jest rozstanie rodziców wskutek rozwodu lub separacji. W województwie mazowieckim w latach 2020–2024 rozwiódł się średnio 8,7 tys. małżeństw rocznie, a rozwód dotyczył przeciętnie 7,4 tys. nieletnich dzieci (będących w wieku do 17 lat).

W 2024 r. sądy orzekły rozwód wobec 8,6 tys. par, przy czym w miastach częstość rozwodów była ponad 2-krotnie większa niż na wsi – wskaźnik natężenia rozwodów (liczony na 1000 mieszkańców) wyniósł 1,92 wobec 0,88. Wśród rozwiedzionych małżeństw 56,8% wychowywało dzieci. Pary z jednym dzieckiem stanowiły 54,3% ogółu posiadających dzieci. W chwili rozwodu rodziców 60,9% dzieci było w wieku 7–15 lat. Najczęściej sąd orzeka o wspólnym wychowywaniu dzieci przez rozwiedzionych małżonków (w 2024 r. – 86,0% przypadków). Tylko w nielicznych przypadkach dziecko powierzano rodzinie zastępczej lub placówce wychowawczej (0,8%).

Z relacji między liczbą rozwodów a liczbą zawartych małżeństw wynika, że na 1000 nowo zawartych małżeństw w 2024 r. przypadają 408 rozwody, przy czym zdecydowanie więcej w miastach (487) niż na wsi (248).

Particularly difficult situation in a child's life is parting of parents due to divorce or separation. In Mazowieckie Voivodeship in the years 2020–2024, an average of 8.7 thousand marriages were divorced per year, and the divorce concerned an average of 7.4 thousand minor children (up to 17 years old).

In 2024, courts ordered divorce to 8.6 thousand couples, and in urban areas the frequency of divorces was almost twice as high as in rural areas – the divorce rate (calculated per 1000 inhabitants) was 1.92 compared to 0.88. Among divorced couples, 56.8% were raising children. Couples with one child constituted 54.3% of all those with children. At the time of their parents' divorce, 60.9% of children were aged 7–15. Most often, the court decides on the joint raising of children by divorced spouses (in 2024 – 86.0% of cases). Only in a few cases the child was entrusted to a foster family or a care and education centre (0.8%).

The ratio between the number of divorces and the number of marriages shows that there were 408 divorces per 1000 newly contracted marriages in 2024, with much more in urban (487) than in rural areas (248).

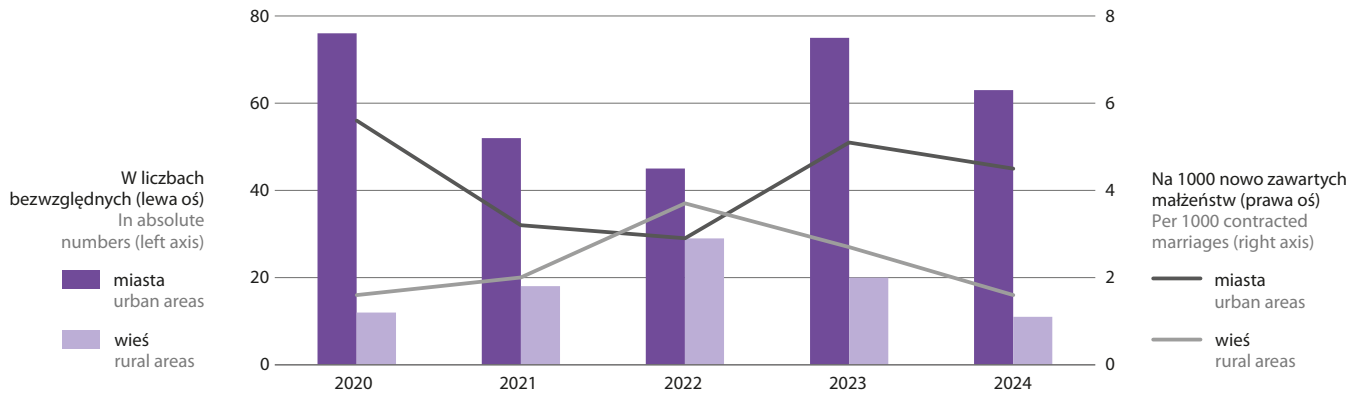
Małżeństwa z orzeczoną separacją

Couples with a legal separation

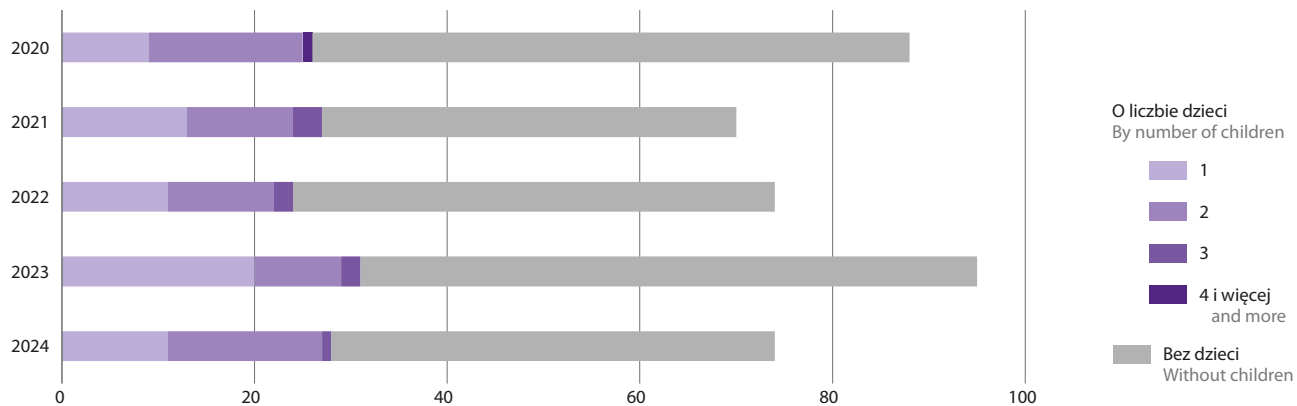
	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Ogółem Total	88	95	74	76	75	63	12	20	11
na 100 tys. ludności per 100 thousand population	1,62	1,72	1,34	2,17	2,10	1,76	0,62	1,03	0,57
W % separowane małżeństwa z małoletnimi dziećmi ^a In % separated couples with underage children ^a	29,5	32,6	37,8	26,3	29,3	36,5	50,0	45,0	45,5

^a Poniżej 18 lat.
^a Under 18 years.

Według miejsca zamieszkania
By place of residence

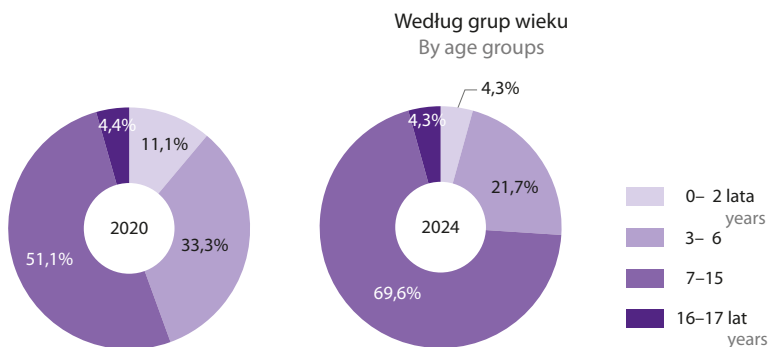
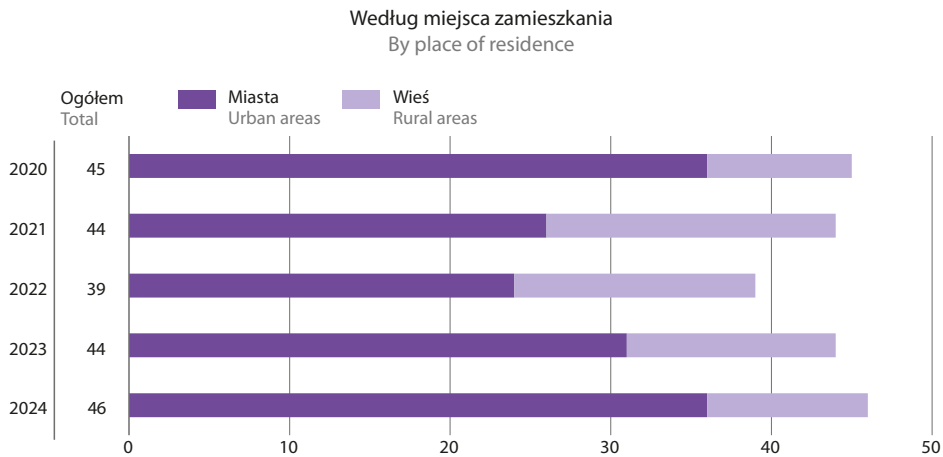

Według liczby małoletnich dzieci
By number of underage children

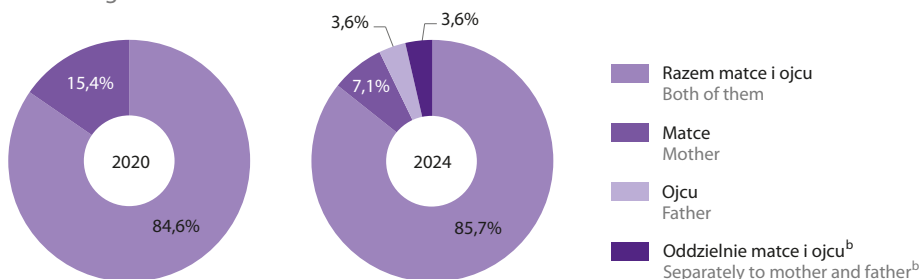
Dzieci z separowanych małżeństw

Children from separated couples

Powierzenie opieki nad dziećmi^a

Entrusting care of children^a

^a Według decyzji sądu o wykonywaniu władzy rodzicielskiej i opieki nad małoletnimi dziećmi; separacje małżeństw, które miały dzieci w wieku poniżej 18 lat. ^b Jeżeli dwoje lub więcej dzieci.

^a By court decision on care and custody for underage children; separated couples with children under the age of 18. ^b If two children and more.

O ile w przypadku rozwodu sąd orzeka rozwiązanie małżeństwa, to w przypadku separacji jedynie je „zawiesza”, dając małżonkom czas na odbudowanie związku. Separacja może uratować małżeństwo, ale może być również wstępem do rozwodu. Z danych statystycznych wynika, że przypadki zniesienia separacji są nieliczne, bowiem większość pozostających w prawnej separacji małżeństw wnosi o rozwód.

W województwie mazowieckim obserwuje się spadek liczby separacji orzeczonych przez sądy. W latach 2020–2024 ich liczba zmniejszyła się z 88 do 74, a liczba dzieci dotkniętych separacją rodziców zwiększyła się o 1 osobę i wyniosła 46 dzieci. Zjawisko separacji jest typowe dla środowiska miejskiego – separacje orzeczone wobec małżonków mieszkających w miastach stanowiły 78,3% ogółu. Wśród małżeństw z orzeczoną separacją 62,2% stanowiły pary nieposiadające na utrzymaniu małoletnich dzieci.

W 2024 r. separowane małżeństwa posiadające potomstwo stanowiły 37,8% (wśród nich 39,3% miało jedno dziecko a 57,1% – dwoje). Coraz częściej sąd orzekał o wspólnym wychowywaniu dzieci przez separowanych małżonków – odsetek separacji z takim orzeczeniem zwiększył się z 84,6% w 2020 r. do 85,7% w 2024 r.

While in the case of divorce, the court orders dissolution of the marriage, in the case of separation it only „suspends” it, giving the spouses time to rebuild their relationship. Separation can save a marriage, but it can also be a precursor to divorce. Statistical data show that cases of abolition of separation are few, because most married couples who are legally separated file for divorce.

In Mazowieckie Voivodship there is a decrease in the number of separations ordered by courts. In the years 2020–2024, their number decreased from 88 to 74, and the number of children affected by separation increased by 1 person, reaching 46 children. The phenomenon of separation is typical for the urban environment – separations imposed on spouses living in urban areas accounted for 78.3% of the total. Among these marriages, 62.2% were couples without dependent underage children.

In 2024, separated couples with children accounted for 37.8% (of which 39.3% had one child and 57.1% – two children). More and more often, the court ruled on the joint raising of children by separated spouses – the percentage of separations with such a ruling increased from 84.6% in 2020 to 85.7% in 2024.

Rodziny z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu objęte pomocą społeczną

Families with dependent children covered by social assistance

	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Rodziny Families	37222	28778	26875	18260	15039	14124	18962	13739	12751
w tym rodziny niepełne of which incomplete families	12689	9672	8682	8171	6241	5554	4518	3431	3128
Dzieci ^a Children ^a	78980	61958	57689	35273	29635	27819	43707	32323	29870

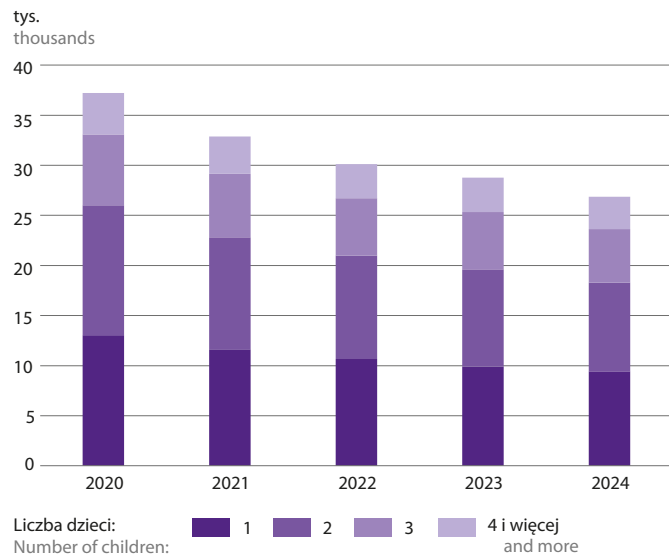
a Szacunek własny na podstawie danych o rodzinach objętych pomocą społeczną według liczby dzieci w rodzinie.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

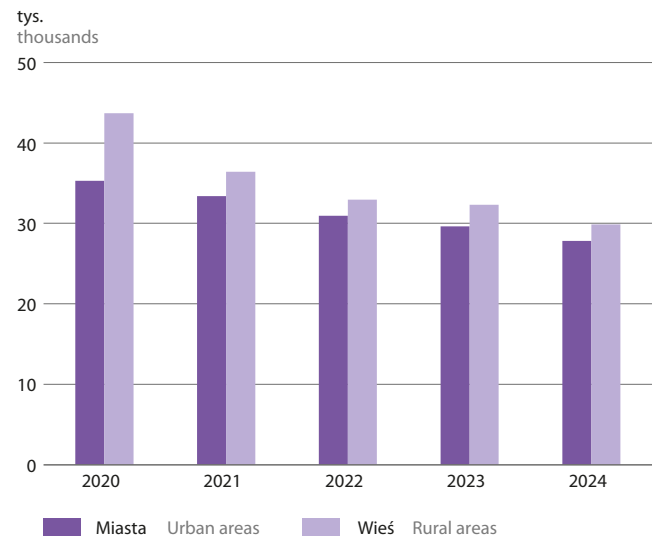
a Own estimate on the basis of data on families covered by social assistance by number of children in a family.

Source: data of the Mazovian Voivodship Office in Warsaw.

Rodziny według liczby dzieci
Families by number of children

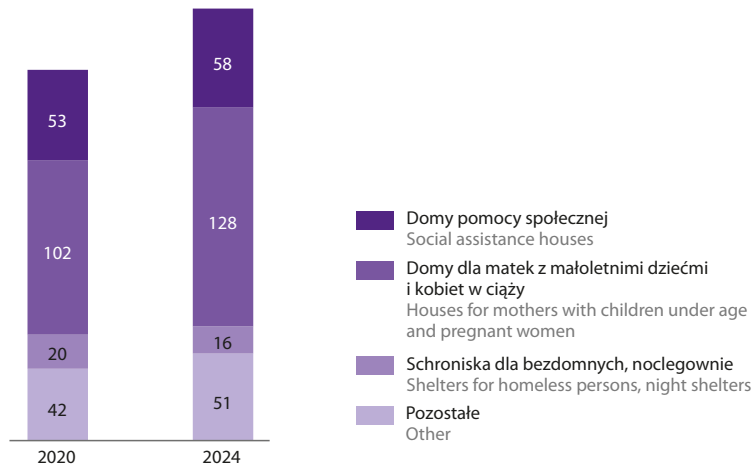

Dzieci w rodzinach
Children in families

Dzieci do 18 roku życia w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej

Children up to the age of 18 in stationary social welfare facilities

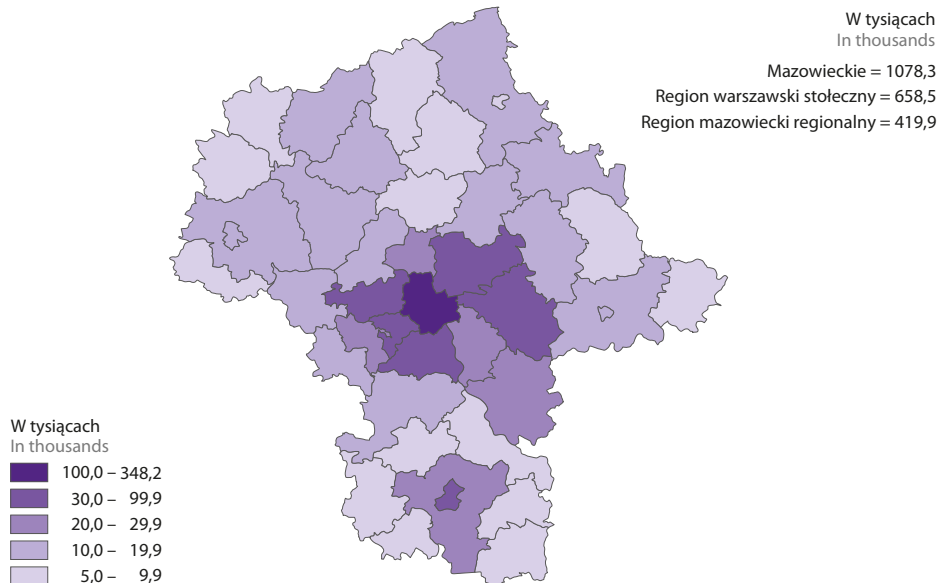

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z pomocy pieniężnej i niepieniężnej w ramach systemu świadczeń społecznych. W 2024 r. pomocą społeczną objętych było 26,9 tys. rodzin z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu (o 27,8% mniej niż w 2020 r.), z czego 32,3% to rodziny niepełne (w 2020 r. 34,1%). Analizując strukturę rodzin według liczby dzieci można stwierdzić, że rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 35,1%, z dwojgiem 32,9%, a rodziny wielodzietne 32,0%. Z ogólnej populacji dzieci pozostających na utrzymaniu i korzystających z różnych form pomocy społecznej ponad połowa (51,8%) wychowywała się w rodzinach mieszkających na wsi.

Niepełnoletni mieszkańcy zakładów stacjonarnych pomocy społecznej stanowili niewielki odsetek (1,5%) wszystkich umieszczonych w nich osób (średnia dla kraju wyniosła również 1,5%). W porównaniu z 2020 r. zwiększyła się liczba dzieci pozostających w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży o 25,5% oraz domach pomocy społecznej o 9,4%, zmniejszyła się natomiast w placówkach dla osób bezdomnych o 20,0%.

Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia z programu „Rodzina 800+” w 2024 r.

Monthly average number of children for whom benefits under the “Family 800+” programme were paid in 2024

Families in a difficult life situation can benefit from both monetary and non-monetary assistance under the social benefits system. In 2024, 26.9 thousand families with dependent children were covered with social assistance (27.8% less than in 2020), of which 32.3% were incomplete families (34.1% in 2020). Analysing the family structure of families by the number of children, it can be stated that families with one child constituted 35.1%, with two children 32.9%, and families with many children 32.0%. Of the total population of dependent children and those benefiting from various forms of social assistance, more than half (51.8%) were raised in families living in rural areas.

Underage residents of stationary social welfare facilities constituted a small percentage (1.5%) of all persons placed there (the national average was also 1.5%). Compared to 2020, the number of children staying in houses for mothers with children under age and pregnant women increased by 25.5% and in social assistance houses by 9.4%, but decreased in facilities for the homeless by 20.0%.

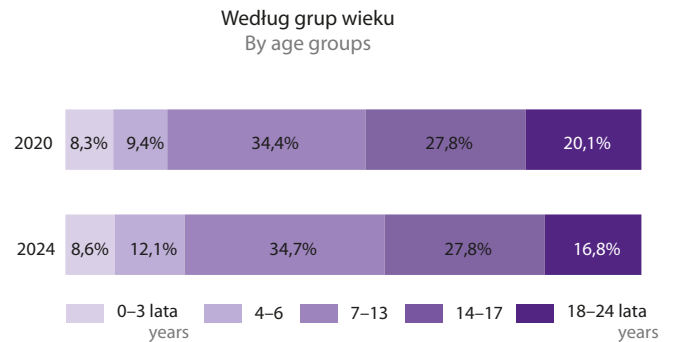
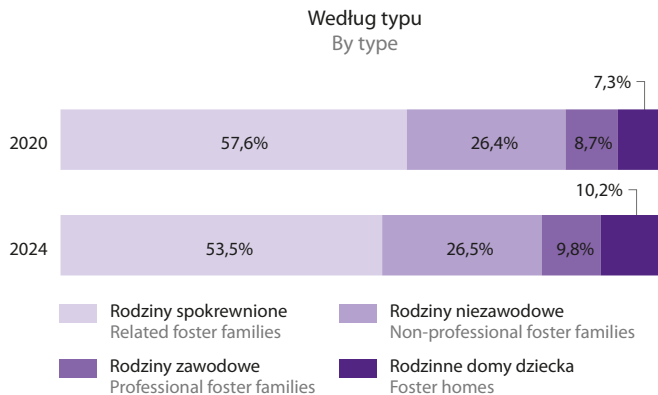
Dzieci w pieczy zastępczej

Children in foster care

	2020	2023	2024	2020	2023	2024
	w pieczy rodzinnej in family care			w pieczy instytucjonalnej in institutional care		
Ogółem Total	5909	6249	6443	1646	1786	1798
z liczby ogółem: of total number:						
Dzieci do 18 roku życia Children up to the age of 18	4724	5159	5358	1486	1646	1685
Sieroty Double orphans	395	304	306	62	50	30
Małoletnie matki Underage mothers	10	9	8	7	8	8
Dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności Children with legal confirmation of disability	565	632	687	190	246	265
Dzieci umieszczone po raz pierwszy Children placed for the first time	818	1096	1133	992	1146	1053
Dzieci przekazane do adopcji Children who were adopted	107	169	179	32	37	40

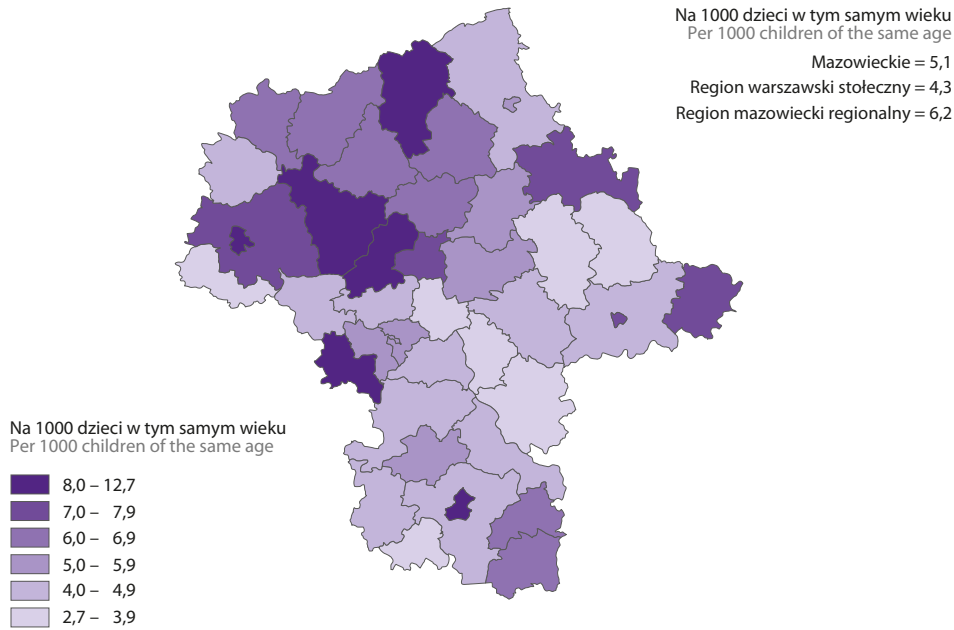
Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Children in family foster care

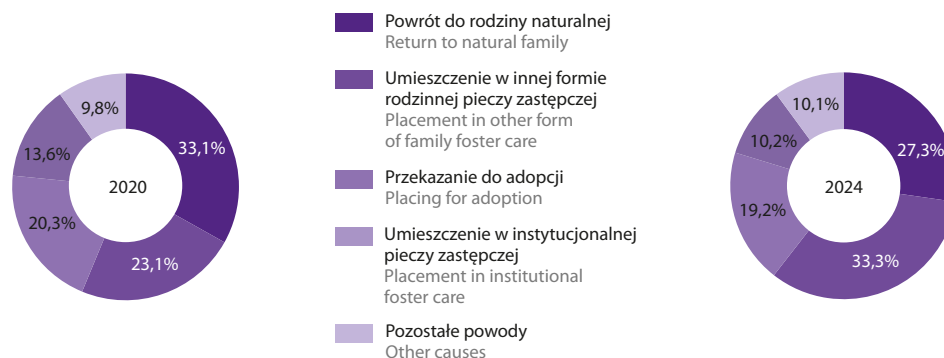
Dzieci do 18 roku życia w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Children up to the age of 18 in family foster care in 2024

Struktura dzieci do 18 roku życia według powodów opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Structure of children up to the age of 18 by reasons for leaving family foster care

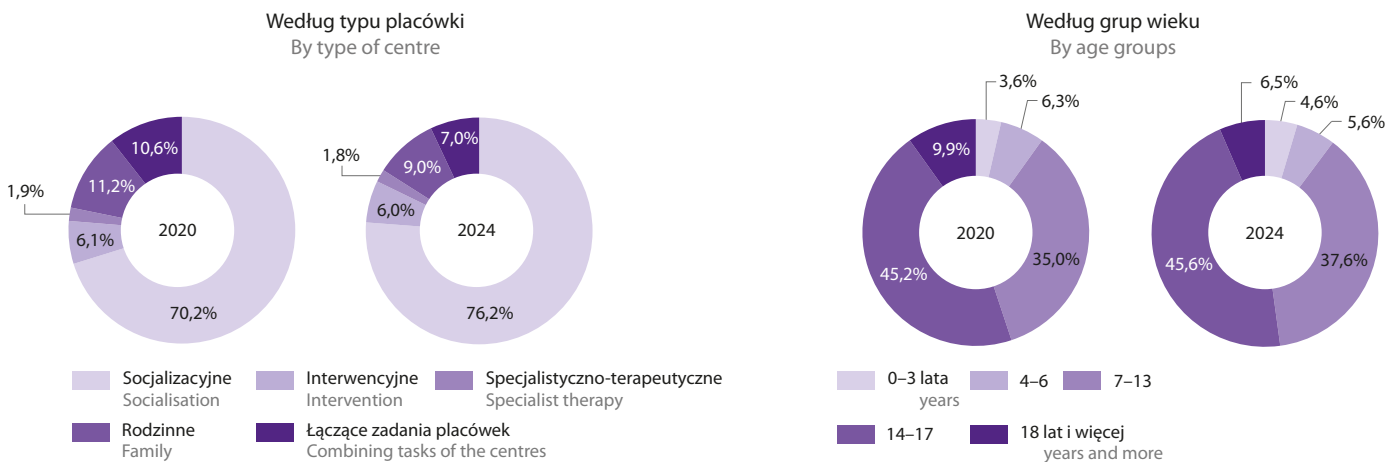

System pieczy zastępczej tworzą rodzinne i instytucjonalne formy opieki nad dziećmi. Przyjmują one dzieci, dla których dom i rodzina nie jest bezpiecznym miejscem i których rodzice z różnych powodów nie potrafią, nie chcą lub nie mogą właściwie zaopiekować się dzieckiem. W końcu 2024 r. w województwie mazowieckim opiekę nad dziećmi sprawowały 4063 rodziny zastępcze (tj. o 26 więcej niż w 2020 r.) oraz 85 rodzinnych domów dziecka (więcej o 22). Łącznie w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 6,4 tys. dzieci i młodzieży (w tym 83,2% to dzieci do 18 roku życia). Ich liczba w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 9,0%. Zdecydowana większość wychowanków (53,5%) znajdowała się w rodzinach zastępczych spokrewnionych (w 2020 r. 57,6%). Najmniej było dzieci w wieku do 3 lat, a najwięcej w wieku 7–13 oraz 14–17 lat. Na 1000 dzieci w wieku do 18 lat około pięcioro wychowywało się w rodzinnej pieczy zastępczej (w Polsce około siedmiorga). Od 2020 r. wskaźnik ten utrzymywał się na zbliżonym poziomie i kształtował się od 4,4 w 2020 r. do 5,1 w 2024 r.

The foster care system consists of family and institutional forms of child care. They accept children for whom home and family is not a safe place and whose parents, for various reasons, are unable or unwilling to care for their child properly. At the end of 2024, in Mazowieckie Voivodeship, 4063 foster families (i.e. 26 more than in 2020) and 85 foster homes (more by 22) provided care for children. In total, 6.4 thousand children and youth were in family foster care (of which 83.2% were children under 18). Their number compared to 2020 increased by 9.0%. The vast majority of residents (53.5%) were in related foster families (57.6% in 2020). The number of children aged up to 3 years was the lowest, and the number of children at the age of 7–13 and 14–17 was the largest. For every 1000 children under the age of 18, about five were raised in family foster care (in Poland about seven). Since 2020, this indicator has remained at a similar level and ranged from 4.4 in 2020 to 5.1 in 2024.

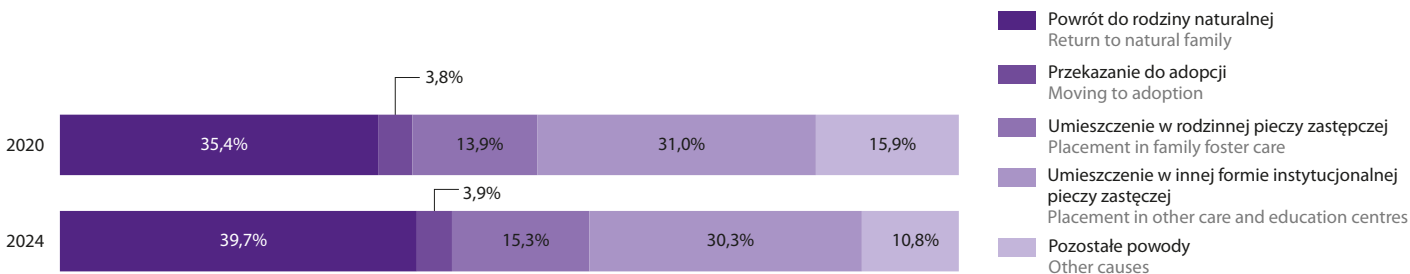
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Residents of care and education centres

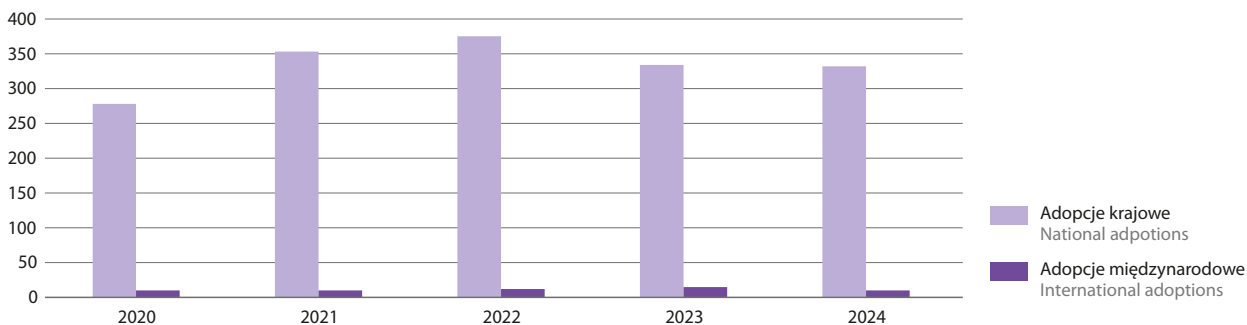
Wychowankowie do 18 roku życia według powodów opuszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej

Residents up to the age of 18 by reasons for leaving care and education centre

Liczba dzieci adoptowanych

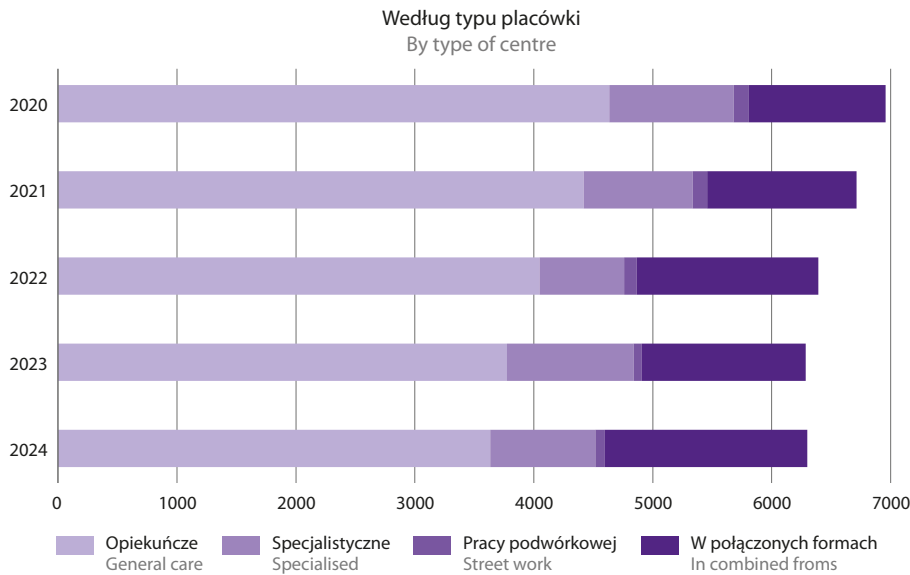
Number of adopted children

Źródło: dane Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie.
Source: data of the Mazovian Center of Social Policy in Warsaw.

Dzieci w placówkach wsparcia dziennego

Children in day-support centres

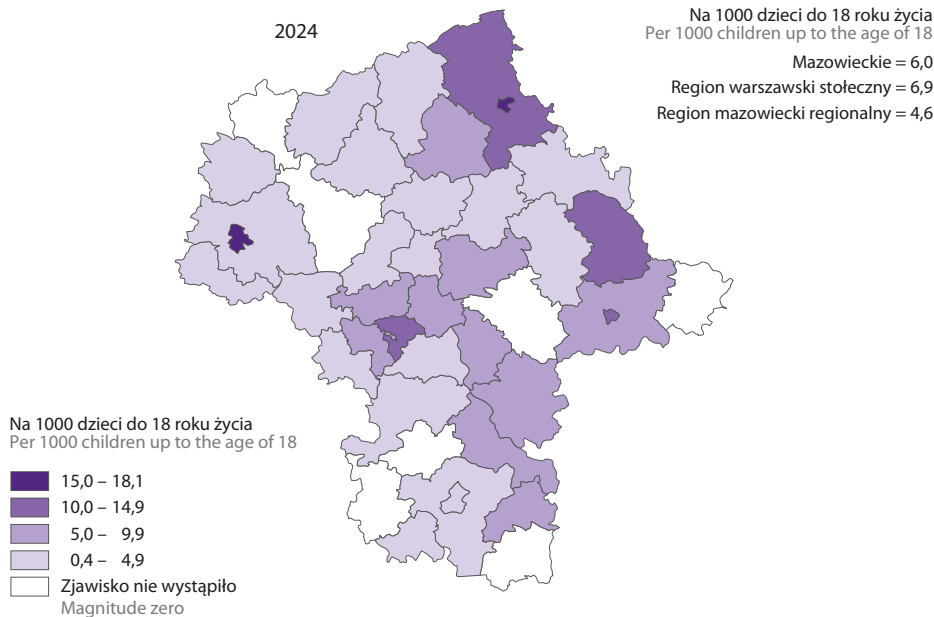

W województwie mazowieckim w 2024 r. dzieci pozbawione całkowitej lub częściowej opieki korzystały ze 137 placówek opiekuńczo-wychowawczych (o 4,6% więcej niż w 2020 r.) i 1 interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz 1 regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 1,7 tys. wychowanków, tj. o 7,3% więcej niż w 2020 r. Najwięcej z nich znalazło opiekę w placówkach socjalizacyjnych (76,2% wobec 70,2% w 2020 r.). Dzieci najmłodsze (do 7 lat) stanowiły 10,3% ogółu dzieci (o 0,3 p. proc. więcej niż w 2020 r.). Liczba dzieci w wieku do 18 lat umieszczonych w placówkach kształtowała się na poziomie 1,6 na 1000 ludności w tym wieku; w kraju natomiast 2,4. Ponadto w tym okresie zmniejszyła się z 7,0 tys. do 6,3 tys. liczba dzieci i młodzieży korzystających z placówek wsparcia dziennego.

Dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej mogą zostać włączone do rodziny, która wyraża chęć adopcji. Wśród dzieci przysposobionych najczęściej było tych, które przed adopcją przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej 52,3% wobec 37,2% w 2020 r. Wzrósł odsetek dzieci, które przed adopcją były umieszczone w pieczy instytucjonalnej z 11,1% w 2020 r. do 11,7% w 2024 r. Liczba adopcji zagranicznych utrzymuje się na stałym poziomie, niewielki wzrost zaobserwowano jedynie w 2022 i 2023 roku.

In Mazowieckie Voivodship in 2024, children deprived of full or partial care benefited from 137 care and education centres (by 4.6% more than in 2020) and 1 pre-adoptive intervention centre and 1 regional care and therapy centre. There were 1.7 thousand residents in care and education centres, i.e. by 7.3% more than in 2020. Most of them found care in socialisation centres (76.2% compared to 70.2% in 2020). The youngest children (up to 7 years of age) constituted 10.3% of total children (by 0.3 pp more than in 2020). The number of children aged up to 18 years placed in institutions was at the level of 1.6 per 1000 population of that age; while in the country 2.4. In addition, during this period the number of children and youth using day-support centres decreased from 7.0 thousand to 6.3 thousand.

Children deprived of parental care may be included in a family that is willing to adopt. The majority of adopted children were those who had been in family foster care before adoption – 52.3% compared to 37.2% in 2020. The percentage of children who were placed in institutional care before adoption dropped from 11.1% in 2020 to 11.7% in 2024. The number of international adoptions remains stable, with only a slight increase observed in 2022 and 2023.

Żłobki^a i kluby dziecięce

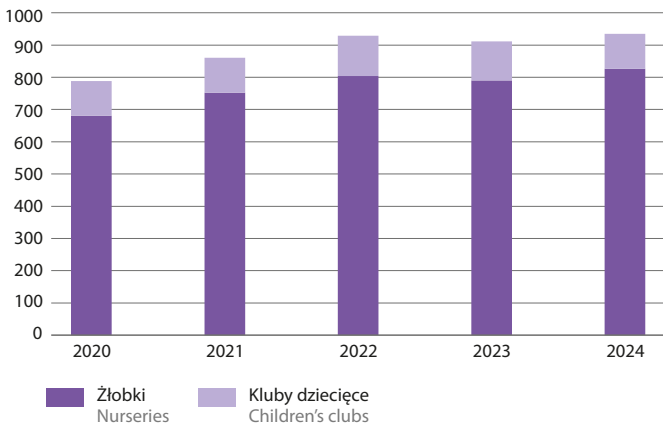
Nurseries^a and children's clubs

	2020	2023	2024
Placówki Facilities	788	911	935
Miejsca Places	28853	35997	37633
Dzieci Children	24595	31196	31155

a Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a Until 2021 including nursery wards.

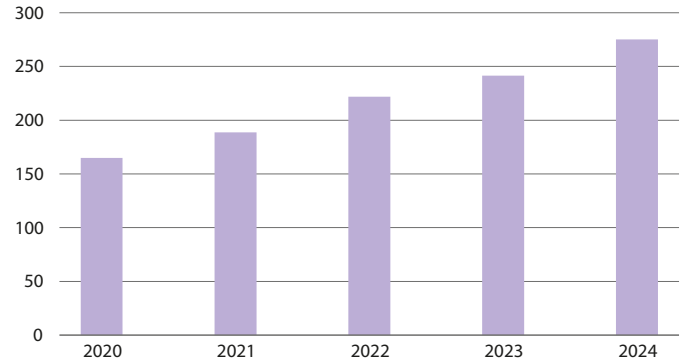
Placówki według typu

Facilities by type

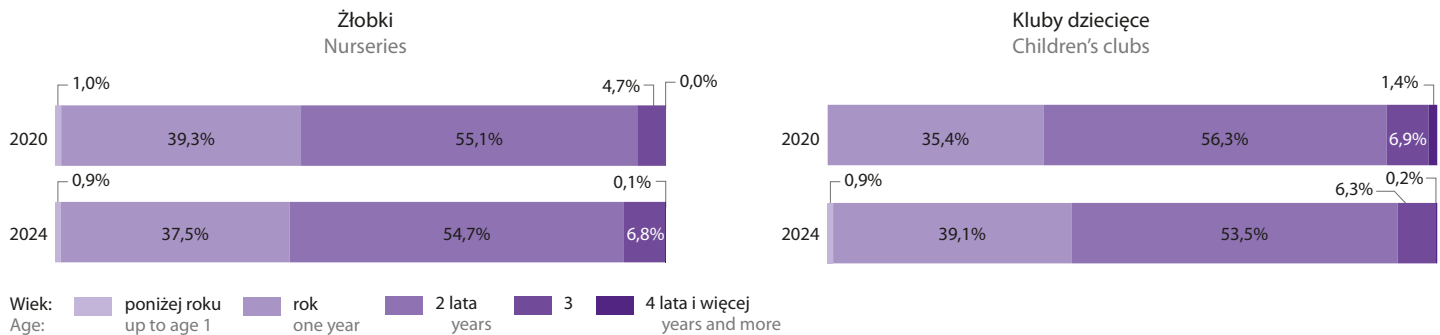
Miejsca w placówkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3

Places in facilities per 1000 children aged up to 3

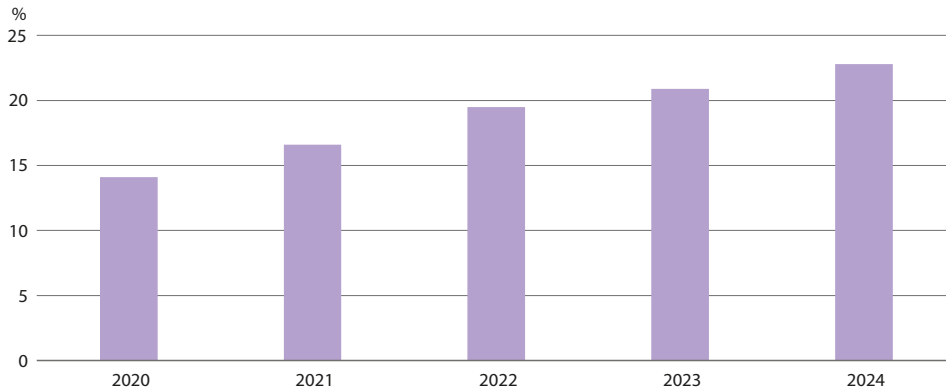
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych według wieku i typu placówki

Children in nurseries and children's clubs by age and type of facility

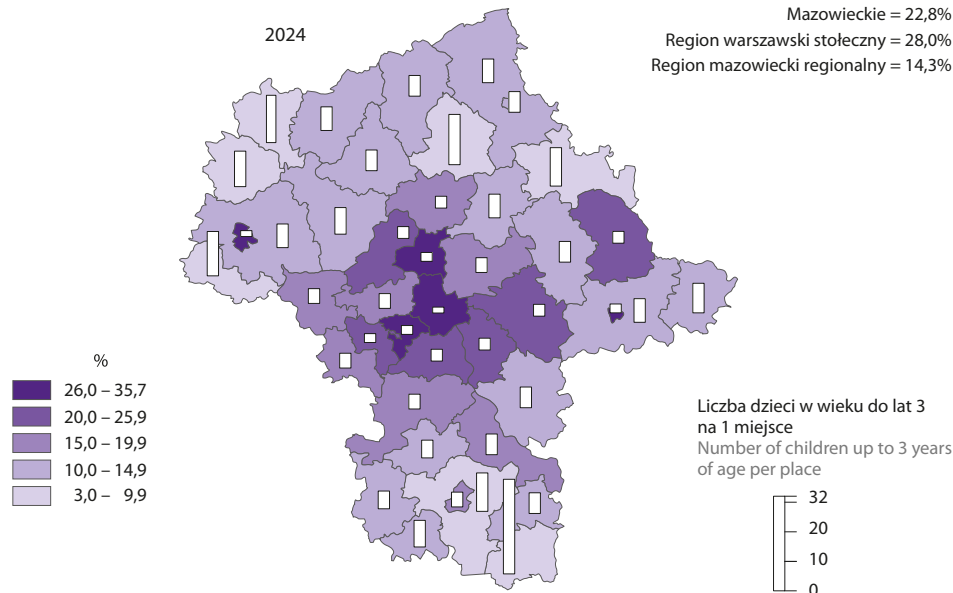
Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową

Percentage of children covered by nursery care

Wsparciem dla rodziców sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3, którzy pragną pogodzić obowiązki zawodowe i rodzinne są żłobki i kluby dziecięce. W województwie mazowieckim w 2024 r. stanowiły one 16,5% wszystkich tego typu placówek w Polsce. Ponad połowa placówek (50,4%) prowadzona była przez osoby fizyczne. Gminy objęły dofinansowaniem 9,6 tys. dzieci lub miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych, budżet państwa 13,5 tys., a ze środków Unii Europejskiej dofinansowano 0,5 tys. W końcu 2024 r. w żłobkach i klubach dziecięcych przebywało 31,2 tys. dzieci (z czego 94,0% w żłobkach). Najliczniejszą grupę stanowili dwulatki (54,6% ogółu dzieci). W województwie na każde 1000 dzieci w wieku do lat 3 przypadało 228 dzieci, które były objęte opieką placówki, dla Polski wskaźnik ukształtował się na poziomie 219.

Nurseries and children's clubs provide support for parents caring for children under 3 years of age who wish to balance work and family responsibilities. In Mazowieckie Voivodship, they accounted for 16.5% of all such establishments in Poland in 2024. Over half of the establishments (50.4%) were run by natural persons. Gminas subsidised 9.6 thousand children or places in nurseries and children's clubs, the state budget subsidised 13.5 thousand, and European Union funds subsidised 0.5 thousand. At the end of 2024, 31.2 thousand children attended nurseries and children's clubs (94.0% of whom attended nurseries). Two-year-olds constituted the largest group (54.6% of all children). In the Voivodship, per every 1000 children under 3 years of age, there were 228 children who were under the care of a establishment, while for Poland the figure was 219.

Opieka zdrowotna
Health care

Lekarze wybranych specjalizacji oraz położne^a zapewniający opiekę zdrowotną nad matką i dzieckiem

Doctors of selected specialisations and midwives^a providing health care for mother and child

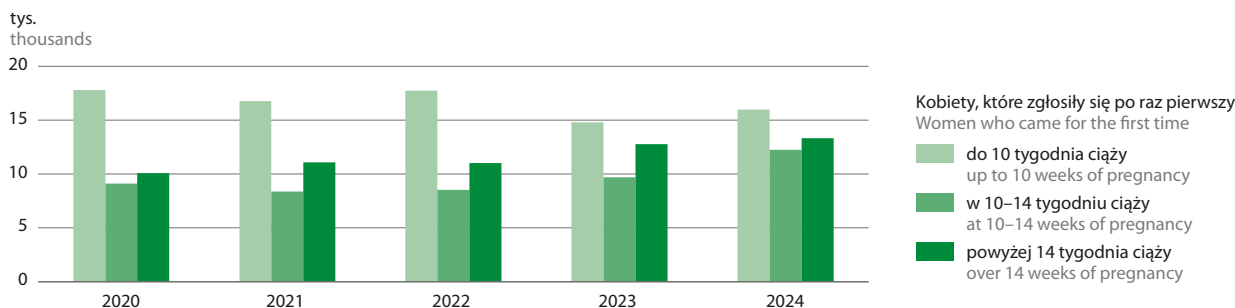
		2020	2023	2024	2020	2023	2024
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności ^b per 100 thousand population ^b		
Lekarze Doctors	położnicy i ginekolodzy obstetricians and gynaecologists	1042	1146	1081	79	87	83
	pediatrzy paediatricians	1307	1489	1406	123	140	134
Położne Midwives		4091	4679	4834	309	356	370

^a Dane szacunkowe GUS na podstawie źródeł administracyjnych. ^b W przypadku lekarzy: położników i ginekologów – kobiety w wieku 15–49 lat, pediatrów – dzieci w wieku 0–17 lat; położnych – kobiety w wieku 15–49 lat.

^a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources. ^b In the case of doctors of: obstetrics and gynaecology – women at age 15–49, paediatrics – children at age 0–17; midwives – women at age 15–49.

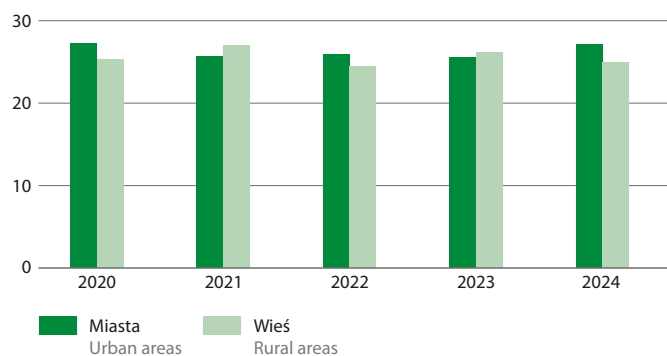
Kobiety w ciąży objęte opieką poradni dla kobiet

Pregnant women under the care of women's clinics

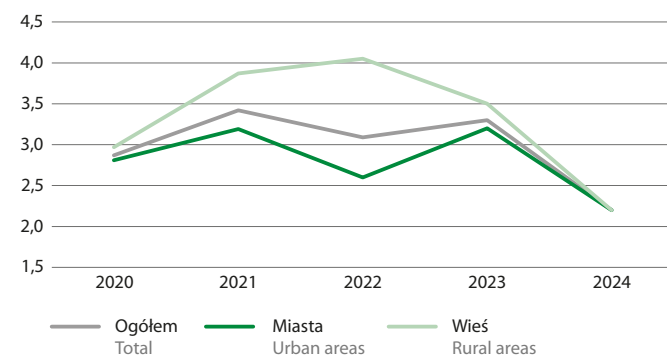
Urodzenia wielorakie na 1000 urodzeń żywych

Multiple births per 1000 live births

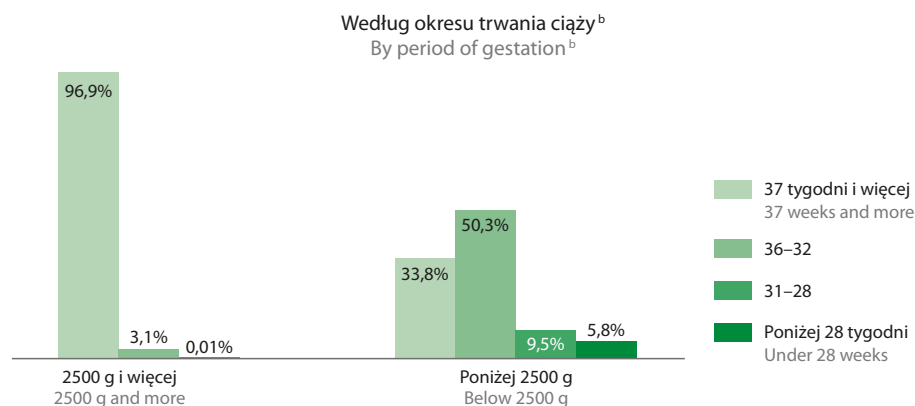
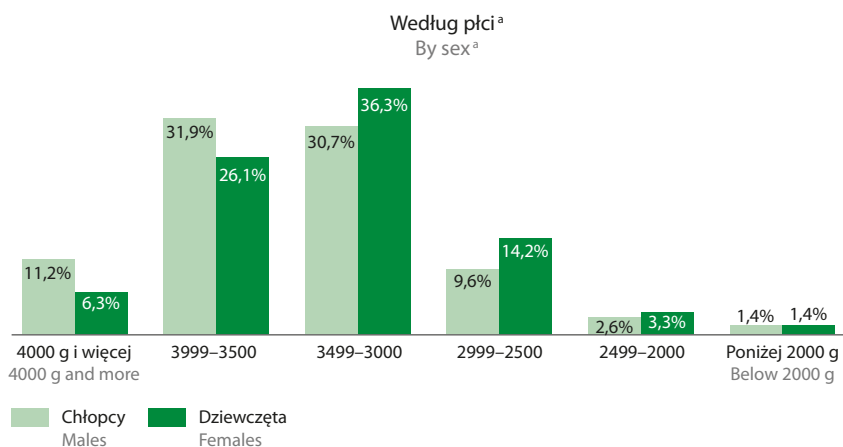
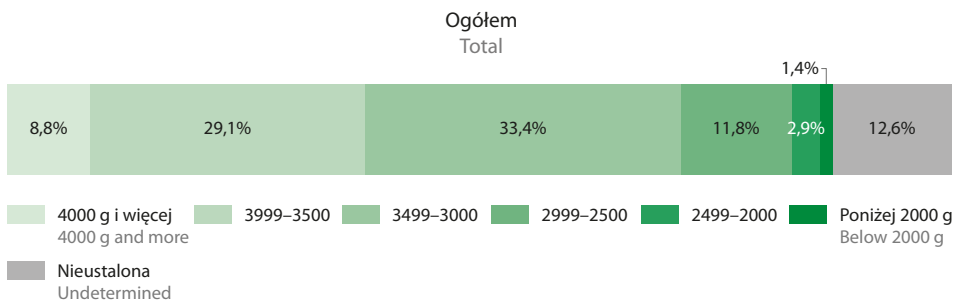
Urodzenia martwe na 1000 urodzeń ogółem

Still births by 1000 total births

Urodzenia żywe w 2024 r. według wagi noworodka przy urodzeniu

Live births in 2024 by weight of newborn infant

a Nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej wadze noworodka przy urodzeniu. b Nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej wadze noworodka przy urodzeniu oraz według nieustalonego okresu trwania ciąży.

a Exclude cases in which weight of newborn infant is unknown. b Exclude cases in which weight of newborn infant and by period of gestation are unknown.

W Polsce wszystkie dzieci i przyszłe matki objęte są bezpłatną opieką zdrowotną. W województwie mazowieckim w 2024 r. wśród ogółu lekarzy specjalistów sprawujących opiekę nad pacjentami (16,2 tys.) było 1,4 tys. pediatrów i 1,1 tys. specjalistów położnictwa i ginekologii oraz 4,8 tys. położnych. Specjaliści położnictwa i ginekologii stanowili 17,5% ogółu lekarzy tych specjalizacji w kraju, a pediatry – 18,9%, natomiast położne – 16,8% ogółu położnych w kraju. Opieka nad dziećmi sprawowana jest jeszcze zanim się urodzą. W 2024 r. w poradniach dla kobiet opieką objętych było 41,6 tys. ciężarnych. Kobiety, które zgłosiły się do poradni po raz pierwszy do 10 tygodnia ciąży stanowiły 38%. Oznacza to, że ponad połowa kobiet nie była objęta opieką lekarską w najwcześniejszym okresie ciąży – niezwykle ważnym dla rozwoju dziecka.

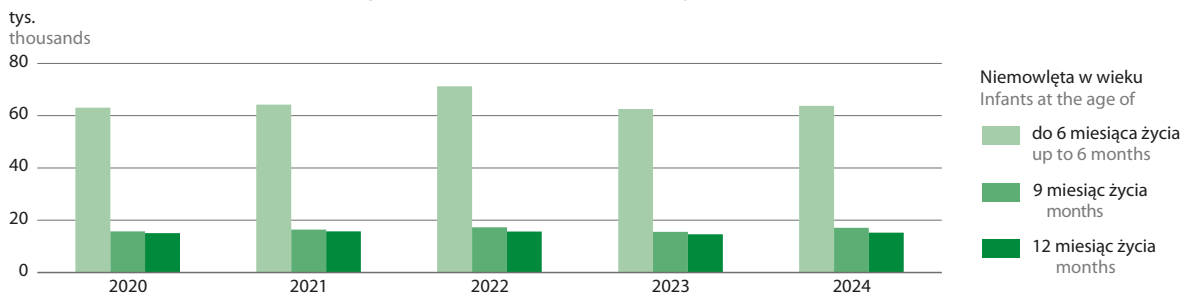
Ponad 99% dzieci przychodzi na świat w szpitalach, a więc w obecności specjalisty w dziedzinie ginekologii i położnictwa. W latach 2020–2024 urodzenia wielorakie stanowiły od 2,7% ogółu urodzeń żywych w 2020 r. do 2,5% w 2022 r.; w 2024 r. – 2,6%. W 2024 r. przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży (tj. przedwcześnie) urodziło się 0,3% żywych noworodków, a 4,3% – z niską masą urodzeniową (poniżej 2500 g). W latach 2020–2024 na 1000 urodzeń średnio troje dzieci rodziło się martwych.

In Poland, all children and expecting mothers are covered by free health care. In Mazowieckie Voivodship in 2024, among the total number of specialist doctors providing care to patients (16.2 thousand), there were 1.4 thousand paediatricians and 1.1 thousand specialists in obstetrics and gynaecology as well as 4.8 thousand midwives. Specialists in obstetrics and gynaecology accounted for 17.5% of total doctors in these specialisations in the country, and paediatricians – 18.9%, while midwives – 16.8% of the total in the country. Children are cared for even before they are born. In 2024, 41.6 thousand pregnant women were cared for in women's out-patient clinics. Women who came to the clinic for the first time before the 10th week of pregnancy constituted nearly 38%. This means that more than half of women were not provided with medical care in the earliest period of pregnancy – which is extremely important for the child's development.

More than 99% of babies are born in hospitals, i.e. in the presence of a specialist in gynaecology and obstetrics. Between 2020 and 2024, multiple births accounted for 2.7% of all live births in 2020 to 2.5% in 2022, and 2.6% in 2024. In 2024, 0.3% of live births were born before 37 weeks of gestation (i.e., prematurely), and 4.3% were born with low birth weight (below 2500 g). Between 2020 and 2024, an average of three per 1000 births were stillborn.

Wizyty patronażowe i testy przesiewowe^a u niemowląt wykonane przez pielęgniarki

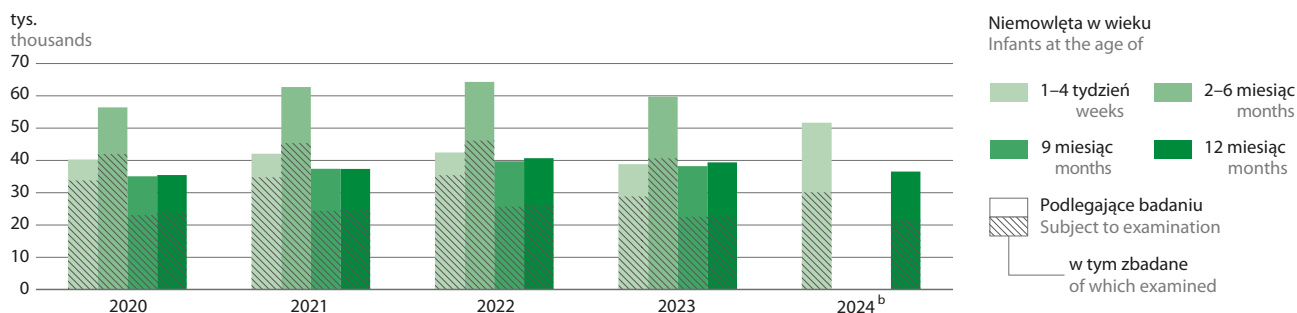
Health visitor checks and screening tests^a in infants carried out by nurses

Wizyta patronażowa to odwiedziny położnej lub pielęgniarki środowiskowej w domu dziecka tuż po jego narodzinach, mająca na celu monitorowanie rozwoju fizycznego dziecka w pierwszym roku jego życia.
A health visitor check is a visit by a midwife or health visitor at child's home immediately after their birth, aimed at monitoring the child's physical development in the first year of their life.

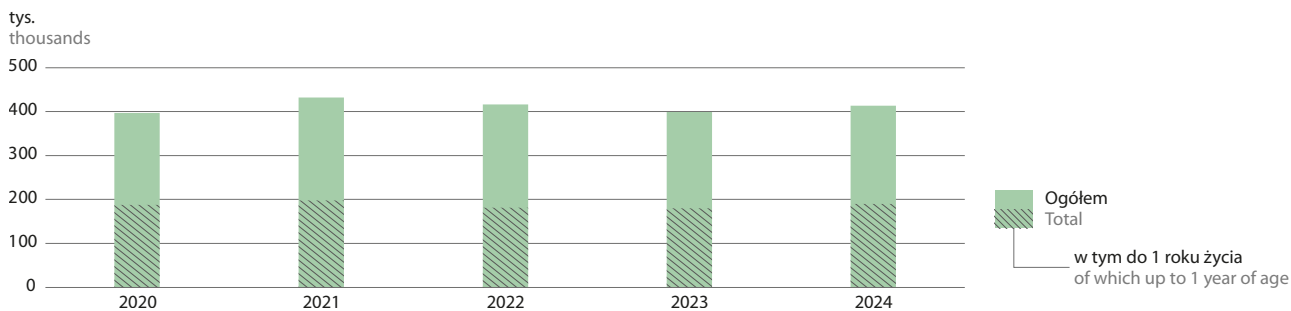
Porady patronażowe i badania bilansowe^a niemowląt wykonane przez lekarzy

Consultations and health examinations^a of infants carried out by doctors

Porady profilaktyczne^a udzielone przez lekarzy dzieciom zdrowym do lat 3

Preventive consultations^a provided by doctors to healthy children up to 3 years of age

a Ogółem w podstawowej opiece zdrowotnej. b Od 2024 r. nie są zbierane dane dla okresów 2-6 miesięcy i 9 miesięcy.

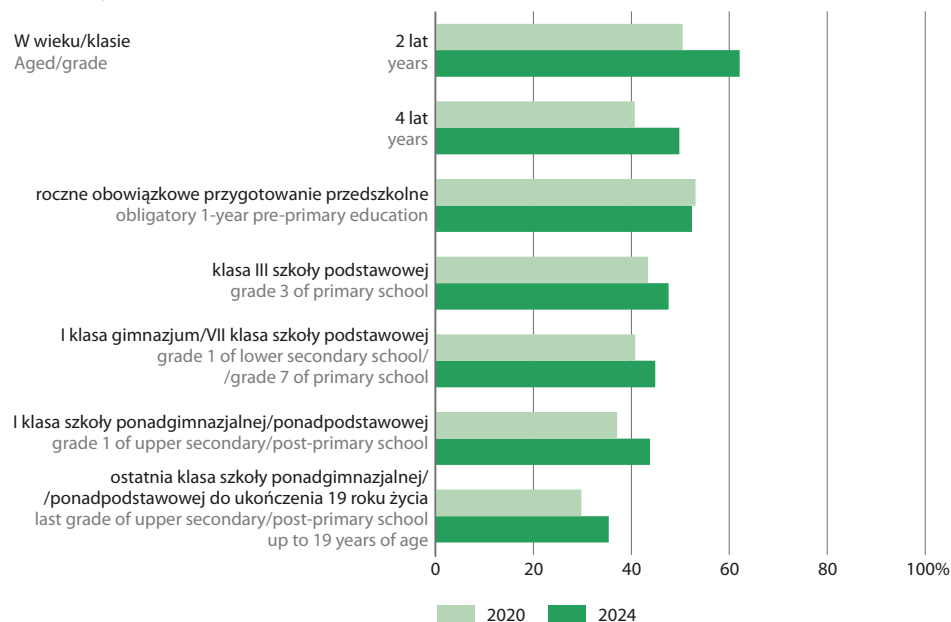
Źródło: w zakresie wizyt i porad oraz bilansu (str. 36 i 37) – dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie; w zakresie szczepień (str. 37) – dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego (PZH).

a Total in primary health care. b From 2024, data for the periods 2-6 months and 9 months are not collected.

Source: regarding visits and consultations as well as health and development review (page 36 and 37) – data of the Mazovian Voivodship Office in Warsaw; in the field of vaccination (page 37) – data of the National Institute of Public Health (PZH).

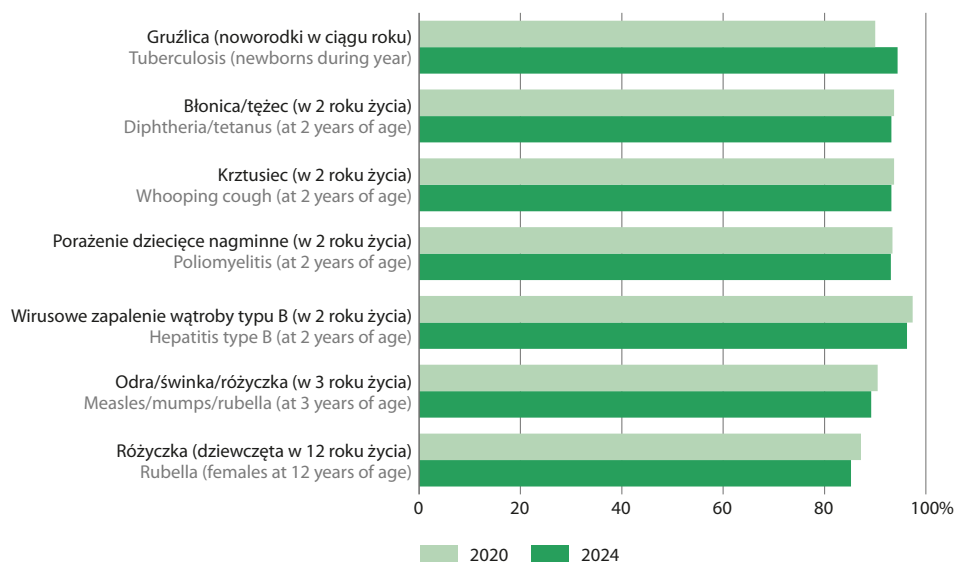
Bilans zdrowia dzieci i młodzieży – zbadani w % ogółu podlegających badaniu

Health and development review of children and youth – examined persons in % of the total subject to the examination

Dzieci zaszczepione przeciw niektórym chorobom zakaźnym (w relacji do rocznika)

Children vaccinated against selected infectious diseases (in relation to vital statistics)

Profilaktyka w zakresie powszechnej opieki zdrowotnej nad dzieckiem stanowi jeden z podstawowych sposobów zapewnienia najmłodszemu, dobrego stanu zdrowia. W 2024 r. w zakresie wykrywania zaburzeń rozwoju, w pierwszym roku życia, pielęgniarki i położne udzieliły 96,1 tys. wizyt patronażowych i testów przesiewowych (o 2,4% więcej niż w 2020 r.), z czego 63,7 tys. (66,3%) dotyczyła niemowląt do 6 miesiąca życia. Lekarze udzieliли 124,0 tys. porad patronażowych (o 0,02% więcej niż w 2020 r.), z czego najwięcej 24,6% przypadało na dzieci od 1 do 4 tygodnia życia. W ciągu 2024 r. dzieciom zdrowym do lat 3 udzieliли 413,2 tys. porad profilaktycznych (tj. o 4,1% więcej niż w 2020 r.), z czego 45,9% dotyczyło dzieci do 1 roku życia. Na 1 dziecko w wieku do lat 3 (zadeklarowane w poradni) przypadaly średnio 2,8 porady. Badania bilansowe wykonuje się kilkakrotnie przed ukończeniem 19 roku życia. W 2024 r. wykonano ich 216,3 tys., co stanowiło 46,5% dzieci podlegających badaniu. Jest to ciągle zbyt mały odsetek dzieci przebadanych. Kluczową rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają szczepienia. Odnotowany w 2024 r. poziom zaszczepienia dzieci obowiązkowymi szczepieniami w porównaniu z 2020 r. spadł w zakresie prawie wszystkich chorób. Mimo to odsetek zaszczepionych dzieci jest wysoki i gwarantuje bezpieczeństwo zarówno samym dzieciom, jak i całej populacji.

Prevention in the field of universal health care for children is one of the basic ways to ensure good health for children. In 2024, in the detection of developmental disorders, in the first year of life, nurses and midwives provided 96.1 thousand, health visitor checks and screening tests (2.4% more than in 2020), of which 63.7 thousand (66.3%) concerned infants up to 6 months of age. Doctors provided 124.0 thousand consultations (by 0.02% more than in 2020), of which the most 24.6% was for children from 1 to 4 weeks of age. During 2024, healthy children up to 3 years old (registered at the clinic) were given 413.2 thousand consultations of health visitors (i.e. 4.1% more than in 2020), of which 45.9% concerned children up to 1 year old. There was an average of 2.8 consultations per 1 child under the age of 3. Health and development reviews are performed several times before the age of 19. In 2024, 216.3 thousand of them were performed, which accounted for 46.5% of children undergoing the examination. This is still too small a percentage of children examined. Vaccinations play a key role in the prevention of infectious diseases. The level of vaccination of children with compulsory vaccinations recorded in 2024 decreased in almost all diseases compared to 2020. Nevertheless, the percentage of vaccinated children is high and guarantees the safety of both the children themselves and the population as a whole.

Porady udzielone^a dzieciom i młodzieży do 18 roku życia w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej

Consultations provided^a to children and youth up to the age of 18 in out-patient health care

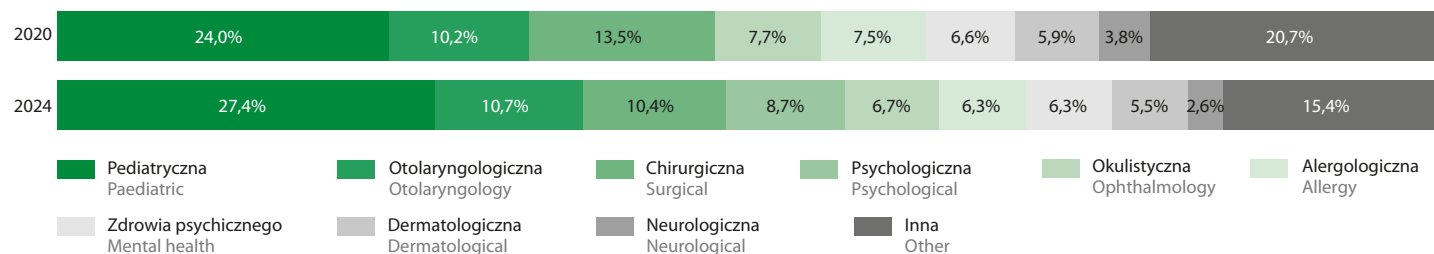
	2020	2023	2024	2020	2023	2024
	w tysiącach in thousands			na 1 mieszkańca do 18 roku życia per capita up to the age of 18		
Ogółem Total	7341	10914	11092	6,9	10,2	10,5
W podstawowej opiece zdrowotnej In primary health care	3608	5289	5183	3,4	5,0	4,9
W opiece specjalistycznej In specialist care						
lekarskie medical	2551	3908	4085	2,4	3,7	3,9
stomatologiczne stomatological	1182	1716	1823	1,1	1,6	1,7

a Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

a Including consultations financed by patients (non-public funds); without consultations provided in the admission rooms of general hospitals.

Struktura specjalistycznych porad lekarskich udzielonych dzieciom i młodzieży do 18 roku życia według poradni

Structure of specialist medical consultations provided to children and youth up to the age of 18 by clinics

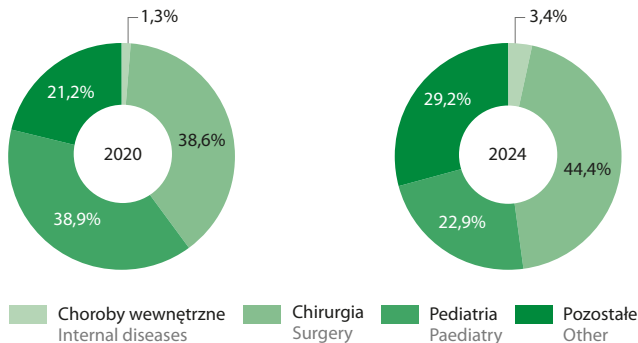

Świadczenia zdrowotne udzielone dzieciom i młodzieży do 18 roku życia

Health care benefits provided to children and youth up to the age of 18

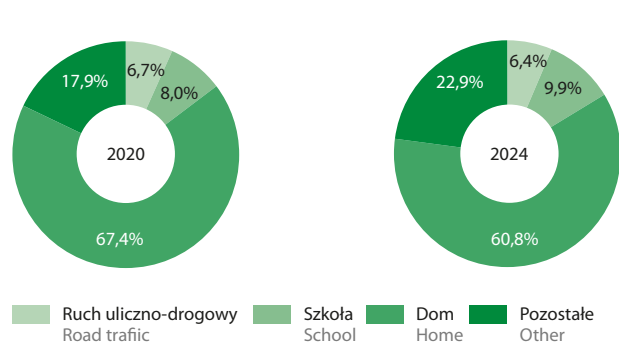
Pomoc doraźna^a – struktura według zakresu udzielonego świadczenia

First aid^a – structure by range of received benefit

Ratownictwo medyczne – struktura według miejsca zdarzenia

Emergency medical services – structure by place of occurrence

a W izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym w trybie ambulatoryjnym.

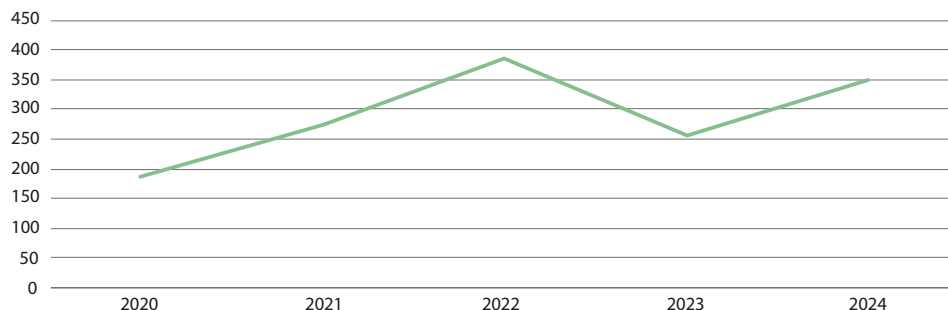
a In the admission room or hospital emergency ward in out-patient mode.

Zachorowania dzieci i młodzieży w wieku 0–19 lat na wybrane choroby

Incidence of selected diseases in children and youth aged 0–19 years

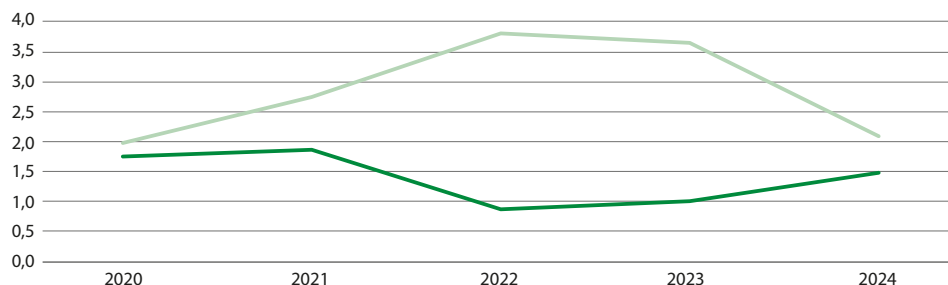
Na biegunki u dzieci w wieku do lat 2 na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2

Of diarrhea in children up to the age of 2 per 10 thousand children up to the age of 2

Na gruźlicę na 100 tys. ludności danej grupy wieku

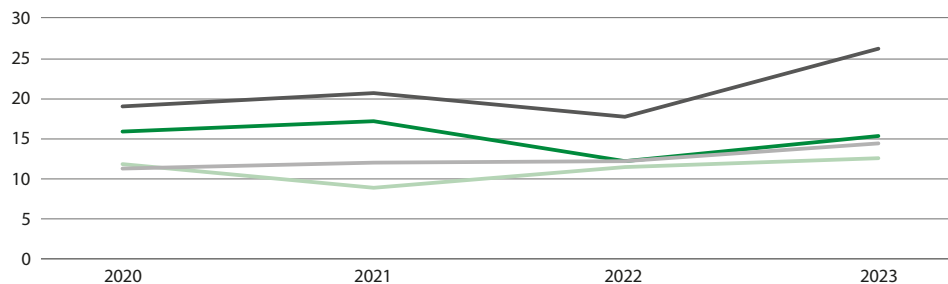
Of tuberculosis per 100 thousand population of the given age group

W wieku: 0–14 lat 15–19 lat
Aged: years years

Na nowotwory złośliwe na 100 tys. ludności danej grupy wieku

Of malignant neoplasms per 100 thousand population of the given age group

W wieku: 0–4 lata 5–9 10–14 15–19 lat
Aged: years years years years

Źródło: w zakresie biegunki – dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego (PZH), w zakresie gruźlicy – dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc, w zakresie nowotworów – dane Instytutu Onkologii.

Source: in the field of diarrhea – data of the National Institute of Public Health (PZH), in the field of tuberculosis – data of the Institute of Tuberculosis and Lung diseases, in the field of neoplasms – data of the Institute of Oncology.

W województwie mazowieckim (tak jak w całym kraju) w latach 2020–2024 liczba porad udzielonych dzieciom i młodzieży do 18 roku życia systematycznie się zwiększała. W 2024 r. udzielono ich 11,1 mln (o 51,1% więcej niż w 2020 r.), z czego zdecydowaną większość (86,4%) w miastach. Na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego w tym wieku w 2024 r. przypadało 10,5 porad, podczas gdy w 2020 r. było to 6,9 porad.

W 2024 r. zespoły ratownictwa medycznego udzieliły dzieciom i młodzieży do 18 roku życia o 66,2% świadczeń zdrowotnych więcej niż w 2020 r., z czego ponad połowa (60,8%) miała miejsce w domu pacjenta. W izbach przyjęć i SOR udzielono pomocy medycznej dla 134,3 tys. osób w wieku do 18 lat (o 37,0% więcej niż w 2020 r.). Co drugi pacjent w tym wieku korzystał ze świadczeń zdrowotnych w zakresie chirurgii.

W zakresie zachorowań dzieci i młodzieży na wybrane choroby w 2024 r. w porównaniu z 2020 r. o 45,4% wzrosła liczba przypadków biegunek wśród dzieci do lat dwóch. Do 19 spadła liczba przypadków gruźlicy u dzieci i młodzieży w wieku 0–19 lat. Zwiększyła się liczba zachorowań na nowotwory złośliwe u dzieci w wieku 0–19 lat ze 166 w 2020 r. do 198 w 2023 r. W 2023 r. największe ryzyko zachorowania było w przedziale wieku (15–19 lat), a najniższe (5–9 lat); wskaźnik zachorowalności w tych grupach wyniósł odpowiednio 26,2 i 12,6.

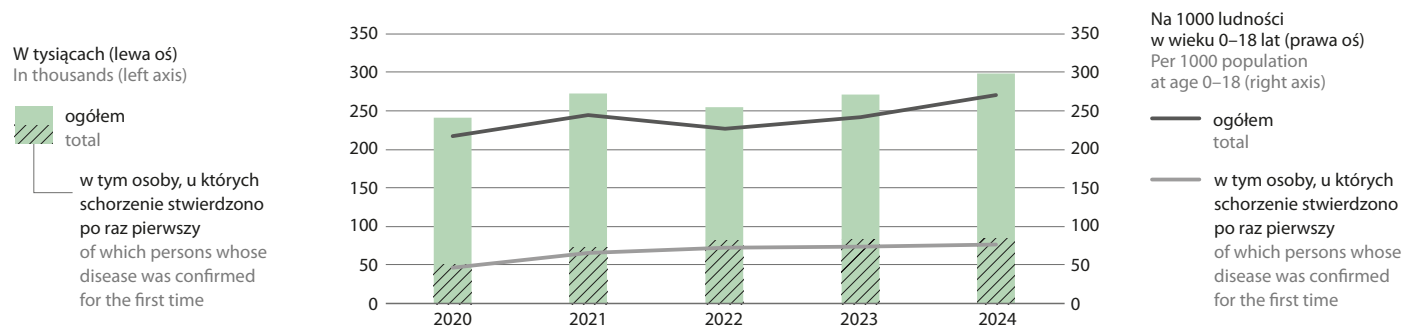
In Mazowieckie Voivodship (as across the country), the number of consultations provided to children and youth under 18 years of age systematically increased between 2020 and 2024. In 2024, 11.1 million consultations were provided (51.1% more than in 2020), the vast majority of which (86.4%) occurred in urban areas. In 2024, there were 10.5 consultations per resident of this age group, compared to 6.9 in 2020.

In 2024, emergency medical teams provided 66.2% more health care services to children and youth under 18 years of age than in 2020, over half of which (60.8%) took place in the patient's home. Admission rooms and hospital emergency wards provided medical care to 134.3 thousand persons under 18 years of age (37.0% more than in 2020). Every second patient in this age group used surgical health care services.

In terms of selected diseases among children and youth, in 2024, compared to 2020, the number of diarrhea cases among children under two years of age increased by 45.4%. The number of tuberculosis cases in children and youth aged 0–19 years decreased to 19. The number of malignant tumor cases in children aged 0–19 years increased from 166 in 2020 to 198 in 2023. In 2023, the highest risk of disease was in the age group (15–19 years), and the lowest (5–9 years); the incidence rate in these groups was 26.2 and 12.6, respectively.

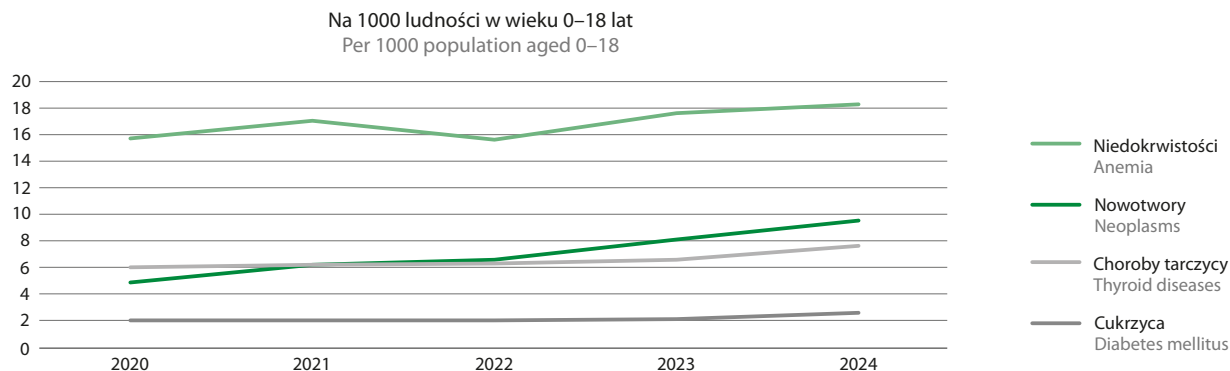
Dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat ze stwierdzonymi schorzeniami

Children and youth aged 0–18 with confirmed diseases

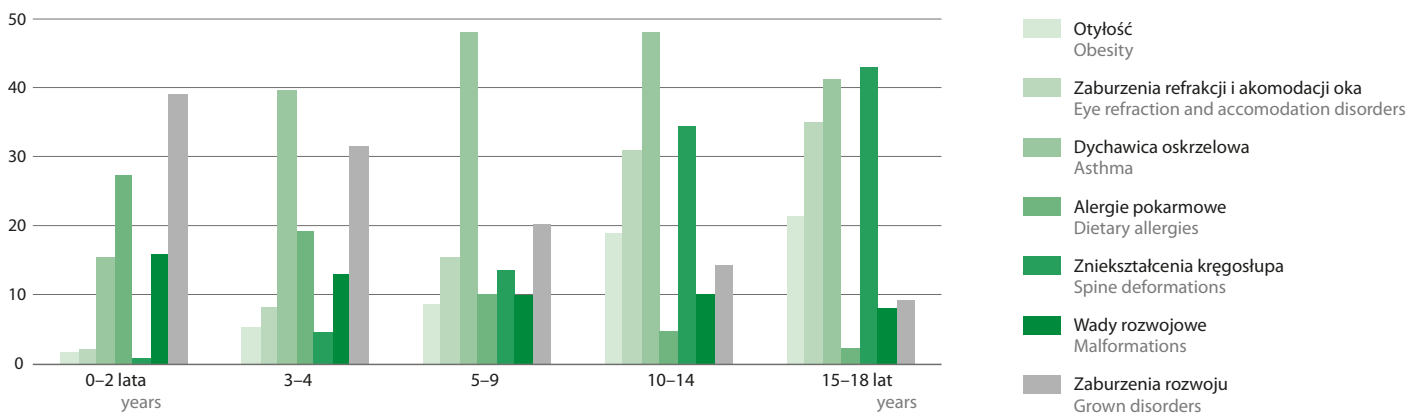

Wybrane stwierdzone schorzenia u dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat

Selected confirmed diseases at children and youth aged 0–18

W 2024 r. – na 1000 ludności danej grupy wieku
In 2024 – per 1000 population of a given age group

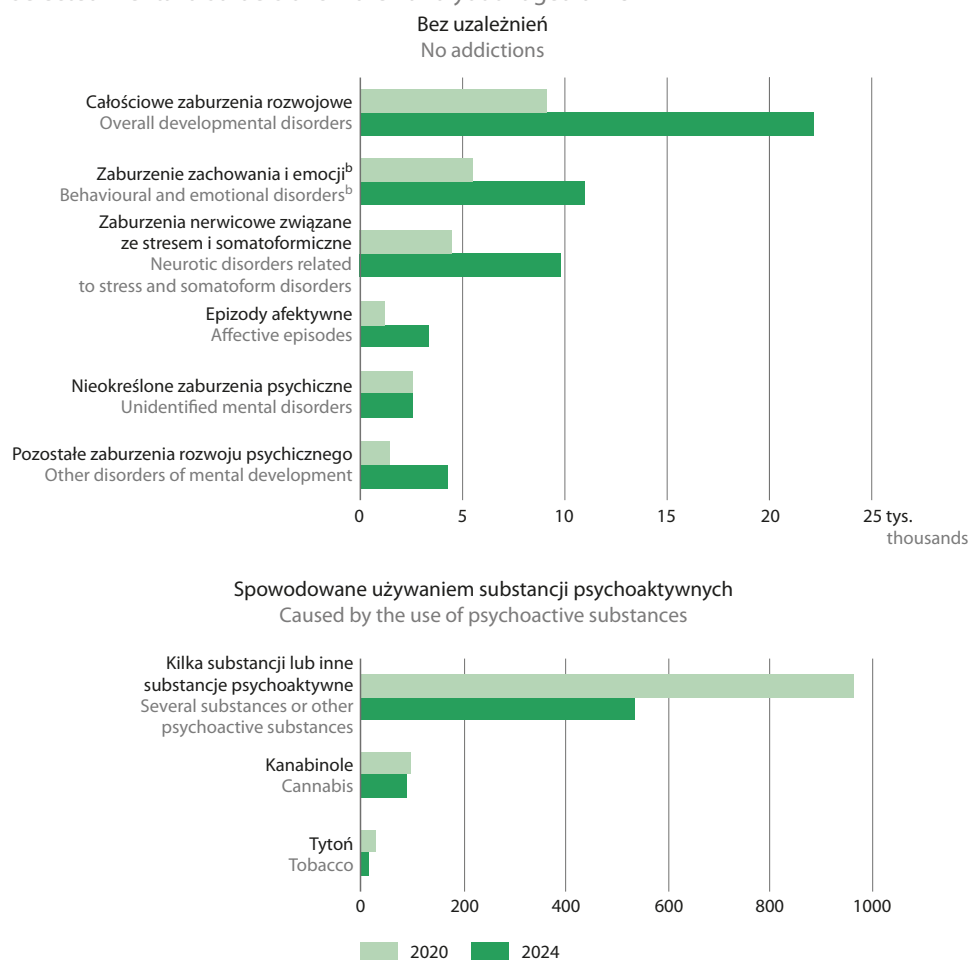
Dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat z zaburzeniami psychicznymi^a

Children and youth aged 0–18 with mental disorders^a

	2020	2023	2024
Ogółem Total	29636	58782	60386
W tym stwierdzone po raz pierwszy Of which diagnosed for the first time	8170	21968	15565

Wybrane zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat^a

Selected mental disorders of children and youth aged 0–18^a

^a Leczeni w poradniach zdrowia psychicznego, leczenia uzależnień. ^b Rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

^a Patients in out-patient psychiatric clinics. ^b Usually starting in childhood and adolescence.

Source: data of the Mazovian Voivodship Office in Warsaw.

Na koniec 2024 r. zadeklarowanych do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) było 1089,9 tys. dzieci i młodzieży, w tym pod opieką czynną lekarza z powodu chorób przewlekłych pozostawało 298,8 tys., (tj. o 23,7% więcej w stosunku do 2020 r.). Najczęściej występującym schorzeniem wśród osób w wieku 0–18 lat była dychawica oskrzelowa o podłożu alergicznym. W 2024 r. na 1000 ludności w tym wieku stwierdzono je u 41 osób, a w 2020 r. – u 36. Analizując dane według wieku dzieci można stwierdzić, że dla poszczególnych grup wieku charakterystyczne są różne schorzenia. W 2024 r. wśród dzieci do 2 lat najczęściej stwierdzono zaburzeń rozwoju, w grupie wieku 3–14 lat najczęściej było przypadków dychawicy oskrzelowej, natomiast wśród dzieci starszych (15–18 lat) – zniekształceń kręgosłupa.

Równie istotna, jak fizyczna, jest kondycja psychiczna człowieka. W 2024 r. w województwie mazowieckim 60,4 tys. dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat leczyło się w poradniach zdrowia psychicznego tj. o 30,8 tys. więcej niż w 2020 r. Liczba leczonych po raz pierwszy zwiększyła się z 8,2 tys. w 2020 r. do 15,6 tys. w 2024 r. Wśród leczonych dolegliwości dominowały całościowe zaburzenia rozwojowe, które charakteryzują się trwałymi trudnościami w sferze komunikacji, interakcji społecznych oraz występowaniem sztywnych, powtarzalnych wzorców zachowań i zainteresowań.

At the end of 2024, 1089.9 thousand children and youth were registered with primary care physicians (PHCs), including 298.8 thousand under active medical care due to chronic diseases, (a 23.7% increase compared to 2020). The most common disease among persons aged 0–18 was bronchial asthma of allergic origin. In 2024, 41 persons per 1000 of the population in this age group were diagnosed with it, while in 2020, 36 were diagnosed. Analysing data by age of children, it can be stated that different diseases are characteristic for particular age groups. In 2024, the most developmental disorders were diagnosed among children up to 2 years old, the most cases of bronchial asthma were found in the 3–14 year old group, and the most cases of spinal deformations among older children (15–18 years old).

A person's mental condition is as important as the physical well-being. In 2024, there were 60.4 thousand children and youth aged 0–18 in Mazowieckie Voivodship treated in psychiatric out-patient clinics, i.e. by 30.8 thousand more than in 2020. The number of first-time patients increased from 8.2 thousand in 2020 to 15.6 thousand in 2024. Pervasive developmental disorders characterised by persistent difficulties in communication and social interaction, and the occurrence of rigid, repetitive patterns of behavior and interests, dominated among the conditions treated.

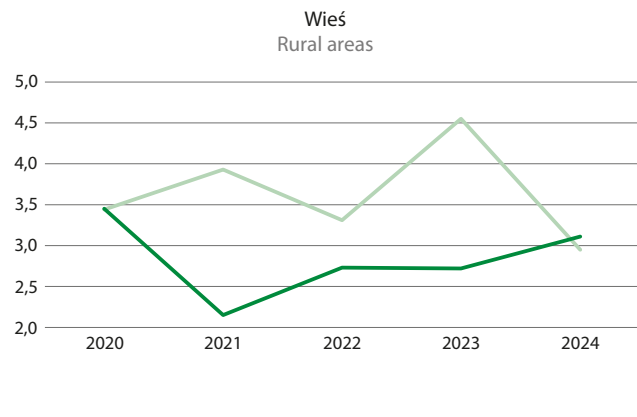
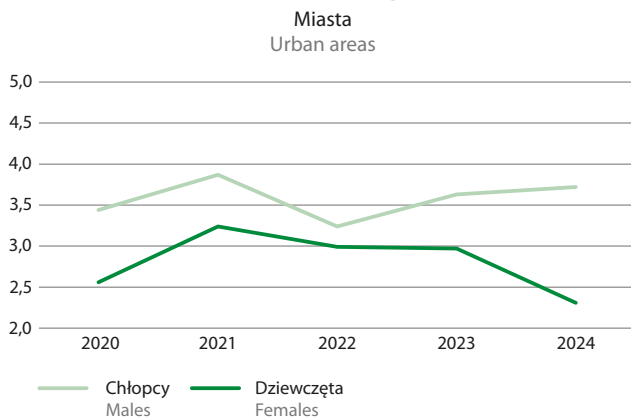
Umieralność niemowląt

Infant mortality

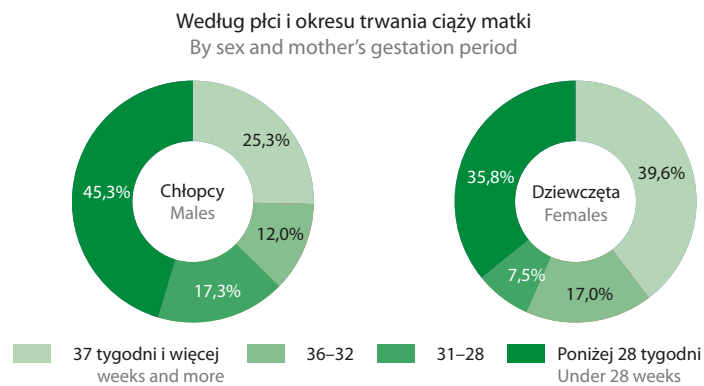
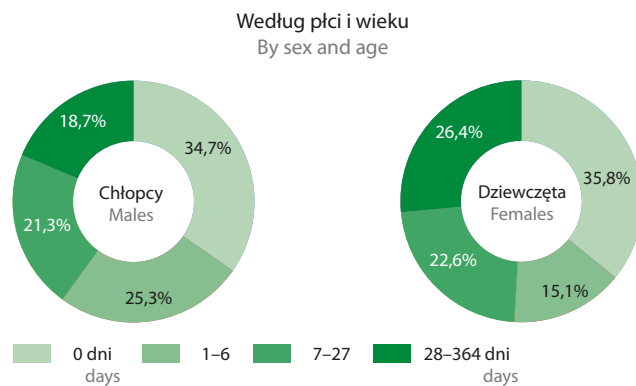
	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Zgony dzieci poniżej 1 roku życia Deaths of children under 1 year old	179	154	128	113	96	84	66	58	44
na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births	3,16	3,43	3,03	3,01	3,30	3,03	3,44	3,66	3,03
W % zgony chłopców In % of male deaths	55,9	59,1	58,6	58,4	56,3	63,1	51,5	63,8	50,0

Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych danej płci

Infant deaths per 1000 live births of given sex

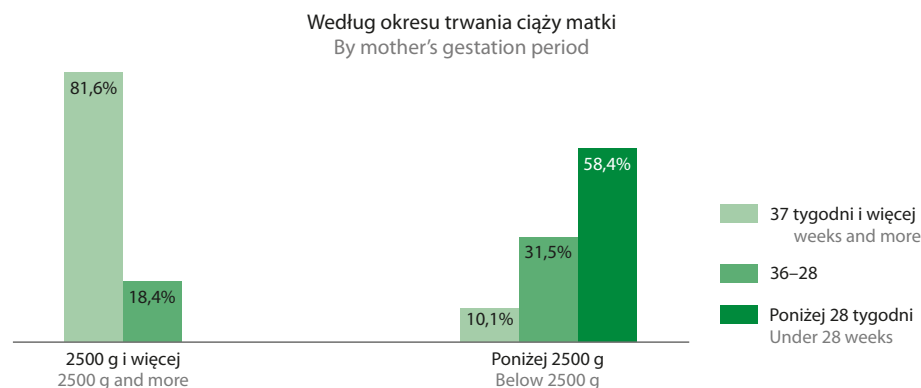
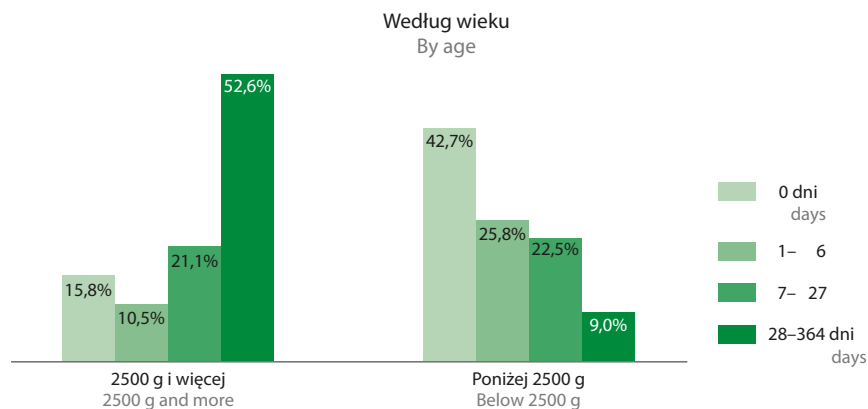
Zgony niemowląt w 2024 r.

Infant deaths in 2024

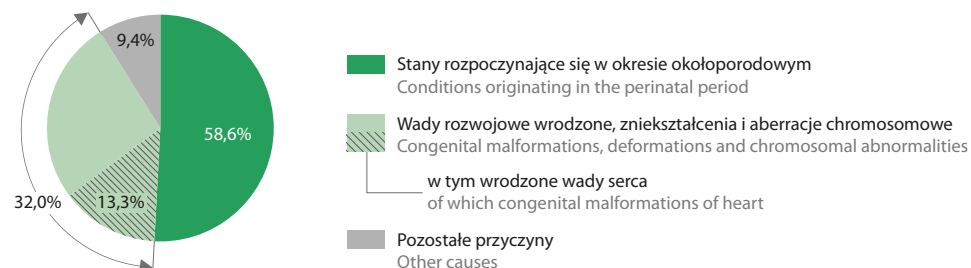
Zgony niemowląt w 2024 r. według wagi noworodka przy urodzeniu

Infant deaths in 2024 by weight of newborn infant

Zgony niemowląt w 2024 r. według przyczyn

Infant deaths in 2024 by causes

Umieralność niemowląt w województwie mazowieckim wykazuje trend spadkowy, ponadto od wielu lat utrzymuje się na poziomie niższym niż średnio w kraju. W 2024 r. współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,03‰ wobec 3,16‰ w 2020 r. W odniesieniu do poziomu umieralności w kraju był on niższy o 0,54 p. prom.

W województwie mazowieckim w 2024 r. zarejestrowano 128 zgonów dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Spośród nich 78,1% zmarło przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia, przy czym 56,3% – w okresie pierwszego tygodnia życia. Zgony niemowląt urodzonych przedwcześnie (przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży) stanowiły ponad 2/3 ogółu zgonów niemowląt. Prawie 70% zmarłych dzieci miało niską masę urodzeniową (poniżej 2500 g). Częściej umierają chłopcy niż dziewczęta – w 2024 r. na 1000 urodzeń żywych danej płci wskaźnik wyniósł odpowiednio 3,46‰ wobec 2,58‰.

Najczęstszą przyczyną zgonów niemowląt (w 2024 r. – 58,6%) są choroby i stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym, czyli powstające w trakcie trwania ciąży matki i w okresie pierwszych 6 dni życia dziecka, a kolejną – wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe (32,0% zgonów). Pozostałe zgony są wynikiem chorób nabytych w okresie niemowlęcym lub urazów.

Infant mortality in Mazowieckie Voivodship shows a downward trend and has remained lower than the national average for many years. In 2024, the infant death rate per 1000 live births was 3.03‰ compared to 3.16‰ in 2020. In relation to the mortality rate in the country it was lower by 0.54 promile point.

In Mazowieckie Voivodship in 2024, 128 deaths of children under 1 year of age were registered. Of these, over 78.1% died before the first month of life, with over 56.3% – within the first week of life. Deaths of infants born prematurely (before the 37th week of gestation) accounted for over 2/3 of the total deaths of infants. Almost 70% of the deceased babies had low birth weight (less than 2500 g). Male infants die more often than female infants – in 2024, per every 1000 live births of a given sex, the indicator was 3.46‰ compared to 2.58‰, respectively.

The most common cause of infant deaths (58.6% in 2024) are diseases and conditions beginning in the perinatal period, i.e. arising during the mother's pregnancy and in the first 6 days of the child's life, and the next cause is congenital malformations, deformations and chromosomal aberrations (32.0% of deaths). The remaining deaths are the result of diseases acquired in infancy or injuries.

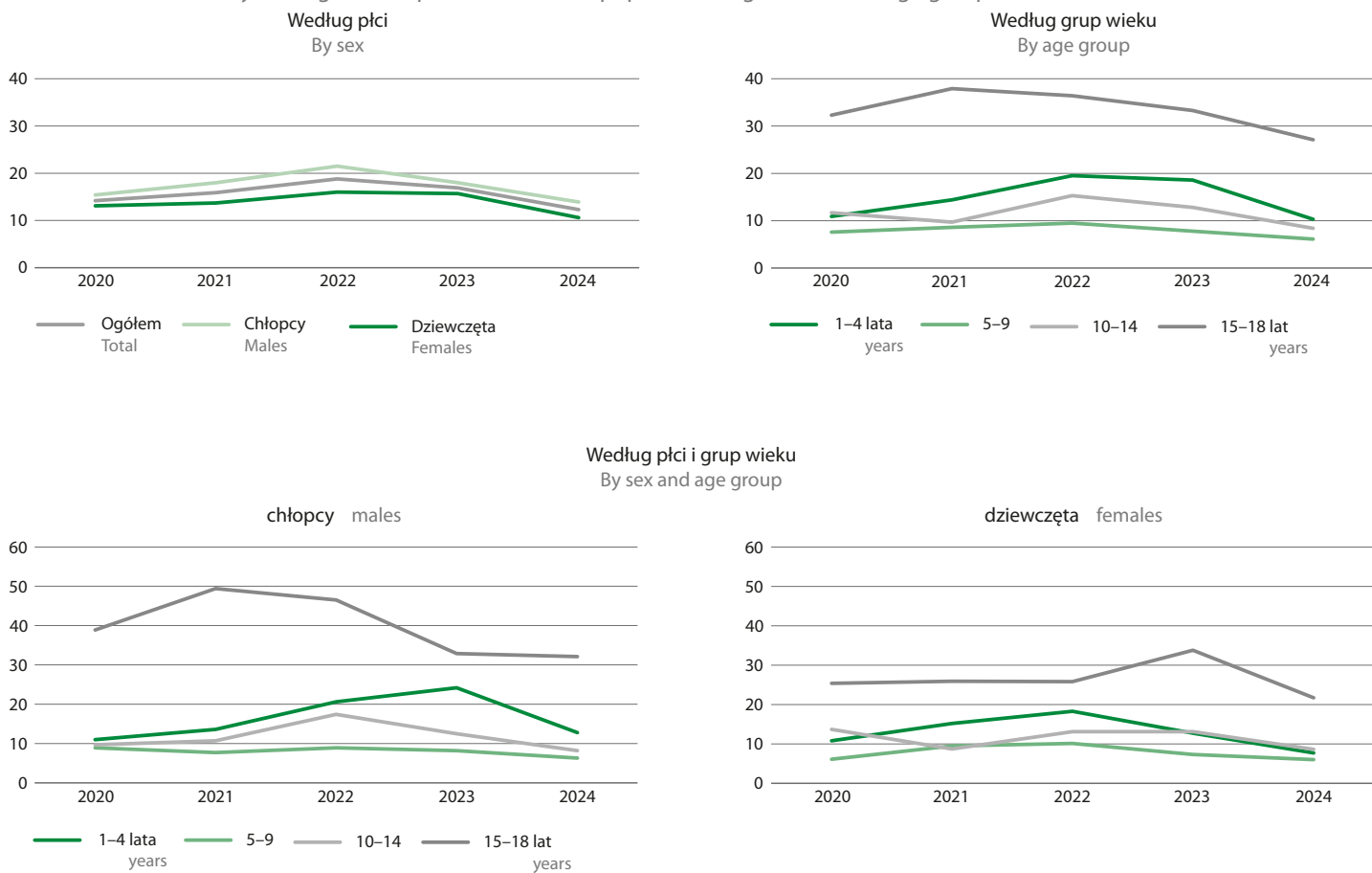
Umieralność dzieci i młodzieży

Mortality of children and youth

	Ogółem Total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	2020	2023	2024	2020	2023	2024	2020	2023	2024
Zgony dzieci i młodzieży w wieku 1–18 lat Deaths of children and youth aged 1–18	150	181	131	82	110	78	68	71	53
na 100 tys. ludności tej grupy wieku per 100 thousand population of this age group	14,2	16,9	12,3	12,8	16,8	11,9	16,5	17,1	12,9
W % zgony chłopców In % of male deaths	55,3	54,7	58,0	53,7	51,8	55,1	57,4	59,2	62,3

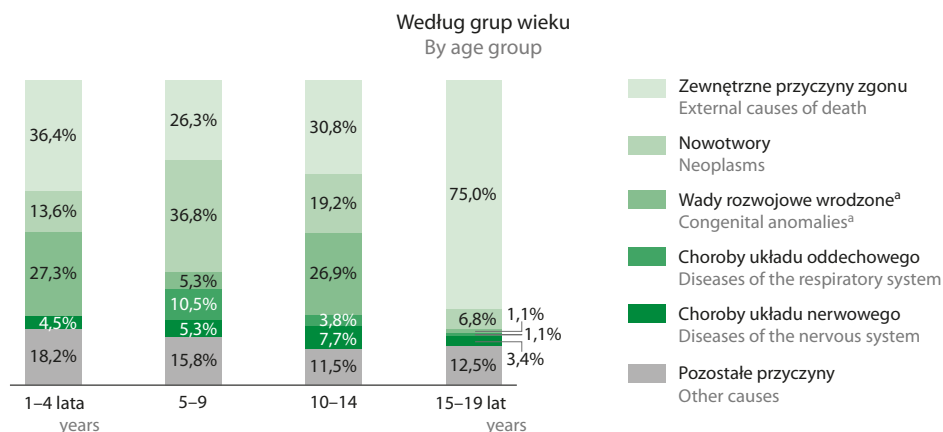
Zgony dzieci i młodzieży w wieku 1–18 lat na 100 tys. ludności danej płci i grupy wieku

Deaths of children and youth aged 1–18 per 100 thousand population of given sex and age group

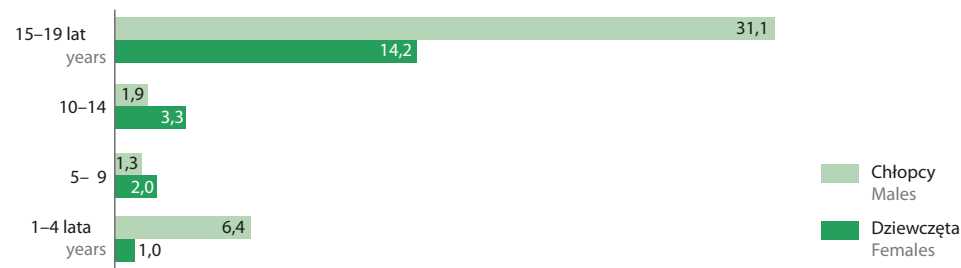
Zgony dzieci i młodzieży w wieku 1–19 lat według przyczyn w 2024 r.

Deaths of children and youth aged 1–19 by causes in 2024

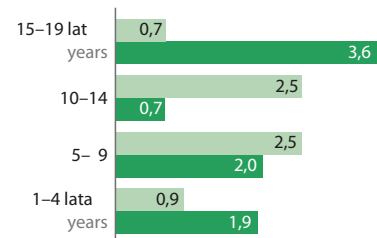

Na 100 tys. ludności danej płci i grupy wieku
Per 100 thousand population of given sex and age group

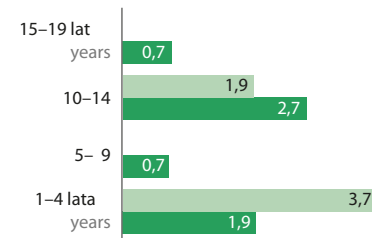
zewnętrzne przyczyny zgonu
external causes of death

nowotwory
neoplasms

wady rozwojowe wrodzone^a
congenital anomalies^a

^a Pełna nazwa: wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe.
^a Full name: congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities.

W latach 2020–2024 w województwie mazowieckim zmarło 832 dzieci i młodzieży w wieku 1–18 lat, z czego większość (57,0%) stanowiły zgony chłopców. W 2024 r. na 100 tys. ludności w wieku 1–18 lat zmarło ponad 12 osób. Najniższą umieralność obserwuje się w grupie 5–9-latków (ponad 6 zgonów na 100 tys. osób w tym wieku), a najwyższą w grupie 15–18-latków – ponad 27 zgonów). Umieralność wśród chłopców jest wyższa niż wśród dziewcząt – w omawianym roku współczynnik zgonów chłopców wyniósł blisko 14, a dziewcząt 11.

Istnieją trzy najczęstsze przyczyny zgonów dzieci i młodzieży (1–19 lat). Najliczniejsze wynikają z zewnętrznych przyczyn, tj. spowodowanych wypadkami, urazami lub zatruciami – 87 w 2024 r. Mniej liczne, ale również znaczące są zgony związane z chorobami nowotworowymi (21) i wadami rozwojowymi wrodzonymi (15).

Zwraca uwagę fakt na rosnący z wiekiem udział zgonów spowodowanych przyczynami zewnętrznymi. W 2024 r. w grupie wieku 1–4 lata zgony w wyniku urazów stanowiły 36,4% wszystkich przyczyn, wobec 75,0% w grupie 15–19 lat.

In the years 2020–2024, 832 children and youth aged 1–18 died in Mazowieckie Voivodship, of which the majority (57.0%) were boys. In 2024, over 12 persons died per 100 thousand population aged 1–18. The lowest mortality rate is observed in the group of 5–9-year-olds (over 6 deaths per 100 thousand population of this age), and the highest in the group of 15–18-year-olds – over 27 deaths). The mortality rate among boys is higher than among girls – in the year in question, the death rate for boys was nearly 14 and for girls 11.

There are three most common causes of death in children and youth (1–19 years old). The most numerous are deaths resulting from external causes, i.e. caused by accidents, injuries or poisonings – 87 in 2024. Less numerous, but also significant, are deaths related to neoplasms (21) and congenital malformations (15).

Attention is drawn to the fact that the share of deaths caused by external causes increases with age. In 2024, in the 1–4 age group, deaths due to injuries accounted for 36.4% of all causes, compared to 75.0% in the 15–19 age group.

Nauka i rozrywka
Education and entertainment

System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Polski system oświaty obejmuje wychowanie przedszkolne oraz szkoły podstawowe i ponadpodstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

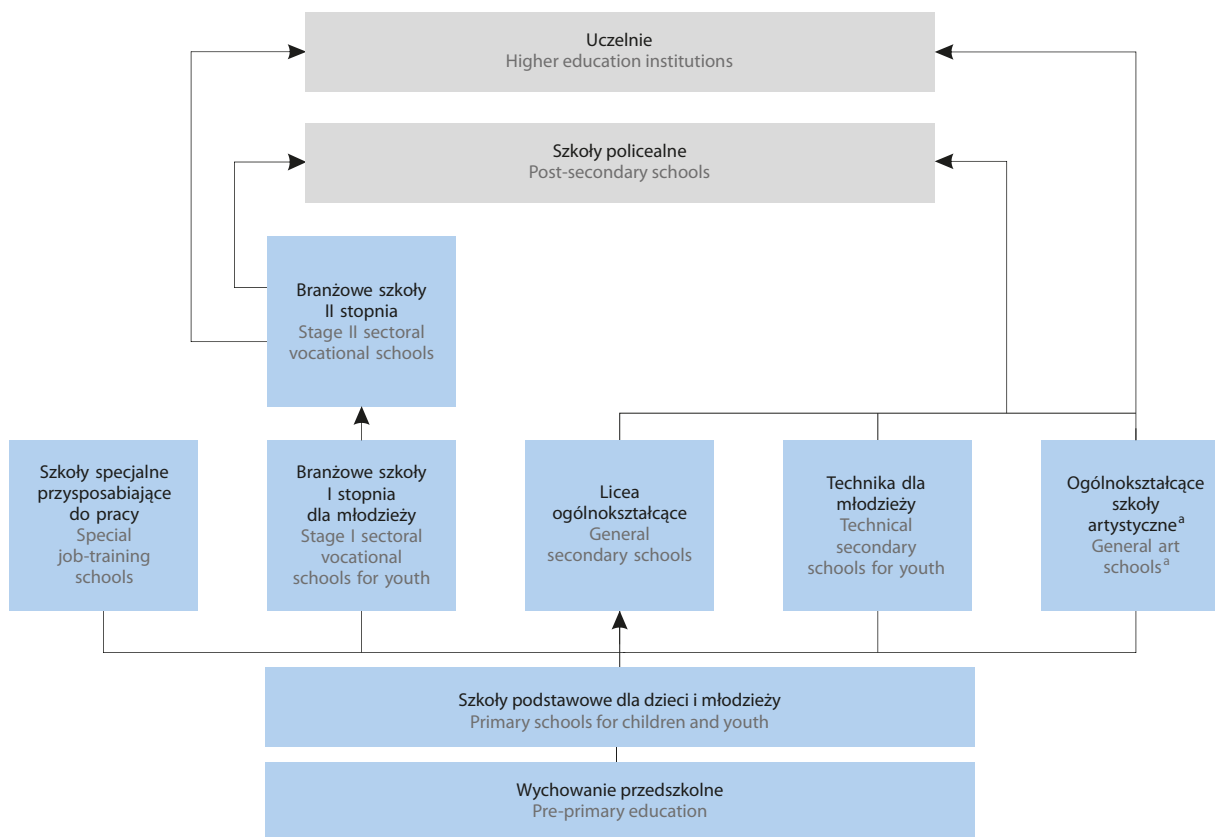
W roku szkolnym 2024/25 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie obowiązkiem szkolnym. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

The education system in Poland operates according to the Act of 14 December 2016 – the Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System, and the Act of 20 July 2018 – the Law on Higher Education and Science. The Polish education system comprises pre-primary education and primary and post-primary schools for children, youth and adults.

In the 2024/25 school year, 6-year-olds are required to complete a year of pre-primary preparation, while 7-year-olds are required to attend school. Education is compulsory until the age of 18.

Ścieżka edukacyjna dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2024/25

Education path of children and youth in the 2024/25 school year

^a Dające uprawnienia zawodowe.

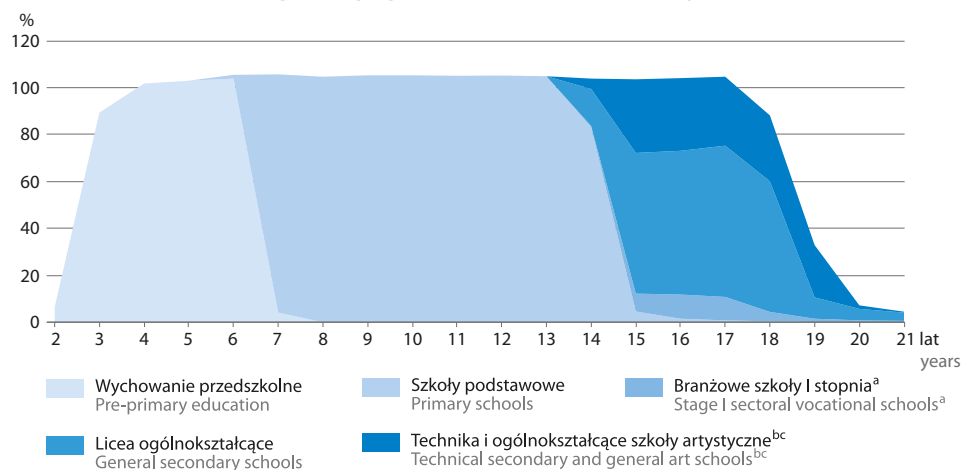
Źródło: na str. 48–55, 58–61 i 64–65 dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification.

Source: on page 48–55, 58–61 and 64–65 data of the Ministry of National Education.

Udział dzieci i młodzieży w placówkach wychowania przedszkolnego i szkołach w ogólnej liczbie ludności danej grupy wieku w roku szkolnym 2024/25

Share of children and youth in pre-primary education facilities and schools in the total number of population of given age group in the 2024/25 school year

a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. b Dające uprawnienia zawodowe. c Łącznie ze szkołami branżowymi II stopnia.

a Including special job-training schools. b Leading to professional certification. c Including stage II sectoral vocational schools.

Współczynniki skolaryzacji w roku szkolnym 2024/25

Enrolment rate in the 2024/25 school year

	Grupy wieku Age groups	Ogółem Total		Chłopcy Males		Dziewczeta Females	
		brutto gross	netto net	brutto gross	netto net	brutto gross	netto net
Wychowanie przedszkolne Pre-primary education	6	.	103,9	.	104,2	.	103,6
Szkoły podstawowe Primary schools	7–14	102,9	101,8	103,3	102,0	102,5	101,6
Szkoły branżowe I stopnia ^a Stage I sectoral vocational schools ^a	15–17	11,7	9,3	15,4	12,4	7,7	6,0
Licea ogólnokształcące General secondary schools	15–18	71,1	60,4	59,6	49,5	83,2	72,0
Technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne ^b Technical secondary and general art schools ^b	15–19	29,6	28,3	36,8	35,3	22,1	21,0
Szkoły branżowe II stopnia Stage II sectoral vocational schools	18–19	1,0	0,7	1,4	1,1	0,6	0,4

a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. b Dające uprawnienia zawodowe.
a Including special job-training schools. b Leading to professional certification.

Miejszem wychowania i kształcenia młodego człowieka – oprócz rodziny – są placówki działające w ramach systemu oświaty, realizujące prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju. Polski system oświaty i wychowania obejmuje dzieci i młodzież w wieku od 3 do 19 lat. Dolna granica to początek wieku przedszkolnego, górna – to teoretyczny wiek ukończenia edukacji na poziomie ponadpodstawowym, przy czym nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.

W roku szkolnym 2024/25 we wszystkich typach szkół podstawowych i ponadpodstawowych (nie licząc szkół policealnych) kształciło się 775,1 tys. dzieci i młodzieży, co stanowiło 14,1% ludności województwa (w kraju 13,1%). W stosunku do roku szkolnego 2020/21 liczba uczniów zwiększyła się o 10,7%.

Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., liczba dzieci w nominalnym wieku ośmioletniej szkoły podstawowej (tj. 7–14 lat) wyniosła 495,5 tys., natomiast liczba młodzieży w wieku 15–18 lat, tj. w wieku typowym dla kształcenia w szkołach ponadpodstawowych, wyniosła 242,2 tys. osób.

The place of upbringing and educating a young person – in addition to their family – are institutions operating within the education system, implementing the rights of children and youth to upbringing and care appropriate to their age and achieved development. The Polish education system covers children and youth from 3 to 19 years of age. The lower limit is the beginning of nursery school age, the upper limit is the theoretical age for completion of post-primary education, with compulsory schooling until the age of 18.

In the 2024/25 school year, 775.1 thousand children and youth were educated in all types of primary and post-primary schools (excluding post-secondary schools), which accounted for 14.1% of the Voivodship's population (13.1% in the country). Compared to the 2020/21 school year, the number of pupils and students increased by 10.7%.

On the basis of demographic data as of 31 December 2024, the number of children at the nominal age of eight-year primary school (i.e. 7–14 years) was 495.5 thousand, while the number of youth aged 15–18, i.e. at typical age for education in post-primary schools, it amounted to 242.2 thousand persons.

Wychowanie przedszkolne

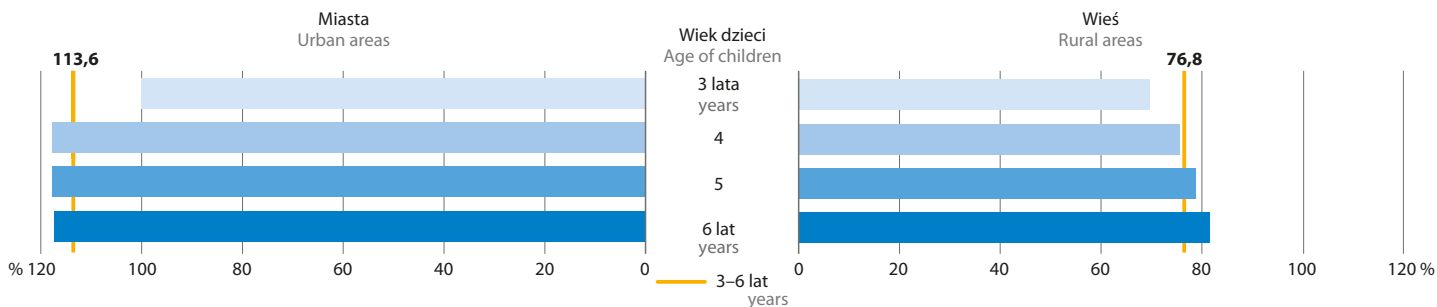
Pre-primary education

	2020/21	2023/24	2024/25
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego Children in pre-primary education	232504	246630	237220
w tym w wieku 3–6 lat of which aged 3–6	227064	240449	231338
w % dzieci danej grupy wieku in % of children of given age group	92,0	99,7	99,7
W przedszkolach ^a In nursery schools ^a	189672	202205	197350
W oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych In pre-primary sections in primary schools	42832	44425	39870

^a Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi.
^a Including pre-primary education groups and pre-primary points.

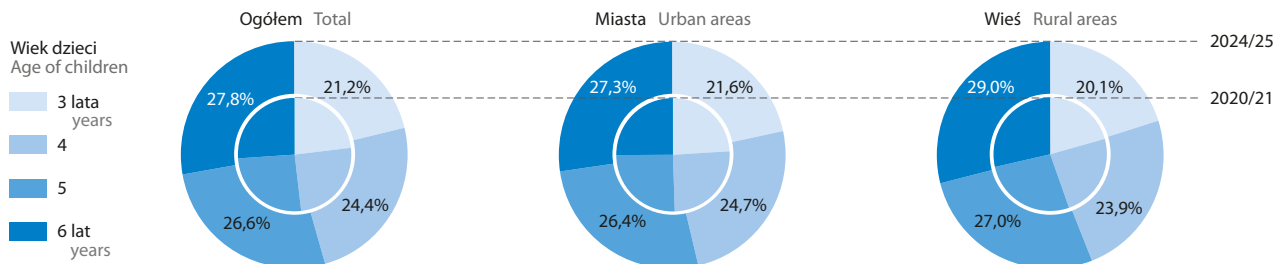
Udział dzieci uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego w ogólnej liczbie dzieci w wieku przedszkolnym według siedziby placówki w roku szkolnym 2024/25

Share of children attending pre-primary education establishments in the total number of children in nursery age by place of establishment in the 2024/25 school year

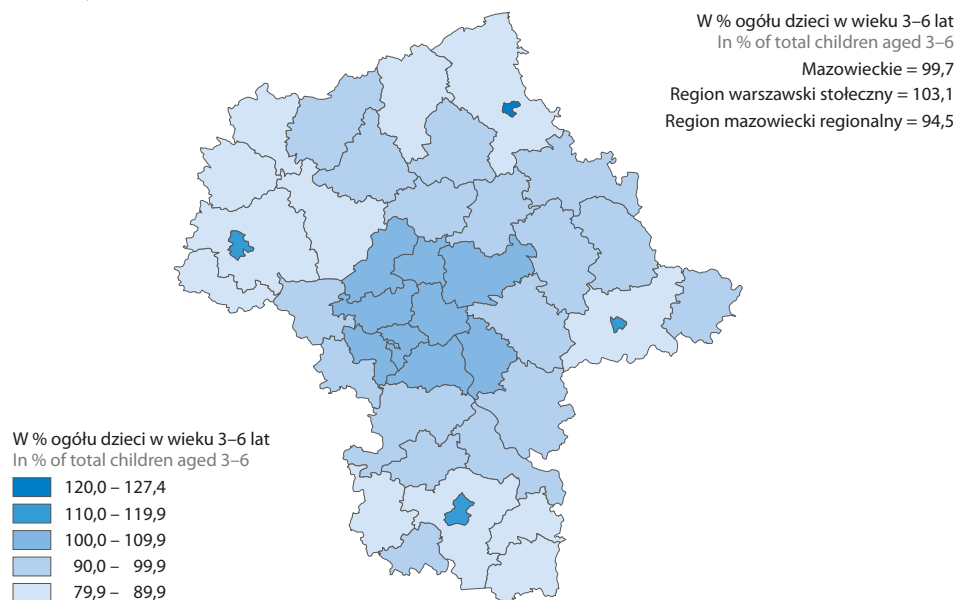
Struktura dzieci w wieku 3–6 lat uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego

Structure of children aged 3–6 attending pre-primary education establishments

Dzieci w wieku 3–6 lat uczęszczające do placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2024/25

Children aged 3–6 attending pre-primary education establishments in the 2024/25 school year

W województwie mazowieckim w roku szkolnym 2024/25 dzieci mogły uczęszczać do 2273 przedszkoli, 1092 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 1 zespołu wychowania przedszkolnego i 257 punktów przedszkolnych. Większość przedszkoli zlokalizowana była w miastach (75,4%), natomiast oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych – na wsi (67,6%). Wychowaniem przedszkolnym objętych było 237,2 tys. dzieci, tj. o 4,7 tys. więcej niż w roku 2020/21.

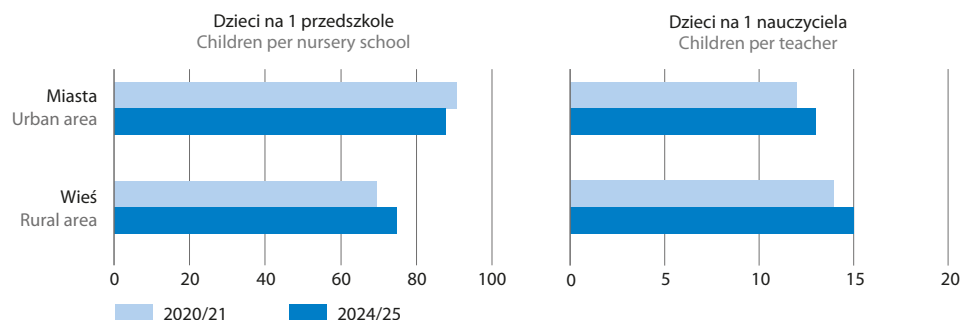
Zwiększył się odsetek dzieci w grupie wiekowej 3–6 lat uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego. O ile w roku szkolnym 2020/21 było to 92,0%, to w roku 2024/25 – 99,7% (w kraju wzrost z 87,8% do 97,1%). W miastach odsetek ten wyniósł 113,6%, a na wsi 76,8%. W układzie powiatów omawiany wskaźnik zawierał się w przedziale od 79,9% w płockim do 127,4% w m. Ostrołęka. Należy dodać, że większy od 100% odsetek dzieci w placówkach przedszkolnych w danym powiecie wynika z faktu, że część dzieci dowożona jest przez rodziców z innego powiatu.

In Mazowieckie Voivodship, in the 2024/25 school year, children could attend 2273 nursery schools, 1092 pre-primary sections in primary schools, 1 pre-primary education group and 257 pre-primary points. Most of the nursery schools were located in urban areas (75.4%), and the pre-primary sections in primary schools – in rural areas (67.6%). Pre-primary education covered 237.2 thousand children, i.e. 4.7 thousand more than in 2020/21.

The percentage of children in the 3–6 age group attending pre-primary education slightly increased. While in the 2020/21 school year it was 92.0%, in 2024/25 – 99.7% (a decrease from 87.8% to 97.1% in the country). In urban areas this percentage was 113.6%, and 76.8% in rural areas. In the powiat system, this rate ranged from 79.9% in płocki powiat to 127.4% in Ostrołęka. It should be added that the higher than 100% percentage of children in pre-primary establishments in a given powiat is due to the fact that some children are transported by their parents from another powiat.

Wybrane wskaźniki charakteryzujące warunki wychowania i opieki w przedszkolach

Selected indices concerning conditions of care in nursery schools

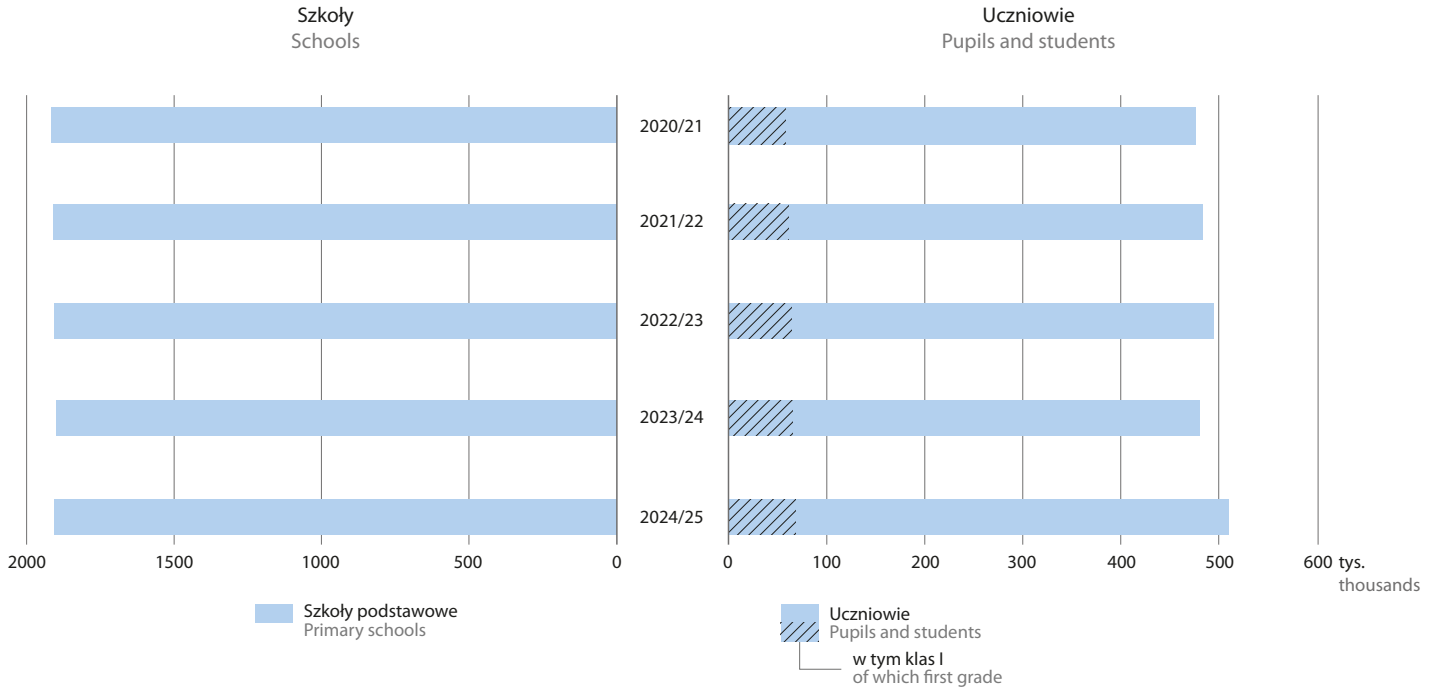
Szkoły podstawowe

Primary schools

	2020/21	2023/24	2024/25
Szkoły Schools	1919	1900	1908
Uczniowie Pupils	475969	480052	509847

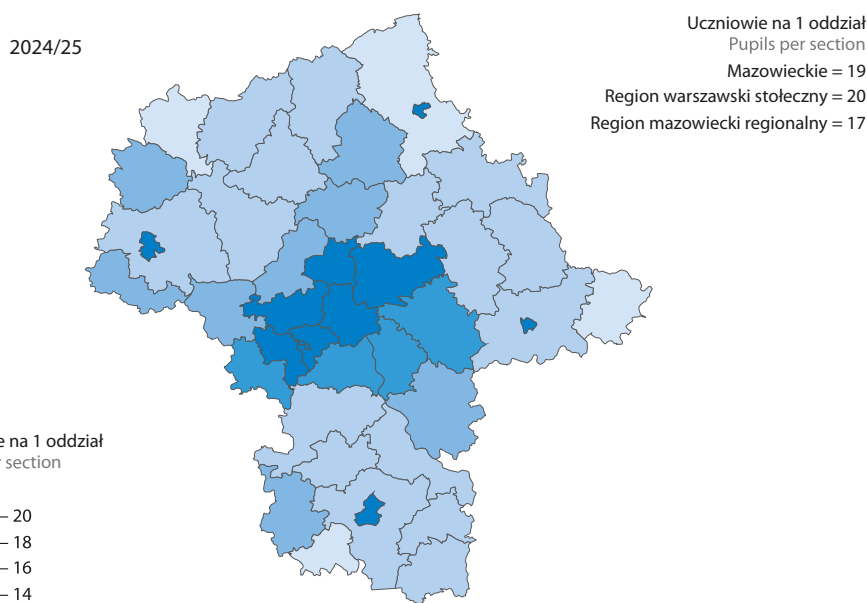
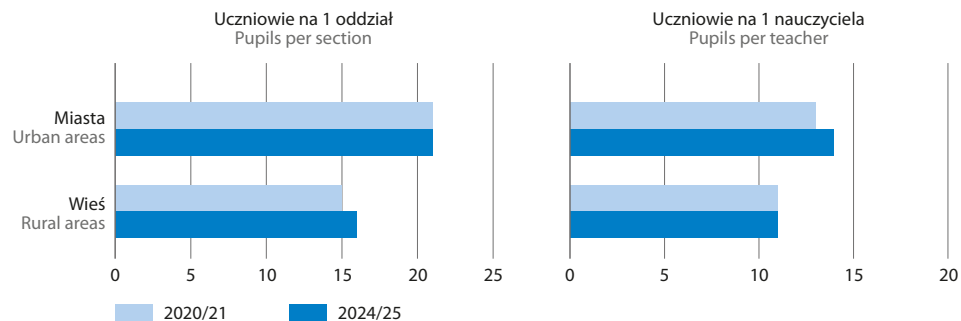
Szkoły i uczniowie szkół podstawowych

Schools and pupils in primary schools

Wybrane wskaźniki charakteryzujące warunki nauczania w szkołach podstawowych^a

Selected indices concerning teaching conditions in primary schools^a

^a Bez specjalnych.
^a Excluding special.

W roku szkolnym 2024/25 w województwie mazowieckim działało 1908 szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (o 8 więcej niż w poprzednim roku szkolnym), z tego 908 szkół w miastach i 1000 na wsi. W szkołach tych uczyło się 509,8 tys. uczniów, tj. o 6,2% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym i o 7,1% więcej w stosunku do roku 2020/21 (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio o 6,8% i 3,9%). Ponad 2/3 uczniów uczęszczało do szkół zlokalizowanych w miastach.

W roku szkolnym 2024/25 średnia wielkość oddziału szkolnego w szkole podstawowej (bez specjalnych) wyniosła 19 uczniów (o 1 więcej niż w kraju), natomiast na jednego nauczyciela przypadało przeciętnie 13 uczniów (tyle co w kraju). W szkołach wiejskich średnio na oddział przypadało 16 osób, a na jednego nauczyciela – 11; w miastach wskaźniki te były wyższe i wyniosły odpowiednio 21 i 14.

Najwięcej uczniów na 1 oddział przypadało w miastach na prawach powiatu oraz w powiatach otaczających stolicę: grodzickim, legionowskim, pruszkowskim, warszawskim zachodnim i wołomińskim.

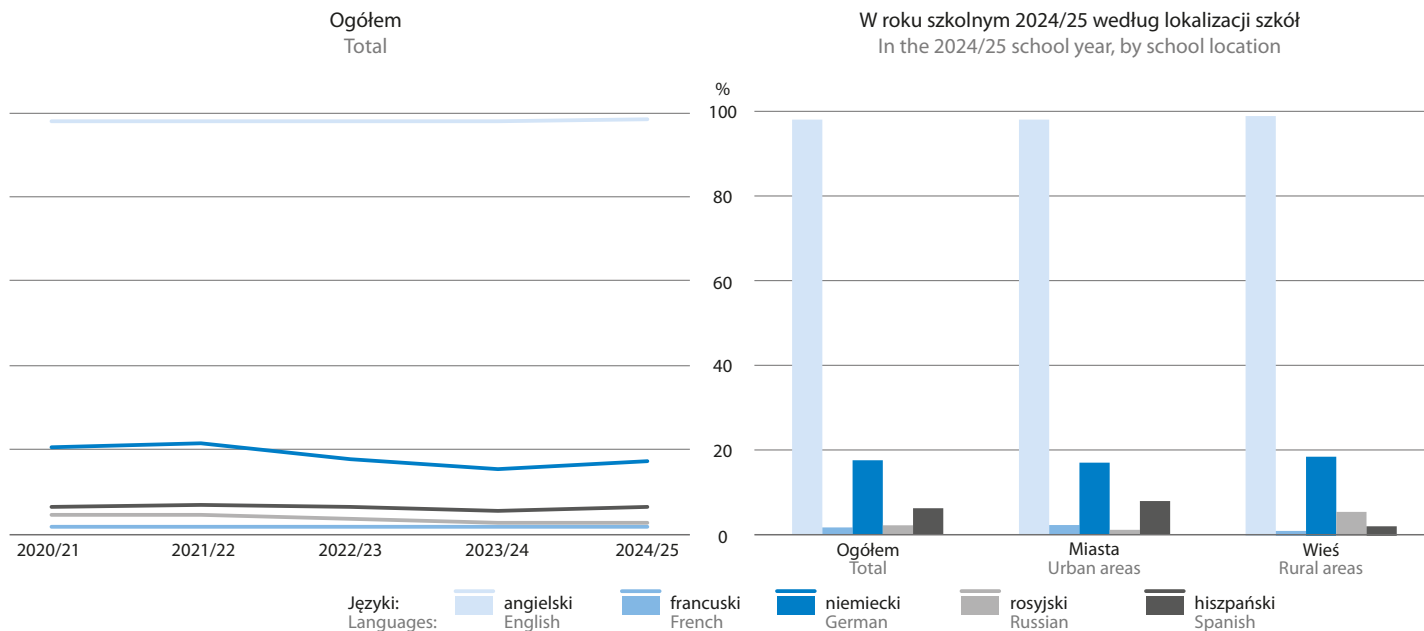
In the 2024/25 school year, there were 1908 primary schools for children and youth in Mazowieckie Voivodship (by 8 more than in the previous school year), of which 908 schools in urban areas and 1000 in rural areas. 509.8 thousand pupils studied in these schools, i.e. by 6.2% more than in the previous school year and by 7.1% more compared to the 2020/21 year (in the country, the number of pupils increased by 6.8% and 3.9%, respectively). More than two-thirds of pupils attended schools located in urban areas.

In the 2024/25 school year, the average size of a school section in a primary school (excluding special schools) was 19 pupils (one more than the national average), while there was an average of 13 pupils per teacher (the same as in the country). In rural schools, the average class size was 16 pupils and 11 per teacher; in urban areas, these ratios were higher at 21 and 14, respectively.

The highest number of pupils per class was recorded in cities with powiat status and in the powiats surrounding the capital: grodzicki, legionowski, pruszkowski, warszawski zachodni and wołomiński.

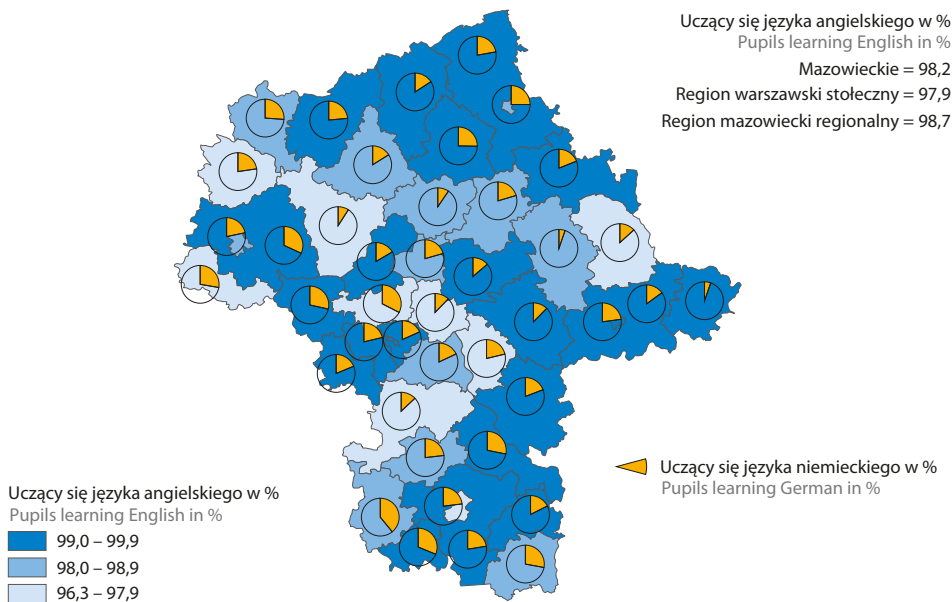
Odsetek uczniów szkół podstawowych uczących się wybranych języków obcych w ramach zajęć obowiązkowych

Percentage of pupils of primary schools learning selected foreign languages within obligatory classes

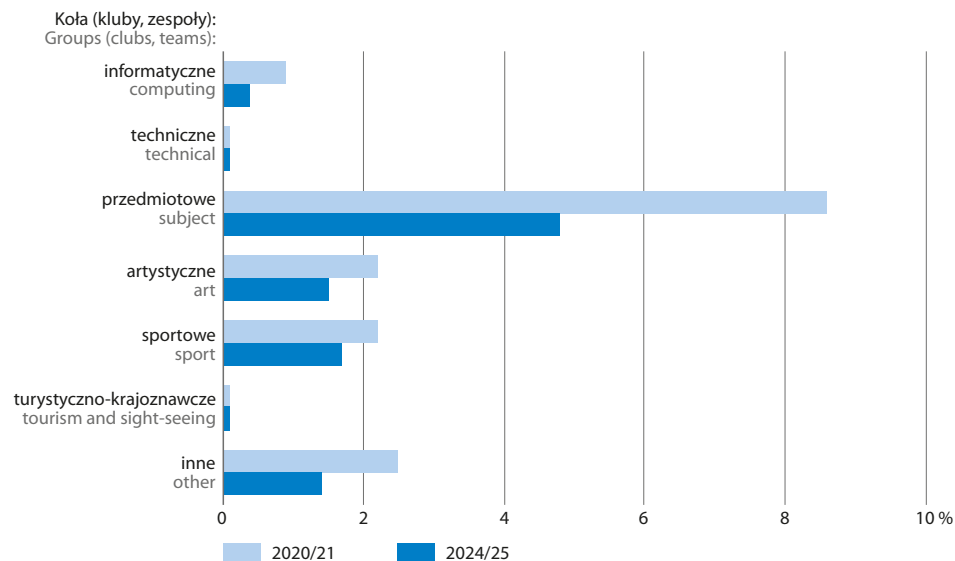
Uczą się języków obcych w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2024/25

Pupils learning foreign languages in primary schools in the 2024/25 school year

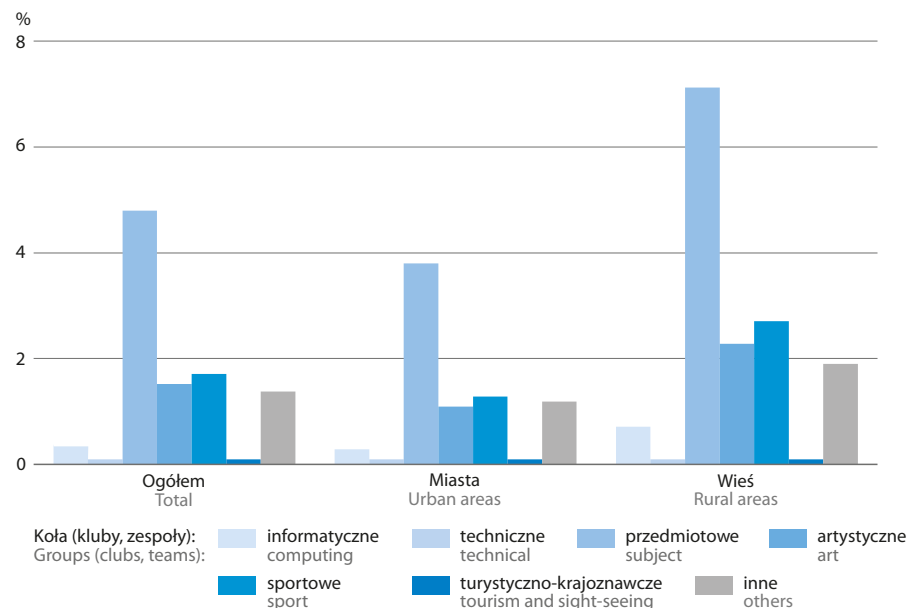

Odsetek uczniów biorących udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w szkołach podstawowych

Share of pupils participating in activities developing their interests in primary schools

W roku szkolnym 2024/25 według lokalizacji szkół
In the 2024/25 school year, by school location

Ważnym elementem edukacji, który powinien być obecny od wczesnych lat kształcenia, jest nauka języków obcych. Począwszy od roku szkolnego 2009/10 nauka języka obcego jako przedmiotu obowiązkowego rozpoczyna się już w I klasie szkoły podstawowej. W szkołach podstawowych od klasy VII (od roku szkolnego 2017/18) edukacja w tym zakresie obejmuje obowiązek nauki dwóch języków obcych. Oferta szkół ma wpływ na odsetek uczących się poszczególnych języków obcych, stąd najbardziej powszechnym językiem nauczonym w ramach zajęć obowiązkowych jest angielski. W szkołach podstawowych uczyło się go 98,2% uczniów. Drugim z kolei najczęściej nauczonym językiem był niemiecki, którego uczyło się 17,4% uczniów.

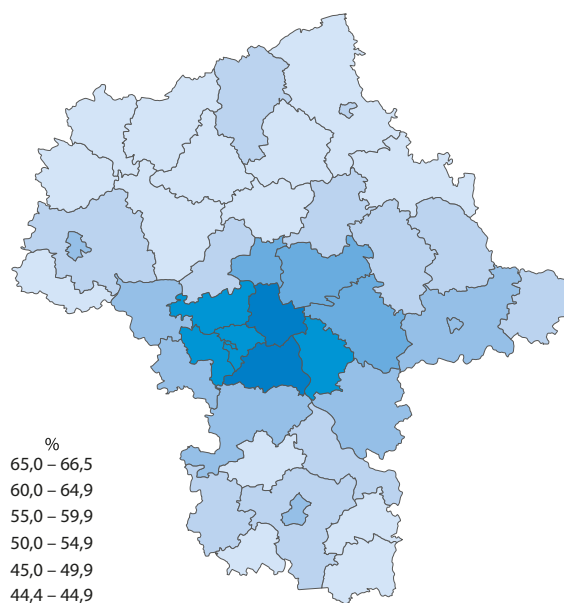
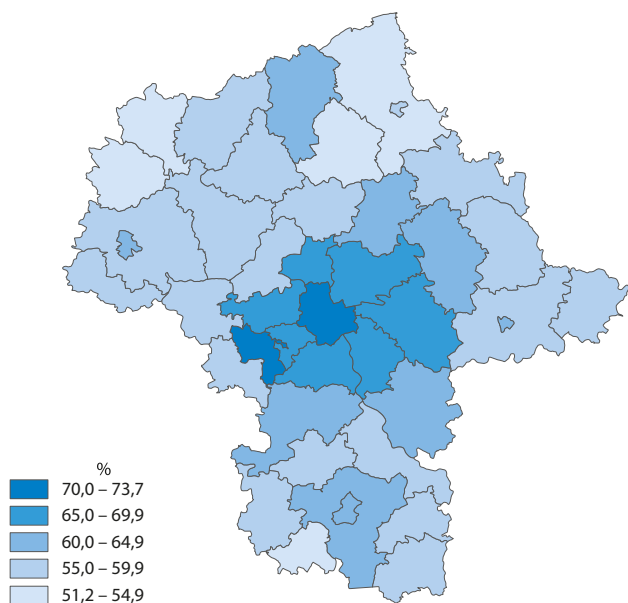
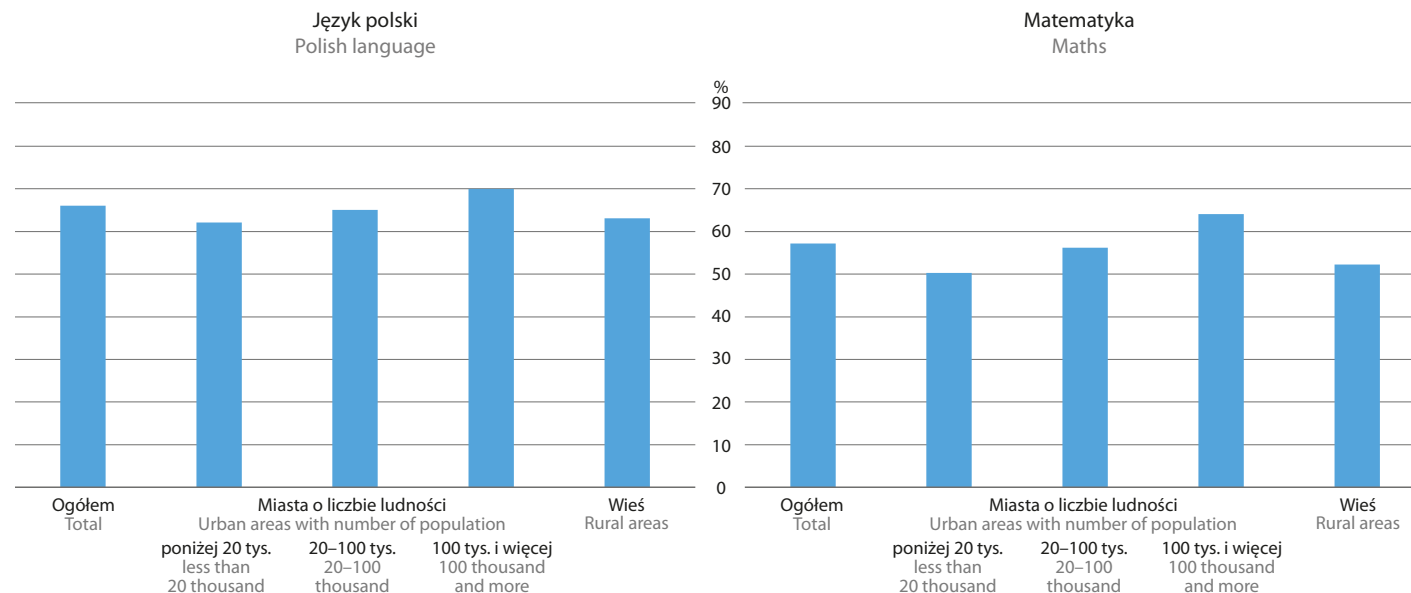
Po wypełnieniu obowiązków szkolnych dzieci i młodzież mogą pożytecznie spędzać czas wolny uczestnicząc w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, które organizowane są przez szkołę. Z każdym kolejnym rokiem obserwowane jest zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży uczestniczących w tych zajęciach. W roku szkolnym 2024/25 w szkołach podstawowych ze wszystkich form zajęć korzystało 51,2 tys. uczniów (o 35,1% mniej niż w roku 2020/21). Od lat największym zainteresowaniem cieszą się zajęcia związane z wiedzą ogólną w zakresie przedmiotów szkolnych oraz zajęcia sportowe i artystyczne.

An important element of education that should be present from the early years of education is learning foreign languages. From the 2009/10 school year, learning a foreign language as a compulsory subject begins in the first year of primary school. In primary schools from the 7th grade (from the 2017/18 school year), education in this area includes the obligation to learn two foreign languages. The offer of schools has an impact on the percentage of students learning specific foreign languages, hence the most common language taught during compulsory classes is English. 98.2% of pupils studied it in primary schools. The second most frequently taught language was German, which was learned by 17.4% of pupils.

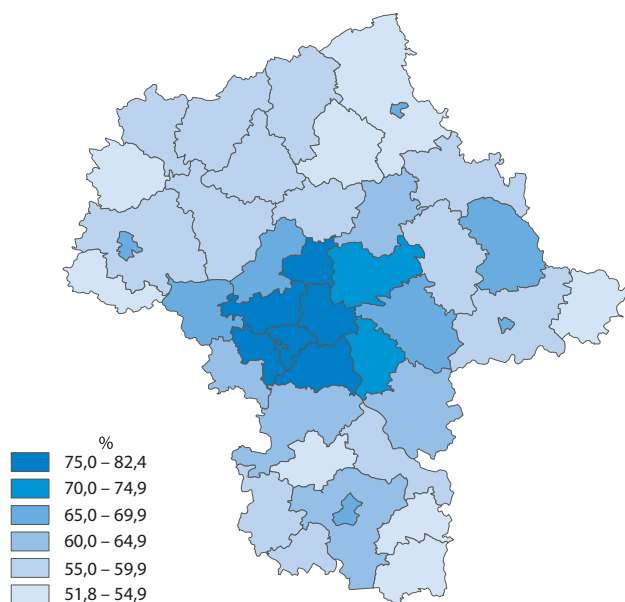
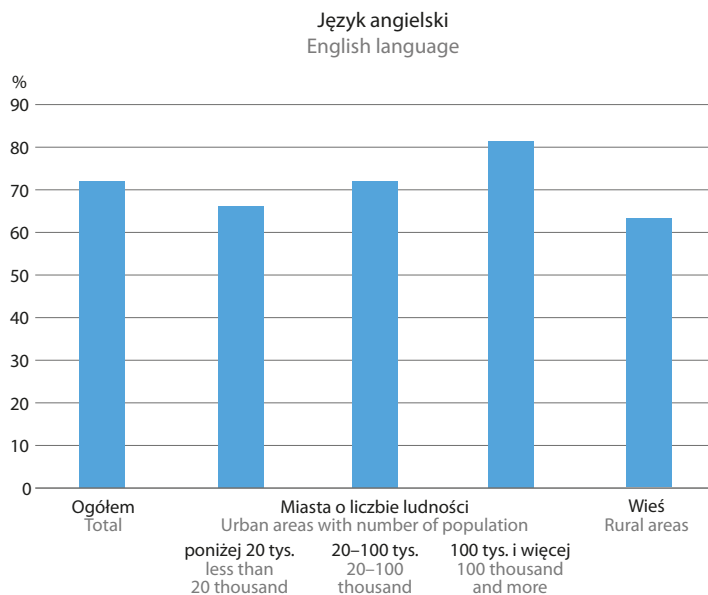
After fulfilling school duties, children and youth can spend their free time usefully by participating in activities developing interests and talents, which are organised by the school. With each passing year, the number of children and youth participating in these activities decreased. In the 2024/25 school year, 51.2 thousand pupils used all forms of classes in primary schools (35.1% less than in 2020/21). For years, the most popular classes are related to general knowledge in the field of school subjects, as well as sports and art classes.

Średnie wyniki egzaminu uczniów kończących szkołę podstawową w 2024 r.

Average results of the exam of pupils leaving primary school in 2024

U w a g a. Dane dotyczą uczniów bez dysfunkcji oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
 Ź r ó d ł o: dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie.
 N o t e. Data concern pupils without dysfunctions as well as pupils with specific learning difficulties.
 S o u r c e: data of the District Commission of Examination in Warsaw.

Na zakończenie każdego etapu edukacji przewidziany jest egzamin sprawdzający efekty kształcenia. Egzaminy organizowane są przez Centralną Komisję Egzaminacyjną wraz z Okręgowymi Komisjami Egzaminacyjnymi we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej i jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę.

Do egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w dniach 14–16 maja 2024 r. w województwie mazowieckim przystąpiło 38,6 tys. uczniów, z których większość rozwiązywała arkusz standardowy. Z poszczególnych części egzaminu uzyskali oni jedne z najlepszych wyników w kraju. Uczniowie rozwiązujący standardowy zestaw zadań z języka polskiego uzyskali średnio 66% punktów możliwych do zdobycia (w kraju 61%), a z matematyki – 57% (w kraju 52%). Większość zdających egzamin z języka obcego wybrała język angielski. Uczniowie ci osiągnęli średnio 72% punktów możliwych do zdobycia (w kraju 66%).

Najlepsze wyniki uzyskali zdający w m.st. Warszawie – z matematyki i języka angielskiego oraz w powiecie grodziskim – z języka polskiego, natomiast najniższe noty z omawianych przedmiotów osiągnęli odpowiednio uczniowie w powiatach: ostrołęckim, gostynińskim i łosickim.

At the end of each stage of education, there is an examination checking the learning outcomes. Exams are organised by the Central Examination Board together with District Examination Boards in cooperation with the Ministry of National Education. The eighth grade examination is written and is a compulsory examination, which means that every student must take it in order to complete school.

The eighth-grade exam, conducted between 14 and 16 May 2024, in Mazowieckie Voivodship, was taken by 38.6 thousand pupils, most of whom completed the standard exam. They achieved some of the best results in the country on each section of the exam. Students completing the standard exam in Polish achieved an average of 66% of the points available (nationally 61%), and in mathematics, 57% (nationally 52%). Most foreign language candidates chose English. These students achieved an average of 72% of the points available (66% in the country).

The best results were obtained by pupils in the capital city of Warsaw – in mathematics and English – and in grodziski powiat – in Polish, while the lowest scores in the subjects discussed were respectively achieved by students in ostrołęcki, gostyniński and łosicki powiats.

Szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe

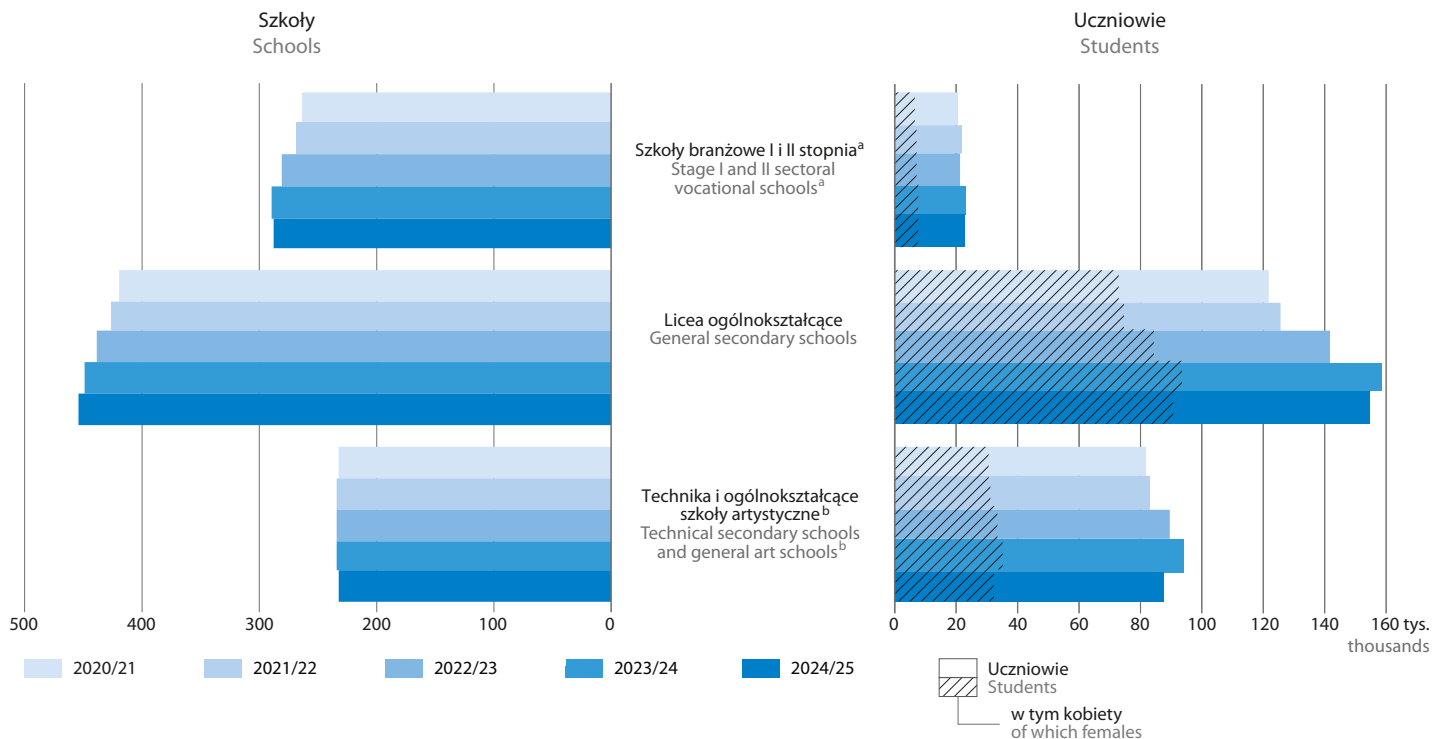
Upper secondary and post-primary schools

		2020/21	2023/24	2024/25
Uczniowie w szkołach Students in schools	specjalnych przysposabiających do pracy special job-training	1721	1798	1836
	branżowych I i II stopnia stage I and II sectoral vocational	18888	21352	20951
	liceach ogólnokształcących general secondary	121623	158548	155003
	technikach technical secondary	80294	92543	85732
	artystycznych ogólnokształcących ^a general art ^a	1580	1707	1689

^a Dających uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

Szkoły i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

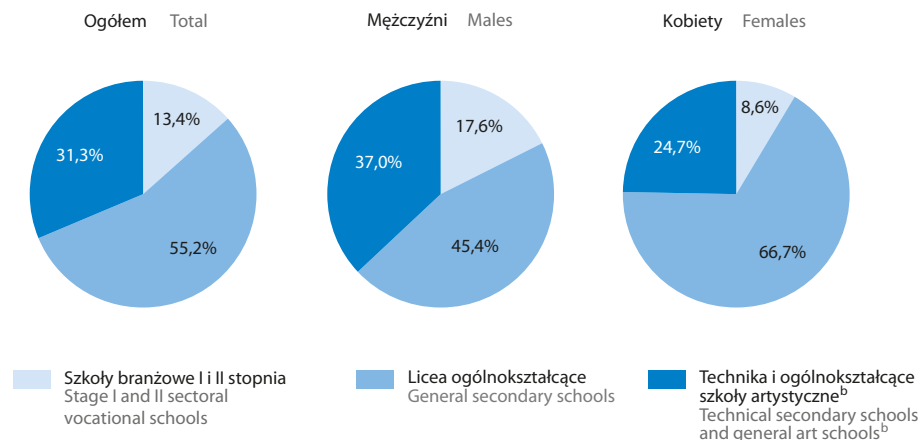
Schools and students of upper secondary and post-primary schools

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a Including special job-training schools. ^b Leading to professional certification.

Struktura uczniów klas pierwszych szkół ponadpodstawowych^a według typów szkół w roku szkolnym 2024/25

Structure of students of first grades of post-primary schools^a by type of schools in the 2024/25 school year

a Bez specjalnych. b Dające uprawnienia zawodowe.
a Excluding special. b Leading to professional certification.

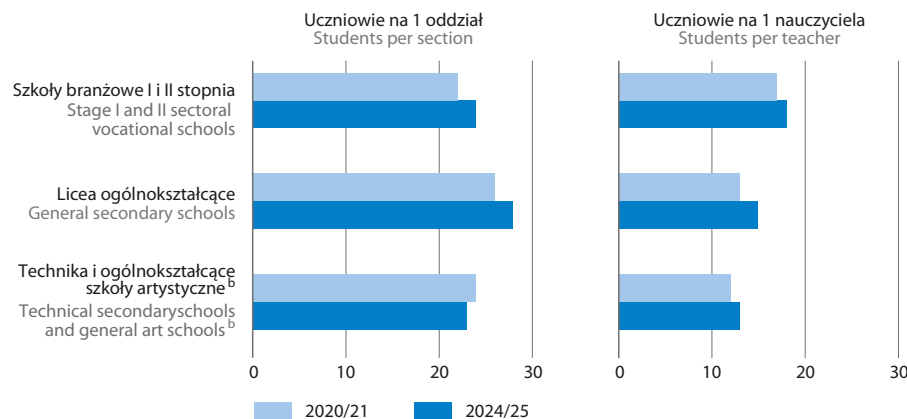
W roku szkolnym 2024/25 w województwie mazowieckim działały 974 szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży. Uczęszczało do nich 265,2 tys. uczniów, tj. o 3,9% mniej niż w poprzednim roku szkolnym (w kraju o 6,5% mniej). Największą popularnością cieszyły się te szkoły, które dawały możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, a tym samym kontynuowania nauki na uczelniach. W szkołach tych pobierało naukę 91,8% ogólnej liczby uczniów na tym poziomie kształcenia (w kraju 86,8%).

Analizując strukturę uczniów klas pierwszych szkół ponadpodstawowych (bez szkół specjalnych) według typów szkół można stwierdzić, że wśród absolwentów szkół podstawowych największą popularnością cieszyły się licea ogólnokształcące – uczęszczała do nich ponad połowa ogółu pierwszoklasistów. Na drugim miejscu znajdowały się technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne, które w roku szkolnym 2024/25 wybrało ponad 31% absolwentów szkół podstawowych.

Preferowanie przez młodzież liceów ogólnokształcących znajduje odzwierciedlenie we współczynnikach skolaryzacji dla poszczególnych typów szkół ponadpodstawowych. [patrz tablica na str. 49]

Wybrane wskaźniki charakteryzujące warunki nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych^a

Selected indices concerning teaching conditions in upper secondary and post-primary schools^a

a Bez specjalnych. b Dające uprawnienia zawodowe.
a Excluding special. b Leading to professional certification.

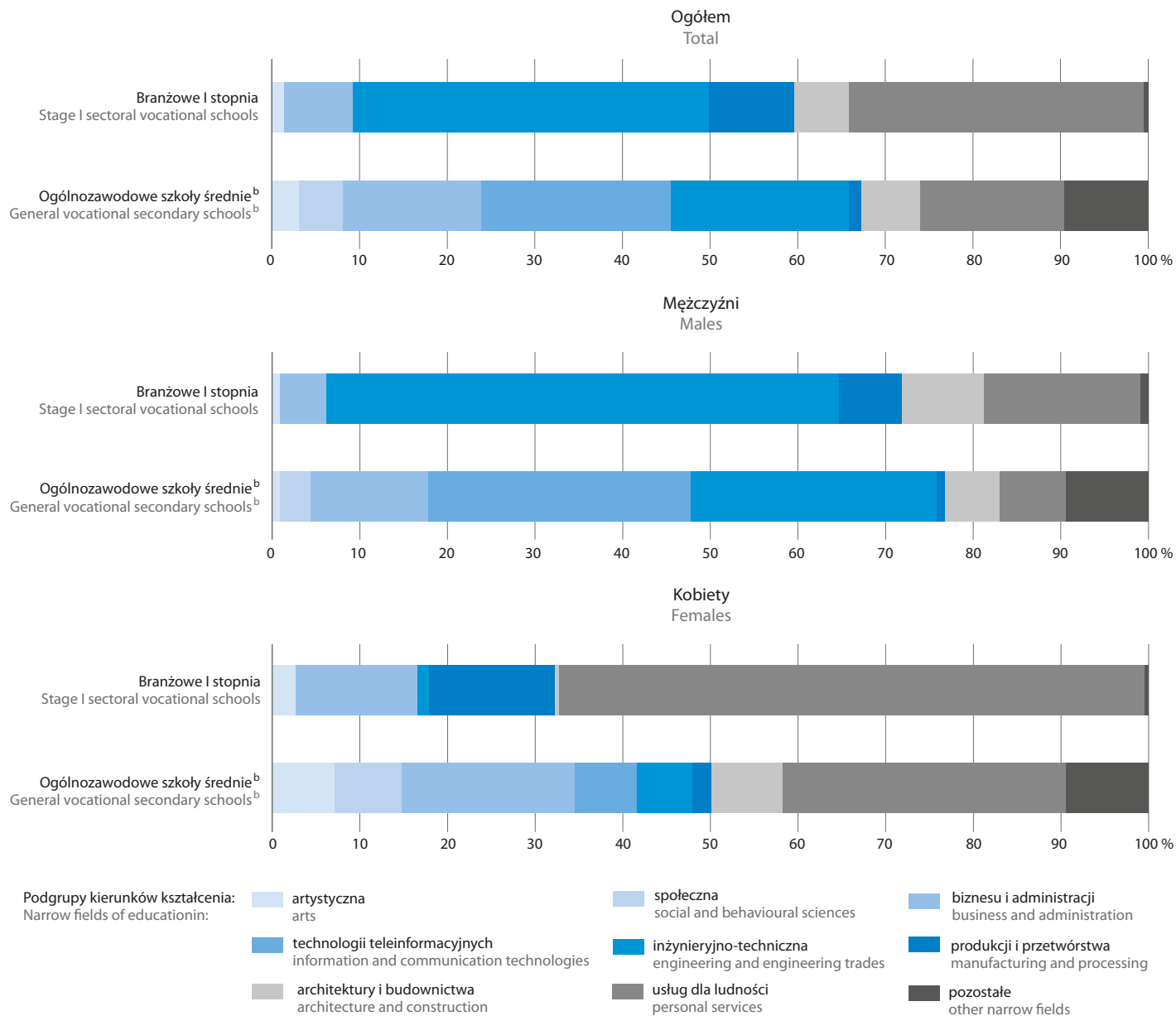
In the 2024/25 school year, there were 974 post-primary schools for youth in Mazowieckie Voivodship. 265.2 thousand students attended them, i.e. 3.9% less than in the previous school year (6.5% less in the country). The most popular were those schools that gave the possibility of obtaining a certificate of secondary education, and thus continuing education at higher education institutions. 91.8% of the total number of students at this level of education studied in these schools (86.8% nationally).

Analysing the structure of students in the first grades of post-primary schools (excluding special schools) by type of schools, it can be concluded that general secondary schools are the most popular among primary school graduates – more than half of all first-graders attended them. Technical schools and general art schools were in second place, with over 31% of primary school graduates choosing them in the 2024/25 school year.

The youth's preference for general secondary schools is reflected in the enrolment rates for individual types of secondary schools. [see table on page 49]

Struktura uczniów szkół zawodowych według podgrup kierunków kształcenia^a w roku szkolnym 2024/25

Structure of students of vocational schools by narrow fields of education^a in the 2024/25 school year

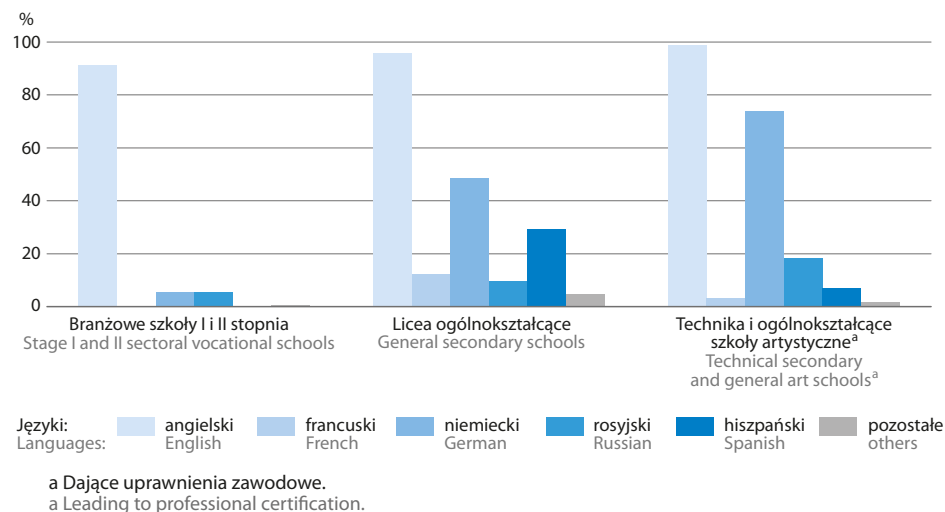

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-2013). ^b Branżowe szkoły II stopnia, technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-2013). ^b Stage II sectoral vocational schools, technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

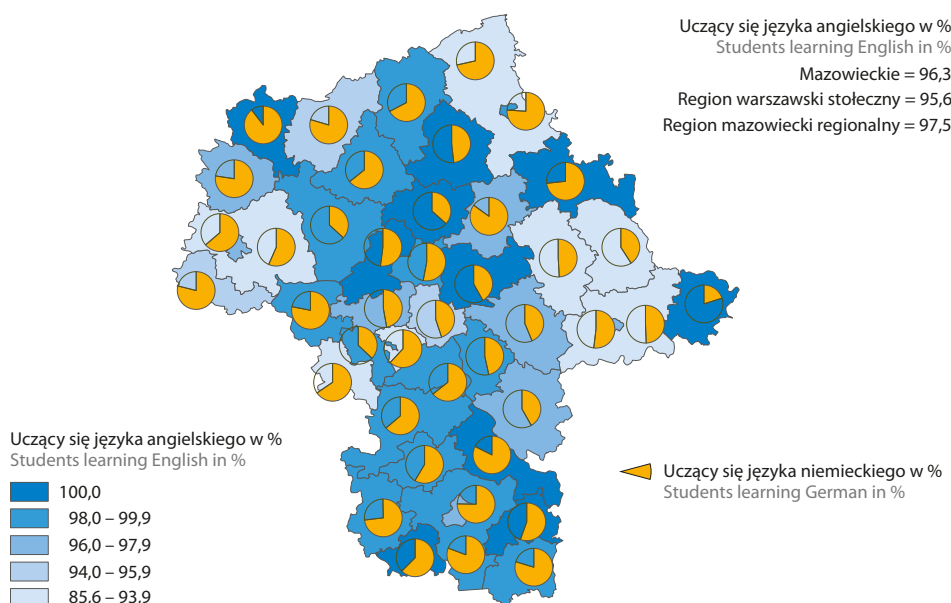
Odsetek uczniów szkół ponadpodstawowych uczących się języków obcych w ramach zajęć obowiązkowych w roku szkolnym 2024/25

Share of students of post-primary schools learning foreign languages within obligatory classes in the 2024/25 school year

Uczą się języków obcych w szkołach ponadpodstawowych^a w roku szkolnym 2024/25

Students learning foreign languages in post-primary schools^a in the 2024/24 school year

^a Bez szkół specjalnych przysposabiających do pracy.
^a Excluding special job-training schools.

W województwie mazowieckim najwięcej uczniów szkół zawodowych kształciło się w zawodach zaliczanych do kierunków inżynierijsko-technicznych oraz usług dla ludności. Wśród uczniów szkół branżowych I i II stopnia mężczyźni najczęściej kształcili się na kierunkach z grupy inżynierijsko-technicznej (59,1%), a w technikum z grupy technologii teleinformatycznych (30,3%). Kobiety – zarówno w szkołach branżowych, jak i technikum – najczęściej wybrały zawody z grupy usług dla ludności (66,8% w szkołach branżowych i 31,9% w technikum).

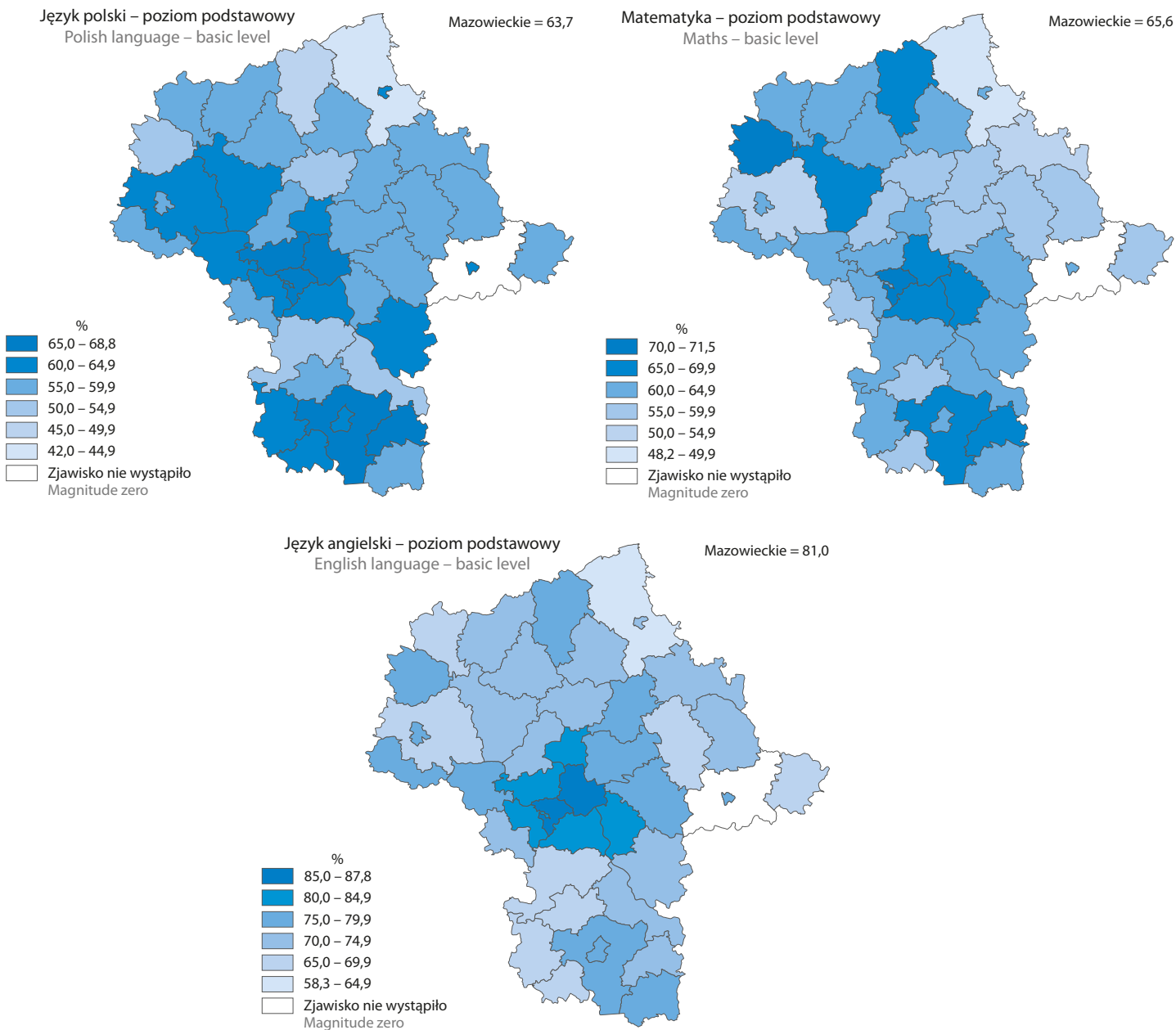
W szkołach ponadpodstawowych najbardziej powszechnym językiem obcym nauczonym w ramach zajęć obowiązkowych jest angielski, a na drugim miejscu niemiecki. W roku szkolnym 2024/25 języka angielskiego w zależności od typu szkoły uczyło się od 91,1% do 98,6% ogółu uczniów, a niemieckiego od 5,5% do 73,9%. W powiatach: kozienickim, łosickim, makowskim, nowodworskim, ostrowskim, pułtuskim, szymborskim, wołomińskim, zwoleńskim i żuromińskim 100% młodzieży uczyło się obowiązkowo języka angielskiego. Języka niemieckiego najczęściej uczniów uczyło się w powiecie żuromińskim (89,6%).

In Mazowieckie Voivodship, the greatest number of students of vocational schools was educated in the fields of engineering and technical narrow fields and services for the population. Among students of stage I and II sectoral vocational schools, men most often studied engineering and technology (59.1%), and in technical schools, ICT (30.3%). Women – both in sectoral vocational schools and technical schools – most often chose occupations from the group of services for the population (66.8% in sectoral vocational schools and 31.9% in technical schools).

In post-primary schools, the most common foreign language taught as part of compulsory education is English, followed by German. In the 2024/25 school year, English was learned, depending on the type of school, from 91.1% to 98.6% of all students, and German from 5.5% to 73.9%. In the following counties: kozienicki, łosicki, makowski, nowodworski, ostrowski, pułtuski, szymborski, wołomiński, zwoleński and żuromiński, 100% of youth studied English on a compulsory basis. The highest percentage of students learned German in żuromiński powiat (89.6%).

Średnie wyniki pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego w 2024 r.

Average results of Polish language, maths and English language written exam in 2024

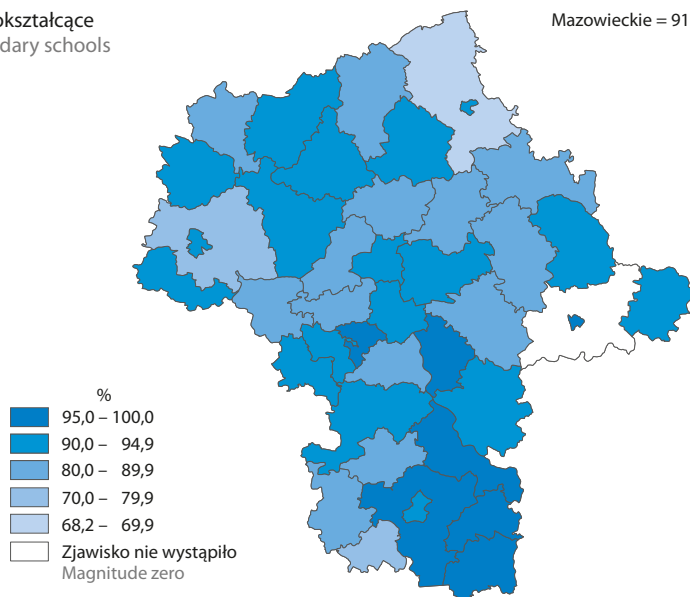
Źródło: dane Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.
Source: data of the Central Examination Board.

Odsetek absolwentów szkół ponadpodstawowych dla młodzieży, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości w 2024 r.

Share of graduates of upper secondary schools for youth who have received general certificate of secondary education in 2024

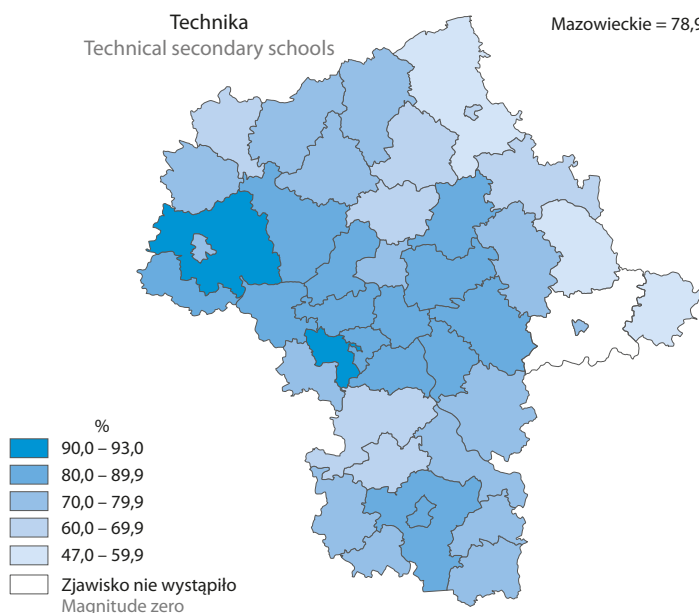
Licea ogólnokształcące
General secondary schools

Mazowieckie = 91,2

Technika
Technical secondary schools

Mazowieckie = 78,9

Źródło: na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie.
Source: based on data of the District Commission of Examination in Warsaw.

Wszyscy absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2024 r., obowiązkowo przystępowali do egzaminu maturalnego w części pisemnej z: języka polskiego, matematyki oraz wybranego języka obcego nowożytnego, a także z języka polskiego i wybranego języka obcego nowożytnego w części ustnej. Absolwenci szkół ponadpodstawowych obowiązkowo przystępowali również do egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języków obcych nowożytnych – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym.

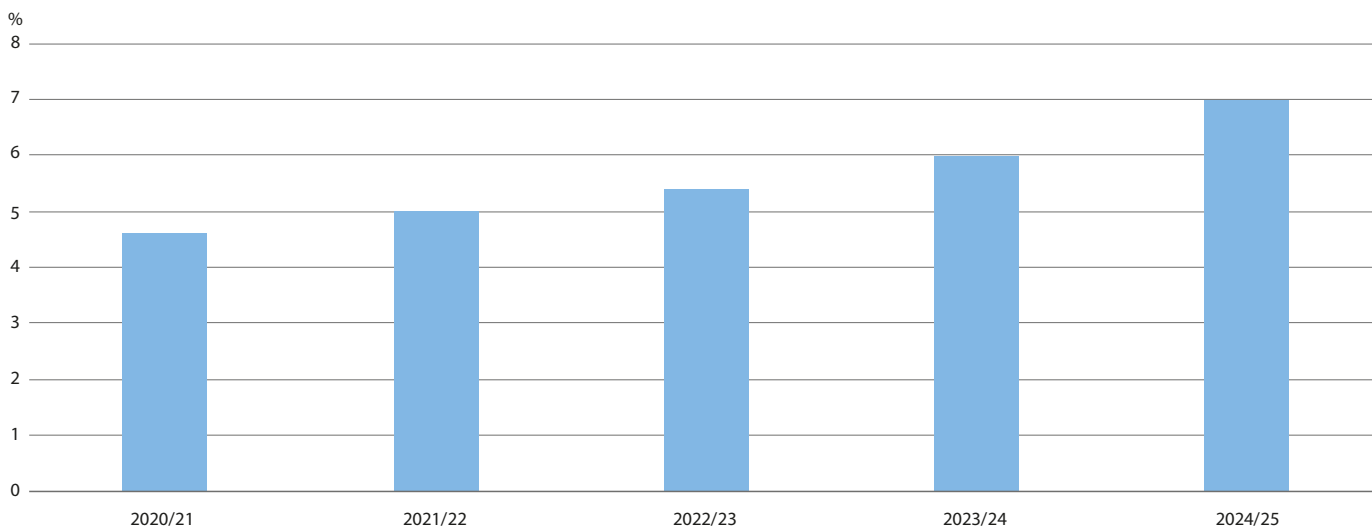
Według danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w województwie mazowieckim w maju 2024 r. do egzaminu maturalnego z wszystkich przedmiotów obowiązkowych przystąpiło po raz pierwszy ponad 41 tys. absolwentów szkół ponadpodstawowych. Spośród zdających w terminie głównym, piszących arkusz standardowy, świadectwo dojrzałości uzyskało 85,5% abiturientów (w kraju 84,1%). Podobnie jak w kraju wyższy odsetek odnotowano w liceach ogólnokształcących niż w technikach. Przedstawione dane nie obejmują zdających, którzy są obywatelami Ukrainy i przyjechali do Polski po 24 lutego 2022 r.

All graduates graduating in 2024 were required to take the matriculation exam, which included written part in Polish, mathematics, and the oral part of selected modern foreign language. Graduates of post-primary schools were also required to take the matriculation exam in a selected subject at an advanced level, and in the case of modern foreign languages, at an advanced or bilingual level.

According to data from the Central Examination Board in Mazowieckie Voivodeship, in May 2024, over 41 thousand post-primary school graduates took the matriculation exam for the first time in all compulsory subjects. Of all those taking the standard exam on the main exam date, 85.5% (nationally 84.1%) obtained their matriculation certificate. As is the case nationally, higher percentages were recorded in general secondary schools than in technical schools. The data does not include candidates who are Ukrainian citizens and arrived in Poland after 24 February 2022.

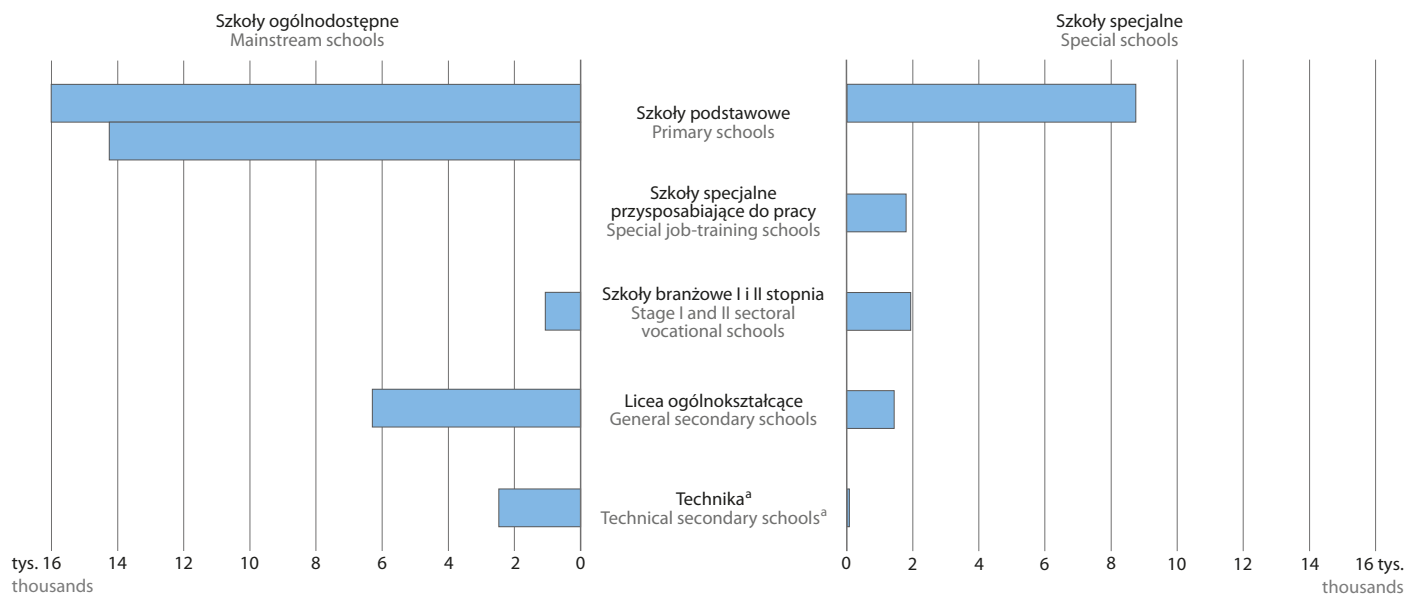
Udział uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych i specjalnych w ogólnej liczbie uczniów w szkołach

Share of students with special educational needs in mainstream and special schools in the total number of students in schools

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych i specjalnych w roku szkolnym 2024/25

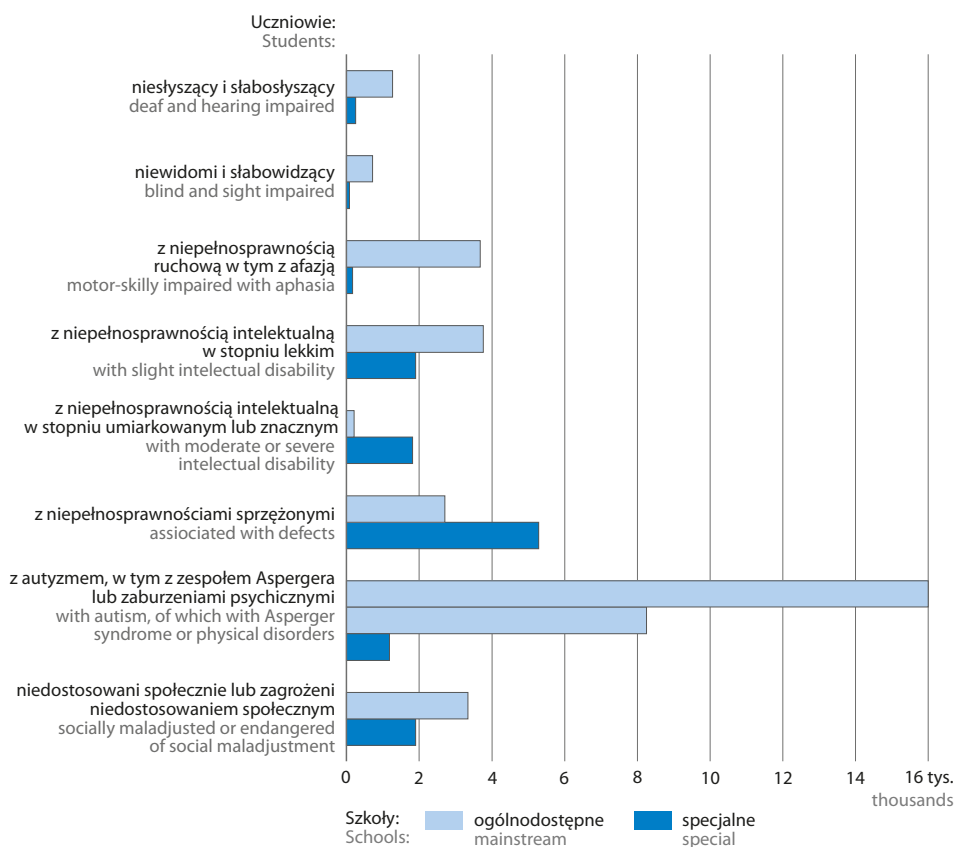
Students with special educational needs in mainstream and special schools in the 2024/25 school year

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

Uczniowie z niepełnosprawnościami oraz niedostosowani społecznie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi^a w roku szkolnym 2024/25

Disabled and socially maladjusted students with special educational needs^a in the 2024/25 school year

^a Bez uczniów, którzy na dzień 30 września 2024 r. nie dostarczyli orzeczenia.

^a Excluding students who did not provide a certificate as of 30 September 2024.

Kształcenie specjalne organizowane jest dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, i może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne (na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej) odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych lub w szkołach ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały: specjalne, integracyjne, ogólnodostępne, oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą.

W roku szkolnym 2024/25 we wszystkich typach szkół uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi stanowili 7,0% ogółu uczniów (w roku szkolnym 2020/21 – 4,6%). W kraju udział ten wyniósł 5,7%. W szkołach podstawowych uczniowie ci stanowili 7,6%, a w szkołach ponadpodstawowych – 5,7%. Blisko 49% uczniów kontynuujących kształcenie specjalne na poziomie ponadpodstawowym uczęszczała do szkół zawodowych, przy czym 20,1% do szkół branżowych I stopnia (łącznie ze szkołami branżowymi II stopnia), 16,8% do techników, a do specjalnych szkół przysposabiających do pracy 12,0%; do liceów ogólnokształcących uczęszczało 51,1%.

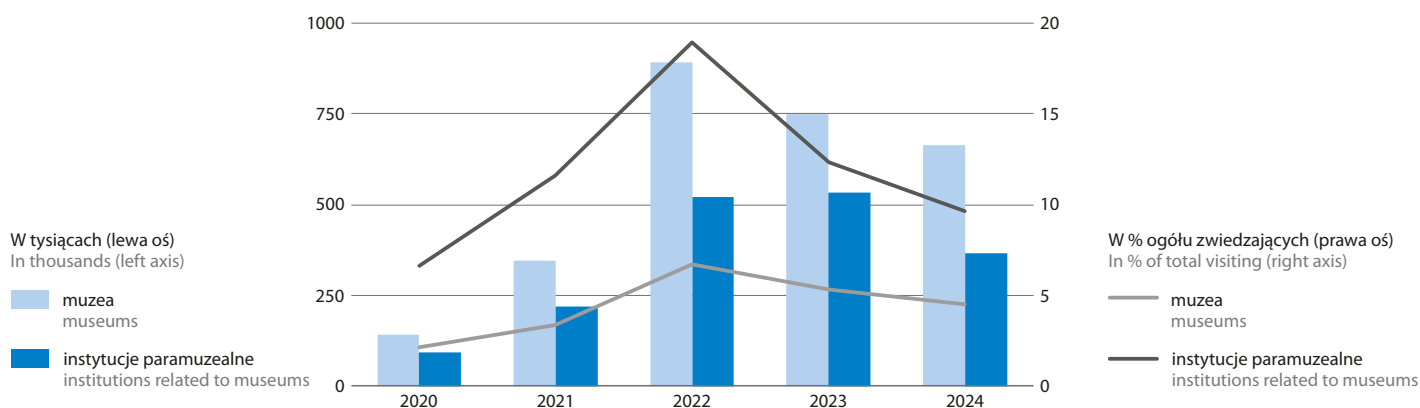
Special education is organised for children and youth with special educational needs, including disabled children and youth, and may be implemented in the school system or on an individual basis. Special education (at the level of primary and post-primary schools) takes place in special schools that function independently or in mainstream schools, where special, integration and mainstream departments are created, as well as in special education care centres, other educational institutions or health care units.

In the 2024/25 school year, in all types of schools, students with special educational needs accounted for 7.0% of the total number of students (in the 2020/21 school year – 4.6%). In Poland, this share amounted to 5.7%. In primary schools, these students accounted for 7.6%, and in post-primary schools – 5.7%. Nearly 49% of students continuing special education at post-primary level attended vocational schools, with 20.1% attending stage I sectoral vocational schools (including stage II sectoral vocational schools), 16.8% attending technical secondary schools, and 12.0% special job training schools; 51.1% attended general secondary schools.

Dzieci i młodzież korzystający z oferty instytucji kultury

Children and youth using cultural institutions

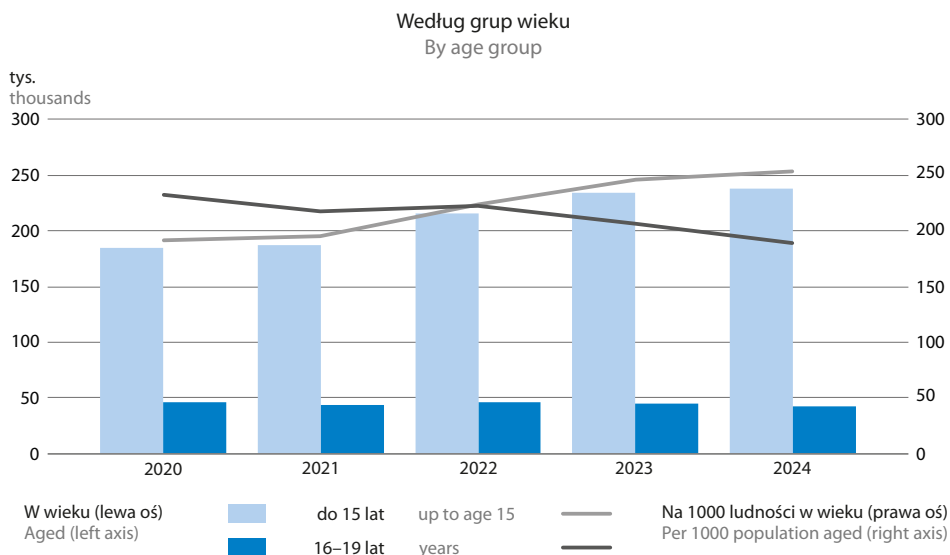
		2020	2023	2024
Zwiedzający muzea ^a Museum visitors ^a		143015	747494	664723
Uczestniczący w lekcjach muzealnych ^b Participants in museum classes ^b		2640999	722333	700038
Zwiedzający instytucje paramuzealne ^a Visitors to institutions related to museums ^a		90941	530974	367102
Uczestniczący w lekcjach w instytucjach paramuzealnych ^b Participants in classes in institutions related to museums ^b		37648	76841	89562
Czytelnicy bibliotek publicznych Public library borrowers	dzieci w wieku do 15 lat children up to age 15	184512	234666	238262
	młodzież w wieku 16–19 lat youth at age 16–19	46560	44431	42568

Zwiedzający^a muzea i instytucje paramuzealneMuseum and institutions related to museums visitors^a

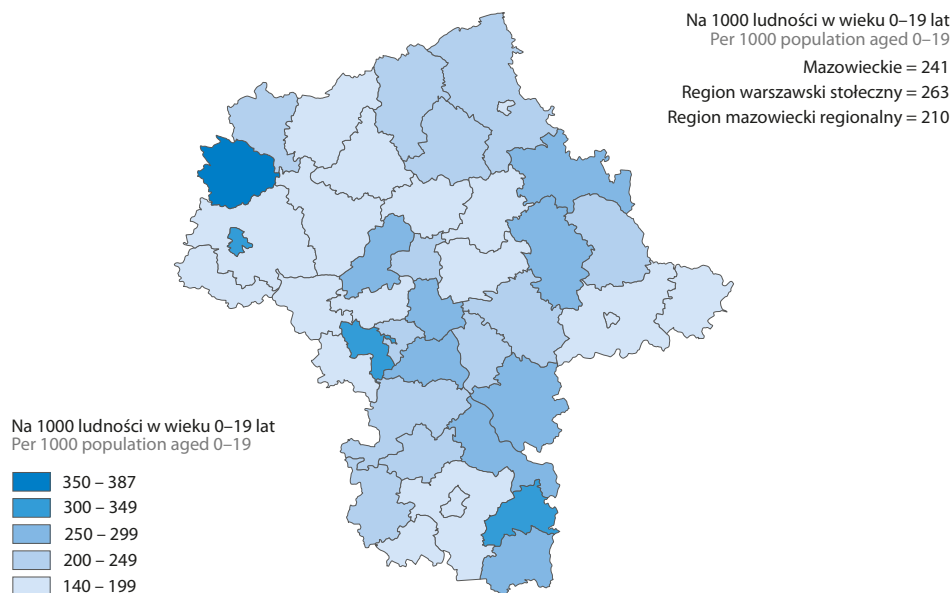
a W zorganizowanych grupach. b Łącznie z uczestnikami warsztatów.
a In organised groups. b Including workshop participants.

Dzieci i młodzież będący czytelnikami bibliotek publicznych

Children and youth who are public library users

W 2024 r. – w wieku do 19 lat
In 2024 – aged up to 19

W 2024 r. działały 943 biblioteki publiczne i ich filie, w tym 61 filii dla dzieci. Liczba czytelników bibliotek publicznych w wieku do 19 lat wyniosła 280,8 tys. i zwiększyła się w porównaniu z 2020 r. o 21,5%, przy czym liczba dzieci w wieku do 15 lat aktywnie wypożyczających była większa o 29,1%, a w wieku 16–19 lat mniejsza o 8,6%. W porównaniu z 2023 r. czytelników w wieku do 19 lat było więcej o 0,6%. Młodzi czytelnicy stanowią ok. 1/3 ogólnej ich liczby; w 2024 r. w mazowieckim było to 30,9%, w Polsce 34,3%.

W 2024 r. w województwie mazowieckim było 139 muzeów i oddziałów muzealnych, a udostępnione przez nie wystawy obejrzało w zorganizowanych grupach 664,7 tys. młodzieży szkolnej, tj. o 11,1% mniej niż rok wcześniej. Z oferty edukacyjnej muzeów adresowanej do przedszkoli, szkół, świetlic w formie lekcji muzealnych i warsztatów skorzystało 700,0 tys. dzieci i młodzieży.

Młodzież korzystała także z oferty instytucji paramuzealnych (np. ogrodów zoologicznych, botanicznych). Placówki te odwiedziło w zorganizowanych grupach 367,1 tys. młodzieży szkolnej. Było to 4-krotnie więcej niż w 2020 r., ale o 30,9% mniej niż rok wcześniej. W lekcjach muzealnych zorganizowanych przez te instytucje wzięło udział 89,6 tys. osób.

In 2024, there were 943 public libraries and their branches, including 61 branches for children. The number of library users of public libraries up to 19 years old amounted to 280.8 thousand and increased compared to 2020 by 21.5%, while the number of children up to 15 years of age actively borrowing was larger by 29.1%, and those aged 16–19 smaller by 8.6%. Compared to 2023, there were 0.6% more library users aged up to 19. Young library users constitute about 1/3 of their total number; in 2024, in Mazowieckie Voivodship it was 30.9%, and in Poland 34.3%.

In 2024, there were 139 museums and museum branches in the Voivodship, and the exhibitions they made available were visited in organised groups by 664.7 thousand school youth, i.e. less by 11.1% than the year before. 700.0 thousand children and youth took advantage of the educational offer of museums, organised in the form of museum classes and workshops.

Young persons also took advantage of the offers of para-museum institutions (e.g. zoos, botanical gardens). These facilities were visited by 367.1 thousand school children in organised groups. It was 4 times more than in 2020 and by 30.9% less than the year before. 89.6 thousand persons took part in museum classes organised by these institutions.

Aktywność sportowa dzieci i młodzieży

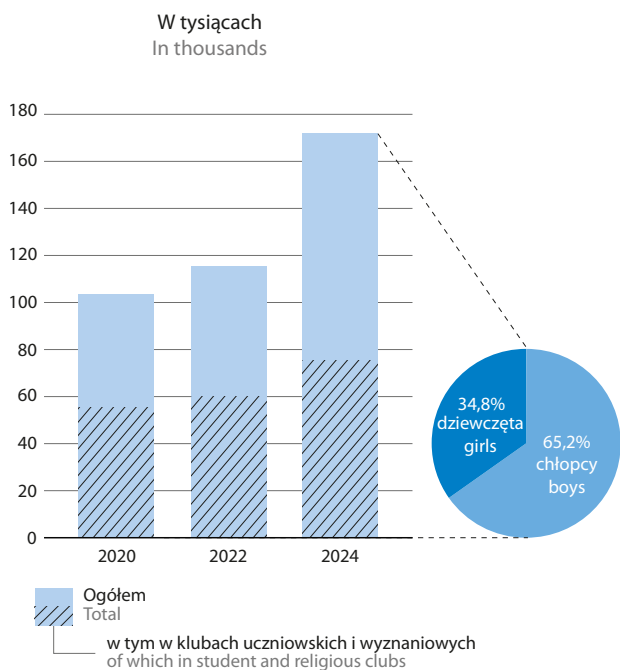
Sport activity of children and youth

Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

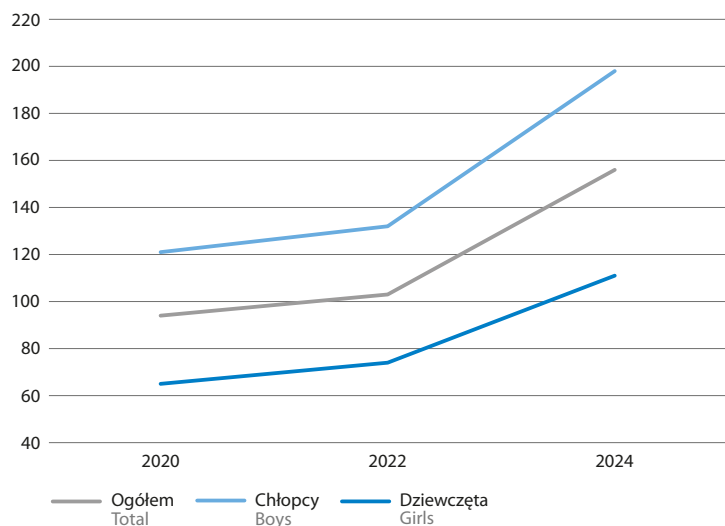
	2020	2022	2024
Ćwiczący w wieku do 18 lat w klubach sportowych Persons practising sport up to 18 years of age in sports clubs	104146	115790	172317
na 1000 ludności tej grupy wieku per 1000 population of this age group	95	103	156
chłopcy boys	68943	75673	112352
dziewczęta girls	35203	40117	59965

Ćwiczący w wieku do 18 lat w klubach sportowych

Persons practising sport up to 18 years of age in sports clubs

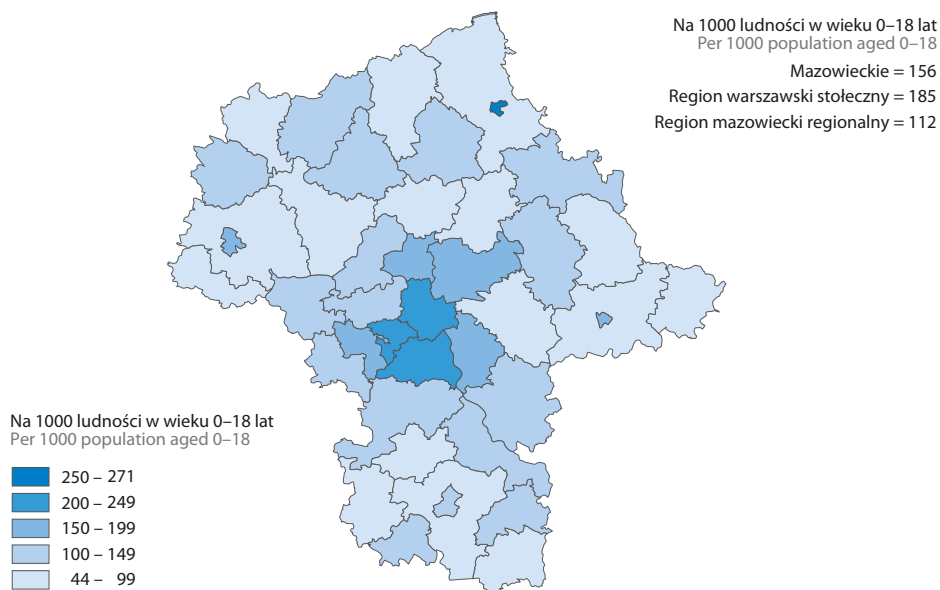

Na 1000 ludności danej płci i grupy wieku
Per 1000 population of given sex and age group

Ćwiczący w wieku do 18 lat w klubach sportowych w 2024 r.

Persons practising sport up to 18 years of age in sports clubs in 2024

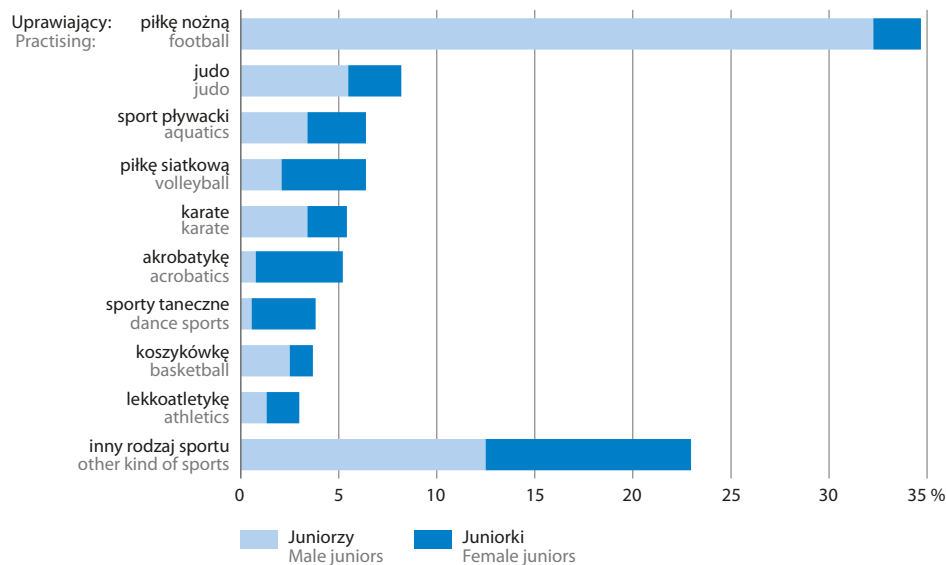

Jednym ze sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego jest sport. W 2024 r. w województwie mazowieckim działało 1880 klubów sportowych, w których ćwiczyło 172,3 tys. osób w wieku do 18 lat, tj. 15,6% ogółu tej populacji (w Polsce 14,7%). Sportem bardziej interesują się chłopcy niż dziewczęta; w 2024 r. spośród ogółu chłopców aktywnie uprawiało sport 19,8%, a spośród ogółu dziewcząt – 11,1%. Dzieci i młodzież stanowią blisko 3/4 ogólnej liczby ćwiczących w klubach sportowych; w 2024 r. w województwie było to 73,3%, w kraju – 72,6%.

W 2024 r. w 3080 sekcjach sportowych poszczególne rodzaje sportu trenowało 181,1 tys. juniorów i junierek, przy czym osoby uprawiające kilka rodzajów sportu są liczone wielokrotnie. Najwięcej juniorów trenowało piłkę nożną (50,0%), a najwięcej junierek – akrobatykę (12,4%). Dziedziny sportu zdominowane przez chłopców to, poza piłką nożną, m.in. boks, rugby, zapasy i szachy, a najbardziej sfeminizowane – cheerleading, jeździectwo, gimnastyka, akrobatyka, sporty taneczne. Dziedziny sportu, w których obserwuje się największą równowagę płci trenujących to m.in. sport pływacki oraz piłka ręczna.

Juniorzy i juniorki według dziedzin sportu w 2024 r.

Juniors by sports fields in 2024

One of the ways of spending free time actively is sport. In 2024, 1880 sports clubs were operating in Mazowieckie Voivodeship, with 172.3 thousand participants up to 18 years of age, i.e. 15.6% of the total of this population (14.7% in Poland). Boys are more interested in sport than girls; in 2024, 19.8% of all boys were actively involved in sports, and 11.1% of all girls. Children and youth account for almost 3/4 of the total number of persons practicing in sports clubs; in 2024, it was 73.3% in the Voivodeship, and 72.6% in the country.

In 2024, 181.1 thousand juniors trained in 3080 sports sections, with persons practicing several types of sports being counted multiple times. Most junior boys trained football (50.0%), and most junior girls trained acrobatics (12.4%). Fields of sport dominated by boys include, apart from football, boxing, rugby, wrestling and chess, and the most feminised ones – cheerleading, horse riding, gymnastics, acrobatics, dance sports. The areas of sport in which the greatest gender balance is observed are, among others, swimming and handball.

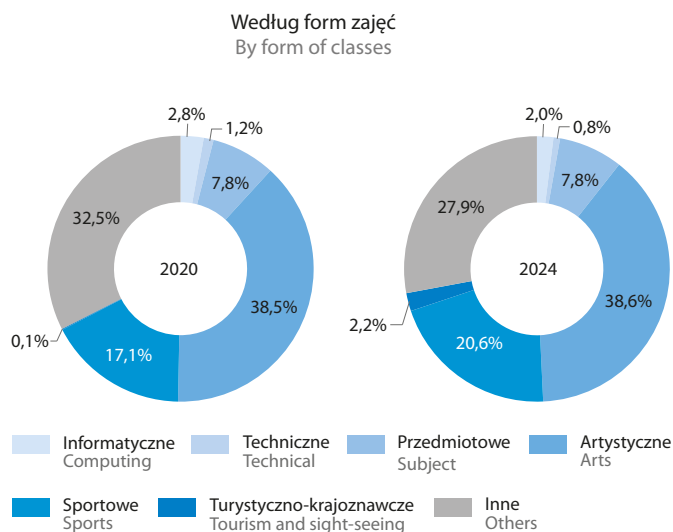
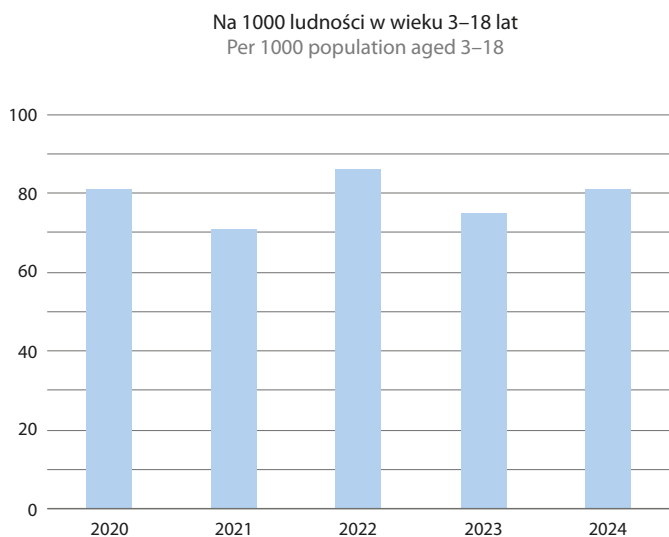
Zajęcia pozaszkolne dzieci i młodzieży

Extracurricular activities of children and youth

	2020	2023	2024
Uczestnicy kół zainteresowań w placówkach wychowania pozaszkolnego ^a Participants in extracurricular activities in extracurricular education institutions ^a	75334	72088	78515
Dzieci i młodzież szkolna w centrach kultury, domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach: School children and youth in centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres:			
członkowie grup artystycznych members of artistic groups	15272	15255	15891
członkowie kół/klubów/sekcji members of groups/clubs/sections	36260	50968	51122
absolwenci kursów graduates of courses	8390	8630	8051

Uczestnicy kół zainteresowań w placówkach wychowania pozaszkolnego^a

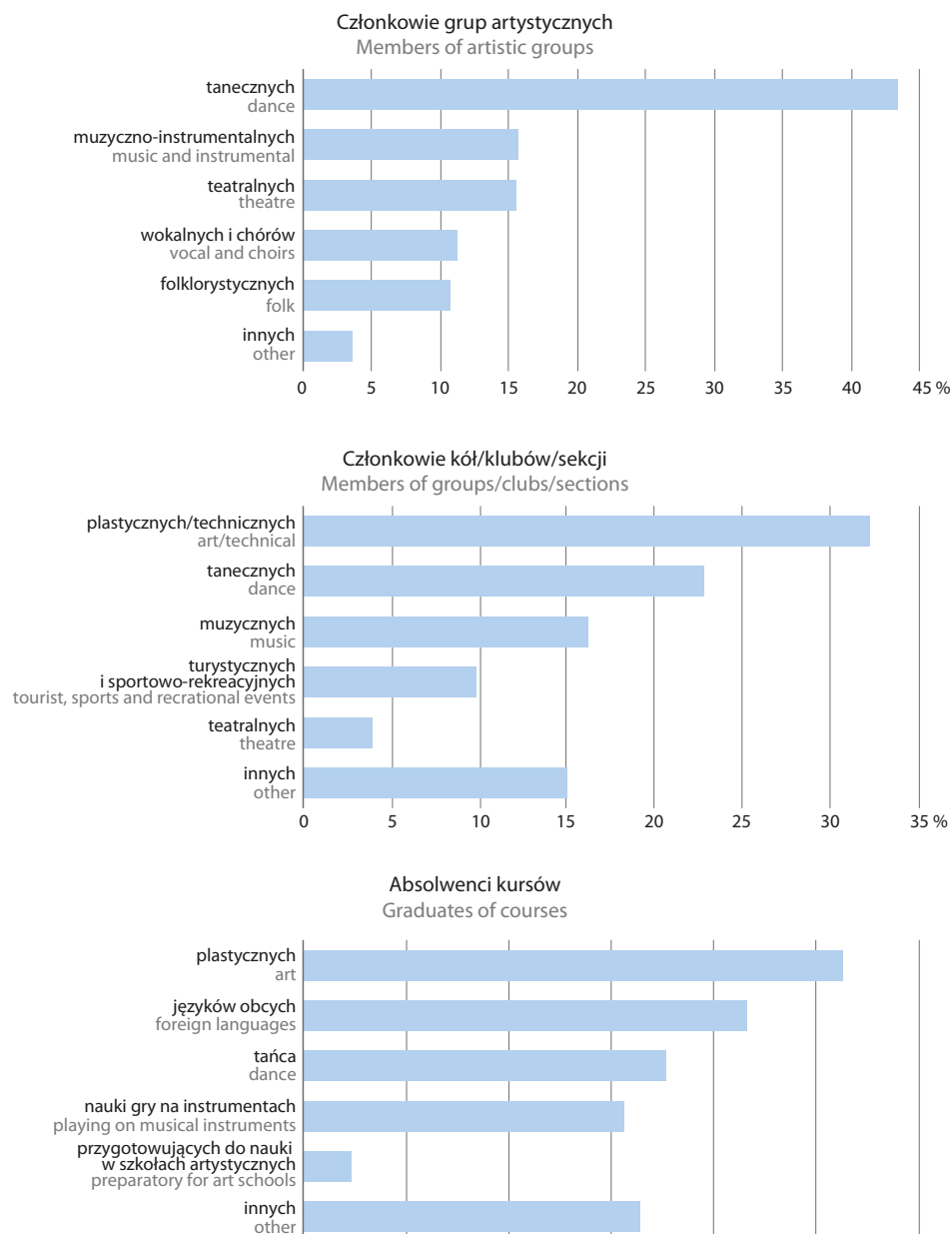
Participants in extracurricular activities in extracurricular education institutions^a

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w poprzednim roku szkolnym.
^a Regularly participating in extracurricular activities in the previous school year.

Dzieci i młodzież szkolna w centrach kultury, domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach w 2024 r.

School children and youth in centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2024

Działalność ukierunkowaną na pozaszkolną pracę z dziećmi i młodzieżą prowadzą m.in. placówki oświatowo-wychowawcze, takie jak: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogrody jordanowskie i inne placówki o charakterze specjalistycznym (artystyczne, politechniczne, naukowe itp.). W 2024 r. w różnych formach zajęć prowadzonych przez te jednostki uczestniczyło 78,5 tys. dzieci i młodzieży (o 4,2% więcej niż w 2020 r.), w tym 30,3 tys. w zajęciach artystycznych, a 16,2 tys. w zajęciach sportowych.

Aktywny udział w działalności kulturalnej umożliwiają centra, domy i ośrodki kultury, kluby oraz świetlice, których oferta skierowana jest do społeczności lokalnych. W 2024 r. na terenie województwa funkcjonowało 310 takich instytucji. W prowadzonych przez nie amatorskich grupach artystycznych swoje zainteresowania rozwijało 15,9 tys. dzieci i młodzieży szkolnej (61,6% wszystkich członków), a w kołach/klubach/sekcjach – 51,1 tys. (odpowiednio 50,9%). Kursy organizowane przez wspomniane placówki ukończyło 8,1 tys. dzieci i młodzieży (66,5%). W porównaniu z 2020 r. dzieci i młodzieży szkolnej korzystających z oferty wymienionych instytucji było więcej o 25,3%, a w stosunku do 2023 r. o 0,3%.

Activities focused on extracurricular work with children and youth are carried out, among others, by educational institutions, such as: youth centres, cultural establishments for youth, extracurricular interest groups, interschool sports centers, Jordan's gardens and other specialist establishments (artistic, polytechnic, scientific, etc.). In 2024, 78.5 thousand children and youth participated in various forms of activities conducted by these units (4.2% more than in 2020), including 30.3 thousand in artistic classes and 16.2 thousand in sports activities.

Active participation in cultural activities is possible thanks to centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres the offer of which is addressed to local communities. In 2024, 310 such institutions operated in the Voivodship. In their amateur artistic groups, 15.9 thousand school children and youth (61.6% of all members) developed their interests, and in groups/clubs/sections – 51.1 thousand (50.9% respectively). 8.1 thousand children and youth (66.5%) completed the courses organised by the above-mentioned institutions. Compared to 2020, the number of school children and youth participating in these institutions increased by 25.3%, and compared to 2023, by 0.3%.

Wypadki. Zagrozenia
Accidents. Threats

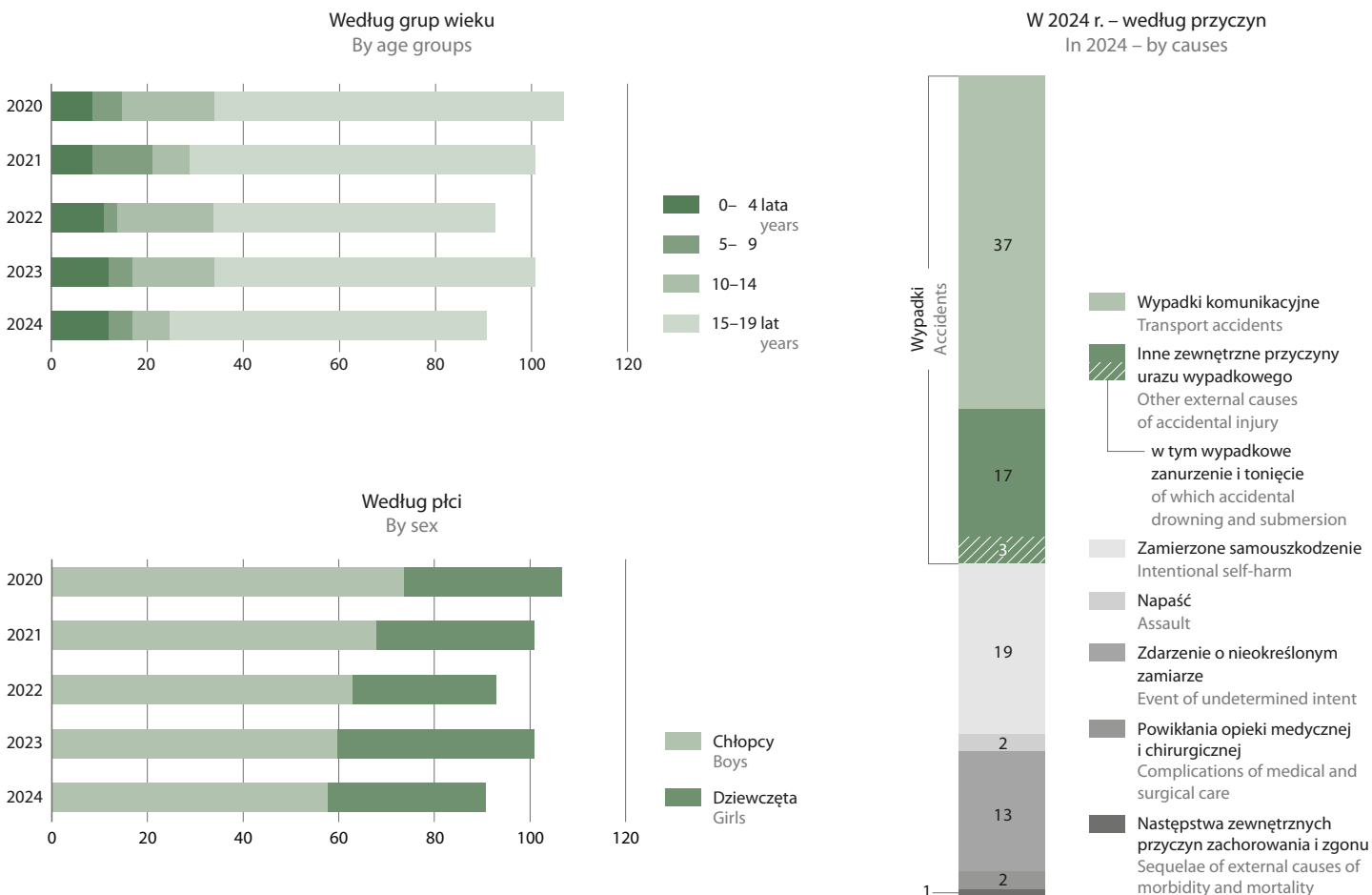
Zgony dzieci i młodzieży spowodowane przyczynami zewnętrznymi

Deaths of children and youth due to external causes

	2020	2023	2024	2020	2023	2024
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności tej grupy wieku per 100 thousand population of this age group		
Zgony dzieci i młodzieży w wieku 0–19 lat z powodu przyczyn zewnętrznych Deaths of children and youth aged 0–19 due to external causes	107	101	91	9,2	8,6	7,8
w tym z powodu wypadków of which due to accidents	52	69	54	4,5	5,9	4,6

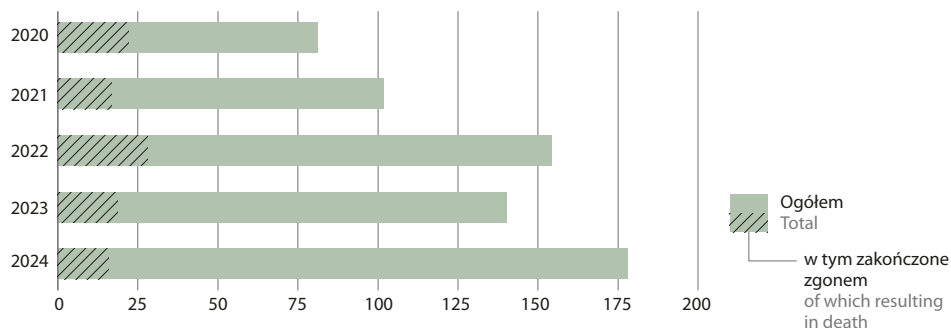
Zgony dzieci i młodzieży w wieku 0–19 lat z powodu przyczyn zewnętrznych

Deaths of children and youth aged 0–19 due to external causes

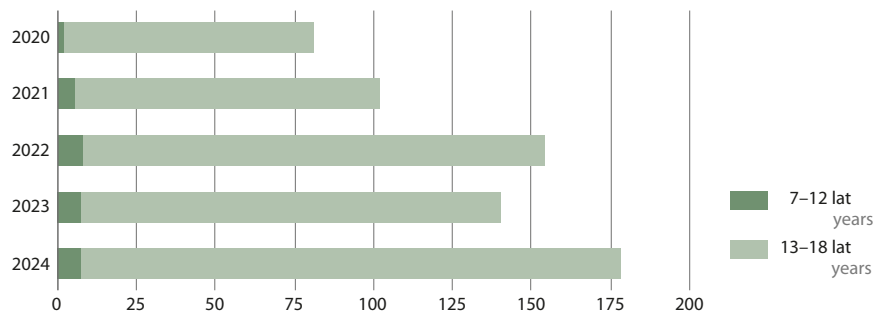
Zamachy samobójcze^a dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat

Suicides^a of children and youth aged 0–18

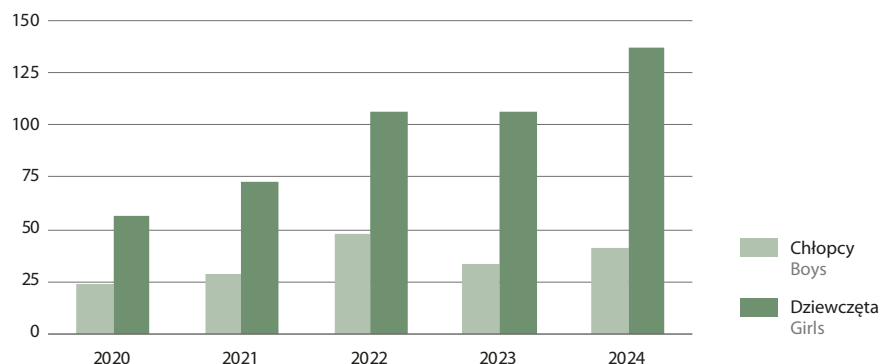
Według grup wieku

By age groups

Według płci

By sex

^a Usiłowane i dokonane.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Attempted and committed.

Source: data of the National Police Headquarters.

Poważne zagrożenie dla dzieci i młodzieży stanowią urazy i zatrucia spowodowane przyczynami zewnętrznymi, tj. niezwiązanymi z czynnikami chorobowymi. W województwie mazowieckim w 2024 r. były one przyczyną 91 zgonów dzieci (o 16 mniej niż w 2020 r.). Najczęściej dochodziło do wypadków komunikacyjnych (40,7%) oraz samookaleczeń (20,9%).

Narastającym problemem społecznym są samobójstwa młodzieży. W 2024 r. na swoje życie targnęło się 178 osób w wieku do 18 lat; o 97 więcej niż cztery lata wcześniej. W omawianej retrospekcji średnio 17% zamachów samobójczych było skutecznych, tj. zakończyło się zgonem. U nastolatków próby samobójcze często są formą „wołania o pomoc”. Według rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) powinno być 10 lekarzy specjalistów psychiatrii dzieci i młodzieży na każde 100 tys. tej populacji; w 2020 r. w województwie mazowieckim było ich niespełna ośmiu, dopiero od 2023 r. spełniony jest zalecany standard.

A serious threat to children and youth are injuries and poisoning caused by external causes, i.e. not related to disease factors. In Mazowieckie Voivodship in 2024 they were the cause of 91 child deaths (16 fewer than in 2020). The most common were road accidents (40.7%) and self-injuries (20.9%).

Youth suicides are a growing social problem. In 2024, 178 persons under the age of 18 took their own lives; by 97 more than four years earlier. In the discussed retrospection, on average, 17% of suicide attempts were successful, i.e. they ended in death. In teenagers, suicide attempts are often a form of “cry for help”. According to the recommendations of the World Health Organization (WHO), there should be 10 medical specialists in child and youth psychiatry per every 100 thousand of this population; in 2020, there were fewer than eight of them in Mazowieckie Voivodship, and the recommended standard has been met only since 2023.

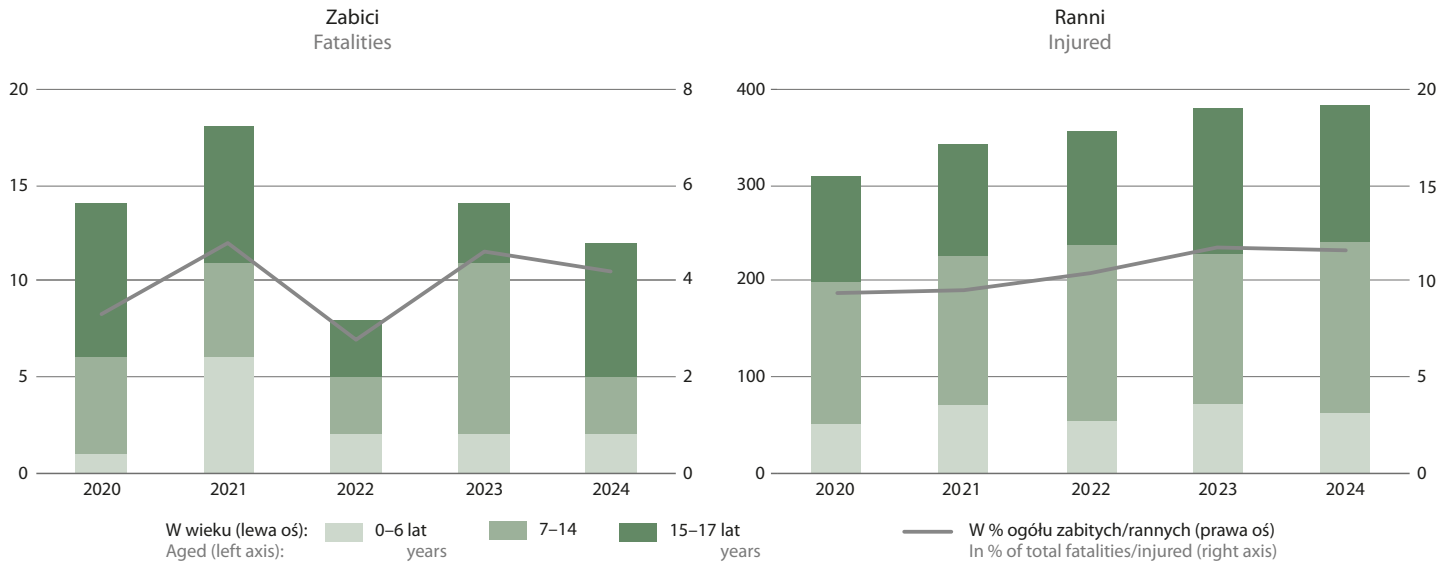
Wypadki drogowe

Road accidents

	2020	2023	2024	
Wypadki drogowe z udziałem małoletnich Road accidents with participation of minors	320	384	390	
Małoletnie ofiary wypadków drogowych Minor casualties of road accidents	zabici fatalities	14	14	12
	ranni injured	309	381	385
Wypadki drogowe spowodowane przez małoletnich Road accidents caused by minors	72	96	108	

Małoletnie ofiary wypadków drogowych

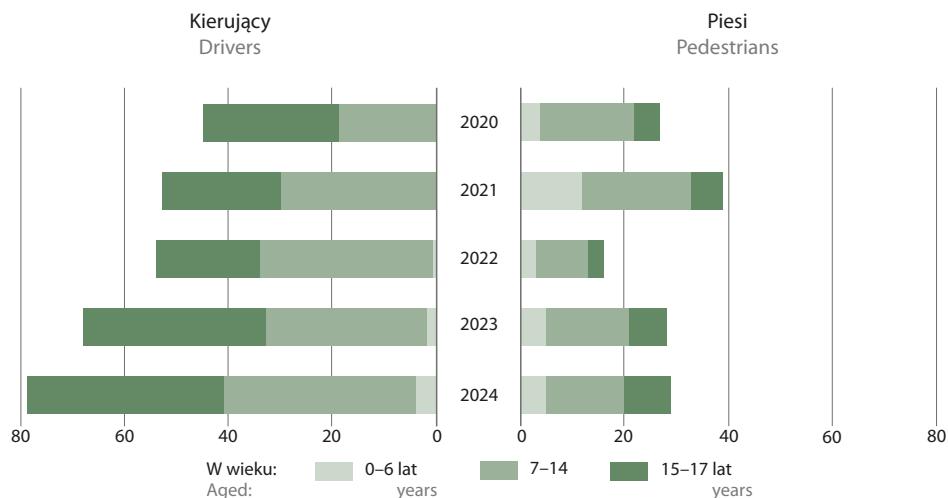
Minor casualties of road accidents

Źródło: na str. 76 i 77 dane Komendy Głównej Policji.
Source: on page 76 and 77 data of the National Police Headquarters.

Wypadki drogowe spowodowane przez małoletnich

Road accidents caused by minors

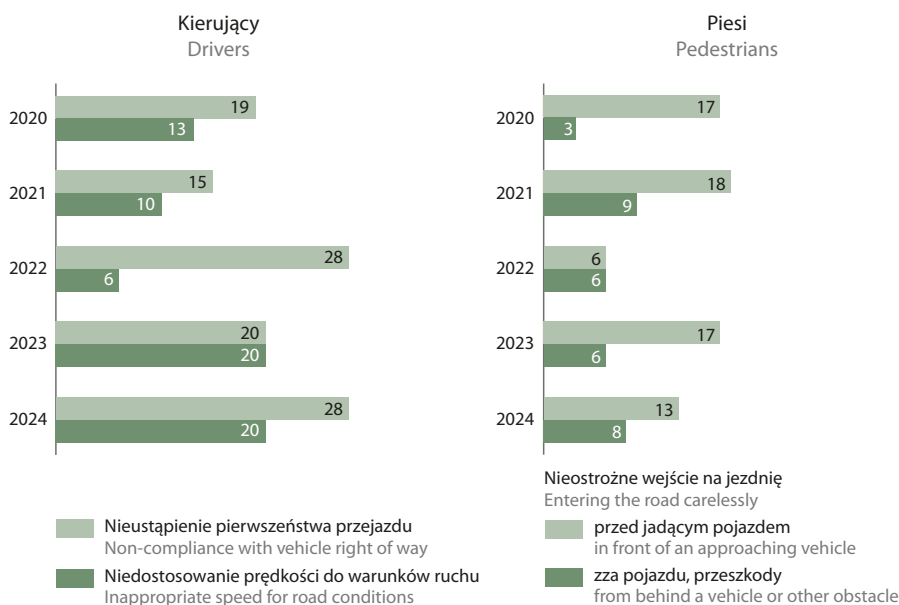

Co roku na drogach województwa mazowieckiego dochodzi średnio do 359 wypadków z udziałem dzieci i młodzieży, w których 13 małoletnich ponosi śmierć, a 355 zostaje rannych. Małoletni byli najbardziej zagrożeni w ruchu drogowym w roku 2024, kiedy to odnotowano najwięcej wypadków z ich udziałem. Od czterech lat zarówno liczba wypadków, jak i rannych dzieci wykazuje tendencję zwyżkową; w porównaniu z 2020 r. notowano wzrost odpowiednio o 22% i 25%. Wśród ofiar śmiertelnych najliczniejszą grupę stanowi młodzież w wieku 15–17 lat (średnio 6 osób), natomiast wśród rannych – dzieci w wieku 7–14 lat (przeciętnie 165). Głównymi przyczynami wypadków drogowych spowodowanych przez małoletnich jest nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu oraz nieostrożne wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem; przyczyny te stanowią odpowiednio około 25% i 16% wszystkich zdarzeń.

Every year, on the roads of Mazowieckie Voivodship there are an average of 359 accidents involving children and youth, in which 13 minors are killed and 355 are injured. Minors were most at risk in road traffic in 2024, when the highest number of road accidents involving them was recorded. For the past four years, both the number of accidents and injured children have shown an upward trend; compared to 2020, an increase was recorded by 22% and 25%, respectively. Among the fatalities, the largest group is youth aged 15–17 (6 persons on average), whereas among the injured – children aged 7–14 (165 on average). The main causes of road accidents caused by minors are non-compliance with vehicle right of way and entering the road carelessly in front of an approaching vehicle; these causes account for approximately 25% and 16% of all events, respectively.

Główne przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez małoletnich

Main causes of road accidents caused by minors

Wypadki w szkołach i placówkach oświatowych

Accidents in schools and education establishments

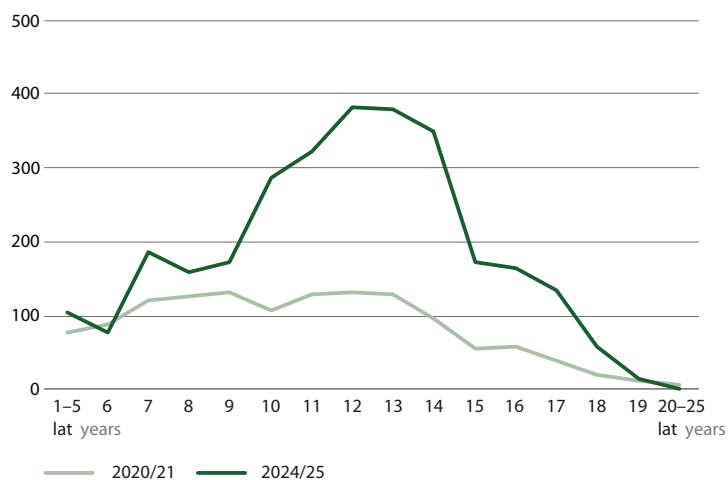
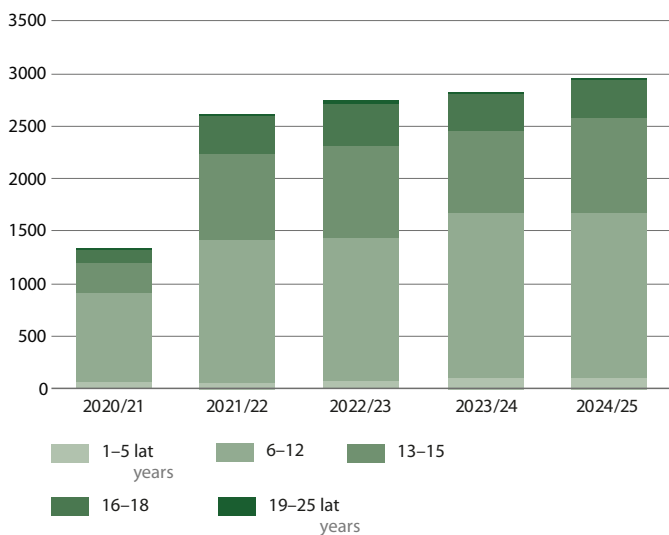
	2020/21	2023/24	2024/25	2020/21	2023/24	2024/25
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
Ogółem^a Total^a	1330	2825	2960			
w tym w: of which in:	na 1000 uczniów/wychowanków per 1000 pupils and students/children in care					
Placówkach wychowania przedszkolnego Pre-primary education establishments	99	104	115	0,4	0,4	0,5
Szkołach podstawowych Primary schools	1029	2073	2257	2,2	4,3	4,4
Branżowych szkołach I i II stopnia ^b Stage I and II sectoral vocational schools ^b	27	57	30	1,3	2,5	1,3
Liceach ogólnokształcących General secondary schools	100	402	359	0,8	2,5	2,3
Technikach ^c Technical secondary schools ^c	53	174	184	0,6	1,8	2,1

a Dane dotyczą uczniów i wychowanków. b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

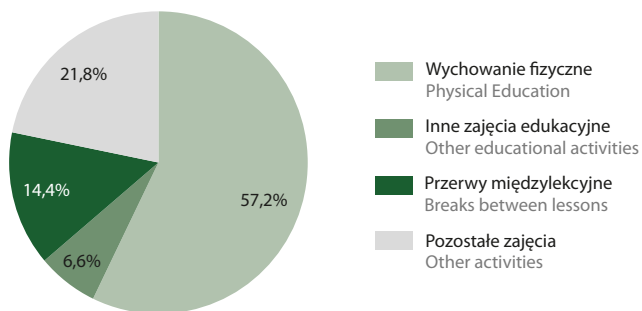
a Data concern pupils, students and children in care. b Including special job-training schools. c Including general art schools leading to professional certification.

Według wieku poszkodowanych uczniów/wychowanków

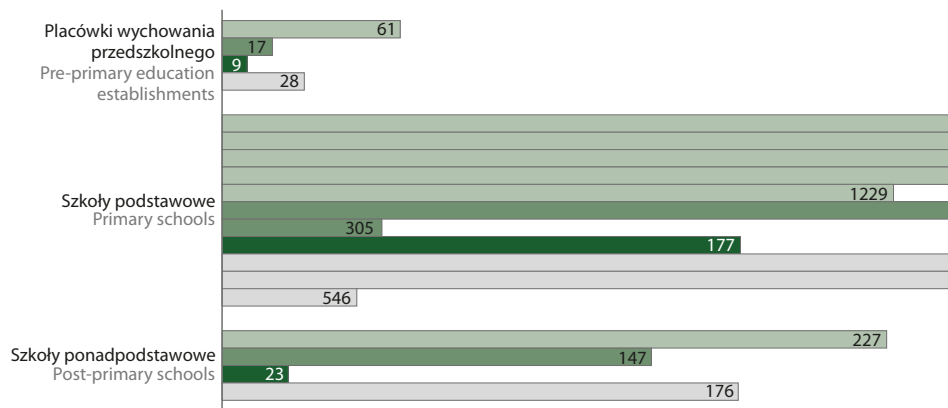
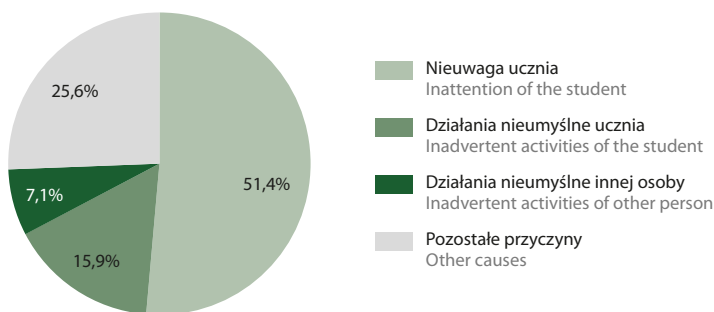
By age of injured pupils and students/children in care

W roku szkolnym 2024/25 – według rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce
In the 2024/25 school year – by the kind of activity during which the accident happened

W roku szkolnym 2024/25 – według przyczyn
In the 2024/25 school year – by causes

Źródło: na str. 78 i 79 dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: on page 78 and 79 data of the Ministry of National Education.

Szkoły i placówki oświatowe to miejsca, w których często dochodzi do wypadków z udziałem dzieci i młodzieży. Dane od roku szkolnego 2020/21 do 2024/25 wskazują, że w województwie mazowieckim co roku średnio 2495 uczniów i wychowanków ulega wypadkom, w tym 1 śmiertelnemu, a 21 ciężkim. W roku 2020/21 notowano stosunkowo małą liczbę wypadków, bowiem edukacja – z uwagi na pandemię COVID-19 – była prowadzona w znacznej mierze w formie zdalnej.

Najbardziej zagrożeni wypadkami są 12–13-latkowie; na 1000 ludności w tym wieku wypadkom ulegało przeciętnie 5 dzieci, przy czym w dwóch ostatnich latach analizy było to 6 dzieci.

Do największej liczby wypadków dochodzi w czasie zajęć wychowania fizycznego (57% ogółu w roku szkolnym 2024/25) oraz w czasie przerw międzylekcyjnych (14%). Główną przyczyną wypadków w szkołach i placówkach oświatowych jest nieuwaga uczniów (51%), a w dalszej kolejności działanie nieumyślne ucznia (16%).

Schools and other education establishments are places where accidents involving children and youth occur frequently. The data from the 2020/21 to 2024/25 school year show that in Mazowieckie Voivodship, an average of 2495 pupils and students and children in care suffer accidents every year, including 1 fatal and 21 serious accidents. In 2020/21, a relatively small number of accidents were recorded, as education – due to the COVID-19 pandemic – was largely conducted remotely.

12–13-year-olds are most at risk of accidents; an average of 5 children were involved in accidents per 1000 population of this age, while in the last two years of the analysis there were 6 children.

The largest number of accidents occur during Physical Education classes (57% of the total in the 2024/25 school year) and during breaks between lessons (14%). The main cause of accidents in schools and education establishments is the inattention of students (51%), followed by inadvertent activities of the student (16%).

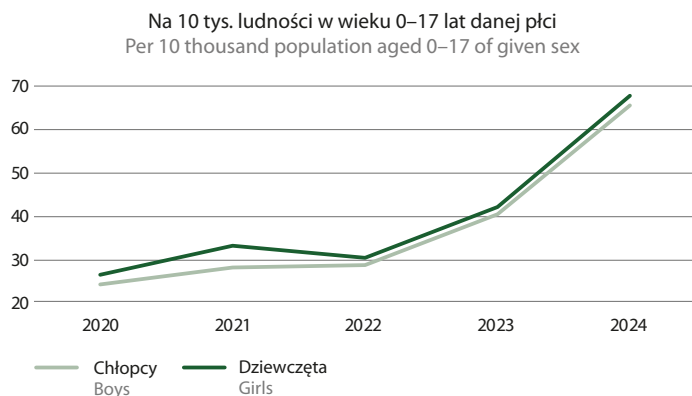
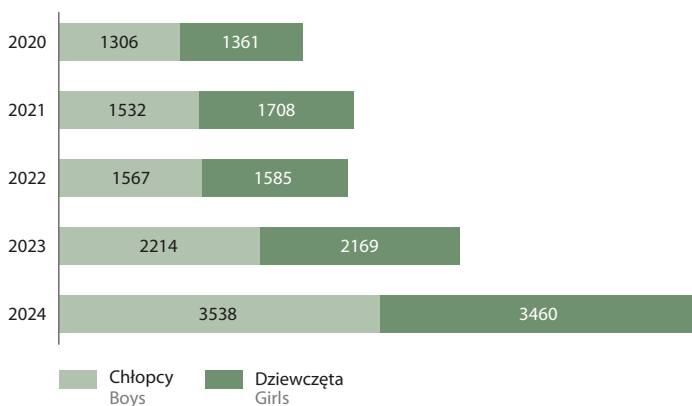
Przemoc w rodzinie (według procedury „Niebieskie Karty”^a)Domestic violence (according to "Blue Cards" procedure^a)

	2020	2023	2024
Osoby niepełnoletnie, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie Minors suspected of being victims of domestic violence	2667	4383	6998
Dzieci odebrane z rodziny ^b w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka Children taken from the family ^b in a situation of immediate threat to life or health of the child	66	135	174
Osoby niepełnoletnie, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie Minors who are suspected of using domestic violence	118	81	172

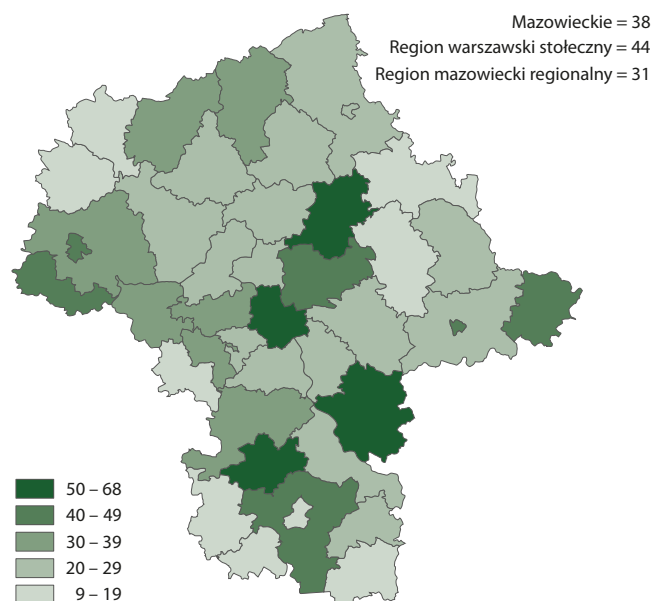
a Dane dotyczą tylko procedur wszczętych w danym roku. b Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
a Data only apply to procedures incurred in a given year. b On the basis of article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence.

Osoby niepełnoletnie, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie

Minors suspected of being victims of domestic violence

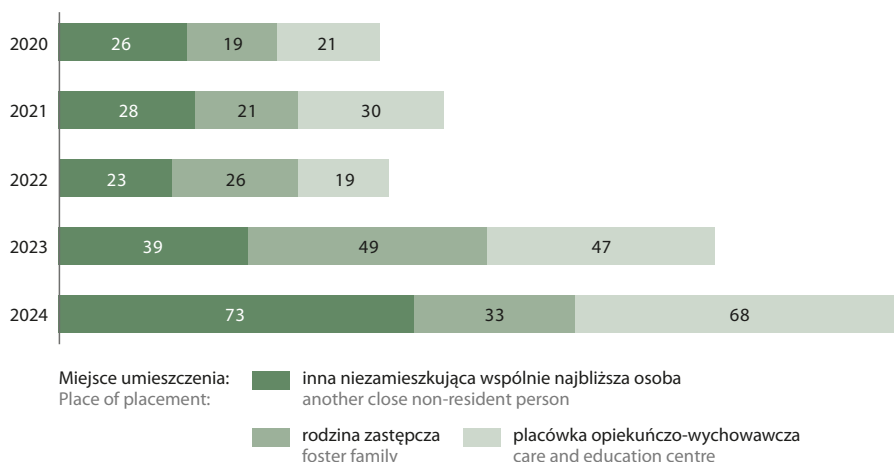
W latach 2020–2024^a – na 10 tys. ludności w wieku 0–17 lat
In the years 2020–2024^a – per 10 thousand population aged 0–17

a Średnia z danego okresu.
a Average from a given period.

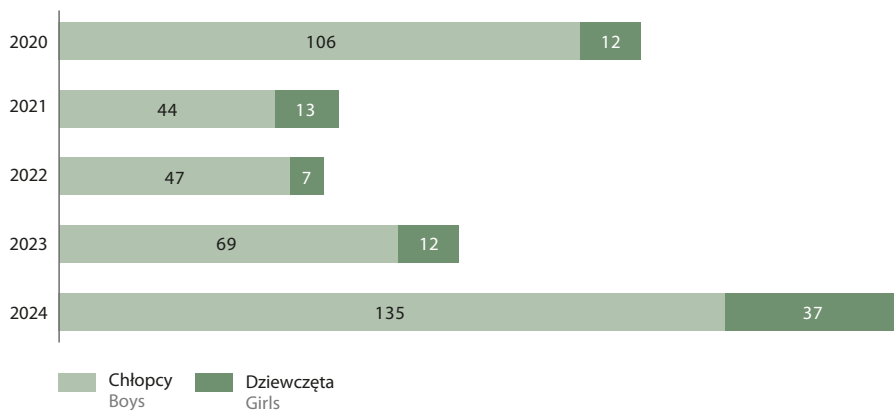
Dzieci odebrane z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

Children taken from the family in a situation of immediate threat to life or health of the child

Osoby niepełnoletnie, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

Minors who are suspected of using domestic violence

Nie wszystkie dzieci mogą czuć się bezpiecznie w domu rodzinnym. W latach 2020–2024 notowano rosnący trend liczby nowych przypadków przemocy domowej nad małoletnimi. O ile w 2020 r. na 10 tys. osób w wieku do lat 17 przypadało 25 małoletnich, którzy mogli być dotknięci przemocą, to cztery lata później takich dzieci było już 66. Najwyższe wskaźniki przemocy wobec dzieci (średnio powyżej 50) odnotowano w powiatach: garwolińskim, wyszkowskim, białobrzeskim oraz m.st. Warszawa. Należy mieć świadomość, że prezentowane dane dotyczą tylko tych rodzin, dla których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

Co roku dochodzi do przypadków odebrania dzieci z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. Dzieci te umieszczane są u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej (w 2024 r. – 73), w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (68) lub w rodzinach zastępczych (33).

Należy dodać, że obowiązujące w roku 2020 oraz 2021 obostrzenia związane z pandemią COVID-19 znacząco utrudniły pracę podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Not all children can feel safe in the family home. In the years 2020–2024, there was a growing trend in the number of new cases of domestic violence over minors. While in 2020, there were 25 minors per 10 thousand persons under 17 years old who could be affected by violence, four years later there were 66 such children. The highest rates of violence against children (on average above 50) were recorded in the following powiats: garwoliński, wyszkowski, białobrzeski and m.st. Warszawa. One should be aware that the presented data apply only to those families for which the “Blue Cards” procedure was initiated.

Every year, there are cases of taking away children from their families in a situation of immediate threat to life or health. These children are placed at another close non-resident person (in 2024 – 73), in care and education centres (68) or in foster families (33).

It should be added that the restrictions in force in 2020 and 2021 related to the COVID-19 pandemic significantly impeded the work of entities acting to counteract domestic violence.

Picie napojów alkoholowych

Drinking alcoholic beverages

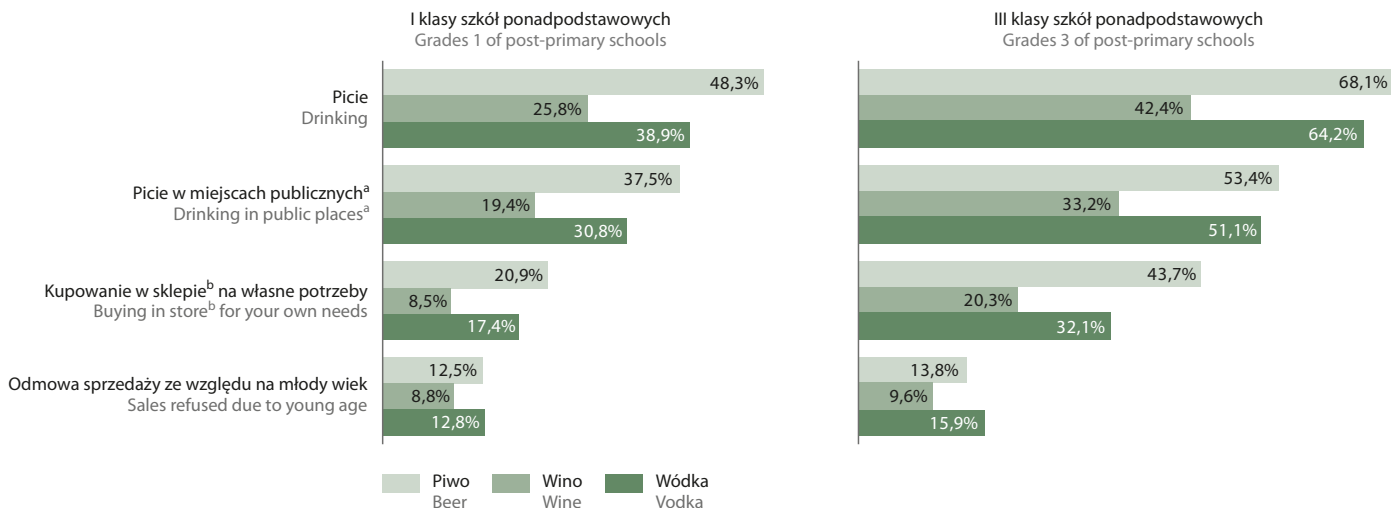
		I klasy szkół ponadpodstawowych Grades 1 of post-primary schools			III klasy szkół ponadpodstawowych Grades 3 of post-primary schools		
		ogółem total	chłopcy boys	dziewczęta girls	ogółem total	chłopcy boys	dziewczęta girls
		w % badanej populacji			in % of population surveyed		
Picie napojów alkoholowych Drinking alcoholic beverages	kiedykolwiek w życiu anytime in life	80,6	78,2	82,9	92,8	91,3	94,0
	w ciągu 12 miesięcy przed badaniem during 12 months before the survey	68,9	66,9	70,8	87,1	86,1	87,9
	w ciągu 30 dni przed badaniem during 30 days before the survey	48,4	47,7	48,9	76,9	76,2	77,3
Silne upicie się ^a Severe intoxication ^a	kiedykolwiek w życiu anytime in life	38,0	37,7	38,5	63,1	65,8	60,7
	w ciągu 12 miesięcy przed badaniem during 12 months before the survey	30,9	31,0	31,0	50,0	54,4	45,9
	w ciągu 30 dni przed badaniem during 30 days before the survey	16,4	19,2	13,6	24,4	27,9	21,0

^a Wypicie tyle, żeby np. zataczać się, bełkotać, nie pamiętać co się działo.

^a Drinking so much, that it resulted in e.g. staggering, not being able to speak properly or not remembering what happened.

Poziom kontaktów z wybranymi napojami alkoholowymi (w ciągu 30 dni przed badaniem)

Level of contact with selected alcoholic beverages (during 30 days before the survey)

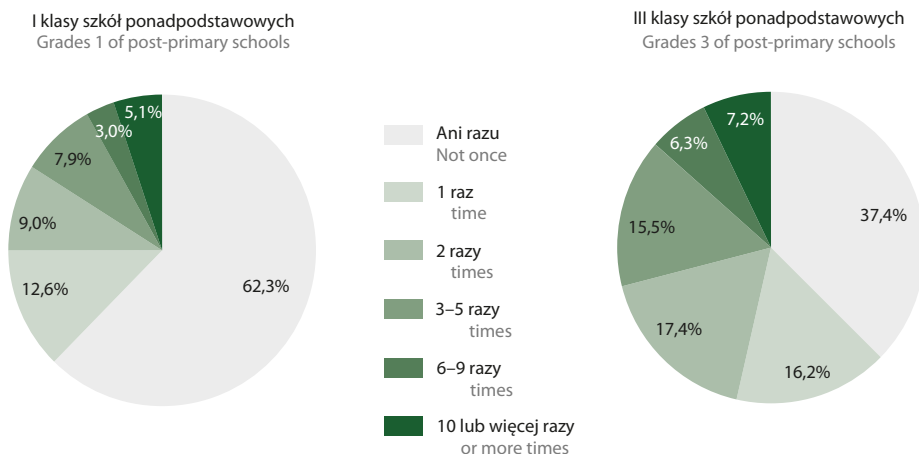

^a Pub, bar, kawiarnia, restauracja, dyskoteka. ^b Sklep monopolowy, sklep osiedlowy, supermarket, sklep na stacji paliw itp.

^a Pub, bar, restaurant, disco. ^b Liquor store, grocery store, supermarket, kiosk on petrol station etc.

Picie nadmierne^a napojów alkoholowych (w ciągu 30 dni przed badaniem)

Drinking excessively^a of alcoholic beverages (during 30 days before the survey)

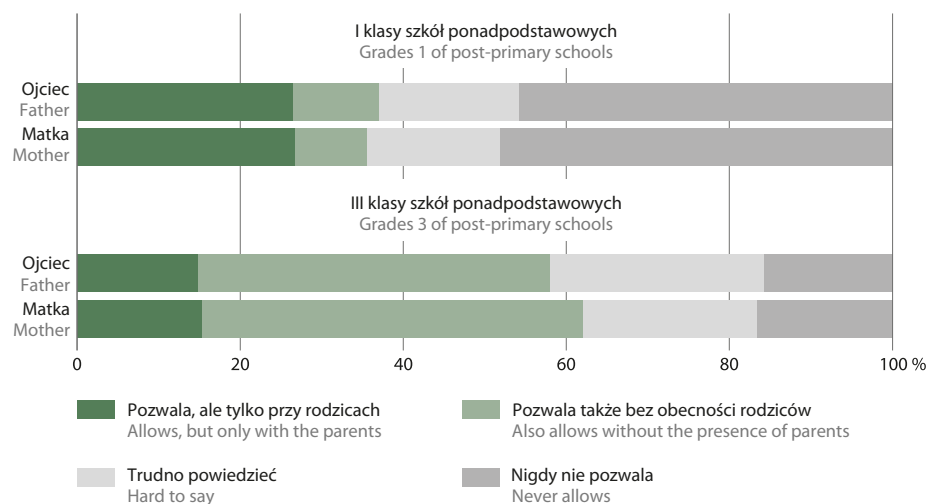

^a Wypicie 5 lub więcej drinków przy jednej okazji.
^a Drinking 5 or more drinks on one occasion.

Do głównych problemów dotyczących młodego pokolenia należy nadużywanie alkoholu. Według badania przeprowadzonego w 2024 r., niemal wszyscy uczniowie szkół ponadpodstawowych (niezależnie od płci i wieku) chociaż raz w życiu próbowali jakiegoś rodzaju alkoholu – w województwie mazowieckim przyznało się do tego około 86% ankietowanych. Zazwyczaj ci, którzy pili alkohol kiedykolwiek w życiu, pili go także w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Dotyczy to zwłaszcza uczniów III klas szkół ponadpodstawowych; w przypadku uczniów I klas odsetki te są nieco niższe. Wyniki badania pokazują wysoki poziom rozpowszechnienia wśród młodzieży tak ryzykownego zachowania, jakim jest upijanie się. Około 38% badanych pierwszoklasistów i ponad 63% trzecioklasistów ma za sobą doświadczenie silnego upicia się. Szczególny niepokój budzi wysoki odsetek konsumentów alkoholu wśród uczniów I klas szkół ponadpodstawowych (głównie 15-latków). Przyczynia się do tego łatwy dostęp do tego rodzaju trunków, mimo że według polskiego prawa sprzedaż i podawanie alkoholu nieletnim są zabronione. Nie bez winy są też rodzice, bowiem 1/3 badanych pierwszoklasistów ma ich zgodę na picie napojów alkoholowych.

Pozwolenie ze strony rodziców na picie napojów alkoholowych

Parental permission to drink alcoholic beverages

Źródło: na str. 82 i 83 dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii; wyniki badania ESPAD przeprowadzonego jesienią 2024 r. wśród uczniów I i III klas liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia, bez szkół specjalnych.

Source: on page 82 and 83 data of the Institute of Psychiatry and Neurology; results of the ESPAD survey conducted in autumn 2024 among students of the first and third grades of general secondary schools, technical secondary schools and stage I sectoral vocational schools, excluding special schools.

Alcohol abuse is a major problem for the young generation. According to the survey conducted in 2024, almost all students of post-primary schools (regardless of sex and age) at least once in their lives had an alcoholic drink – in Mazowieckie Voivodship about 86% of respondents admitted to have done so. Usually, those who drank alcohol at any time in their life, also drank it during the last 30 days before the survey. It refers especially to third grade students of post-primary schools; among first grade students these percentages are vaguely smaller. The results of the survey show that such a risky behaviour as binge drinking is highly popular among young people. About 38% of the first-graders and over 63% of the third-graders surveyed have experienced heavy drinking. The high percentage of alcohol consumers among first grade post-primary school students (mainly 15-year-olds) is particularly worrying. Easy access to this type of liquor contributes to this, although according to Polish law the sale and serving of alcohol to minors is prohibited. The parents are also not without fault, as 1/3 of the surveyed first-graders have their consent to drink alcoholic beverages.

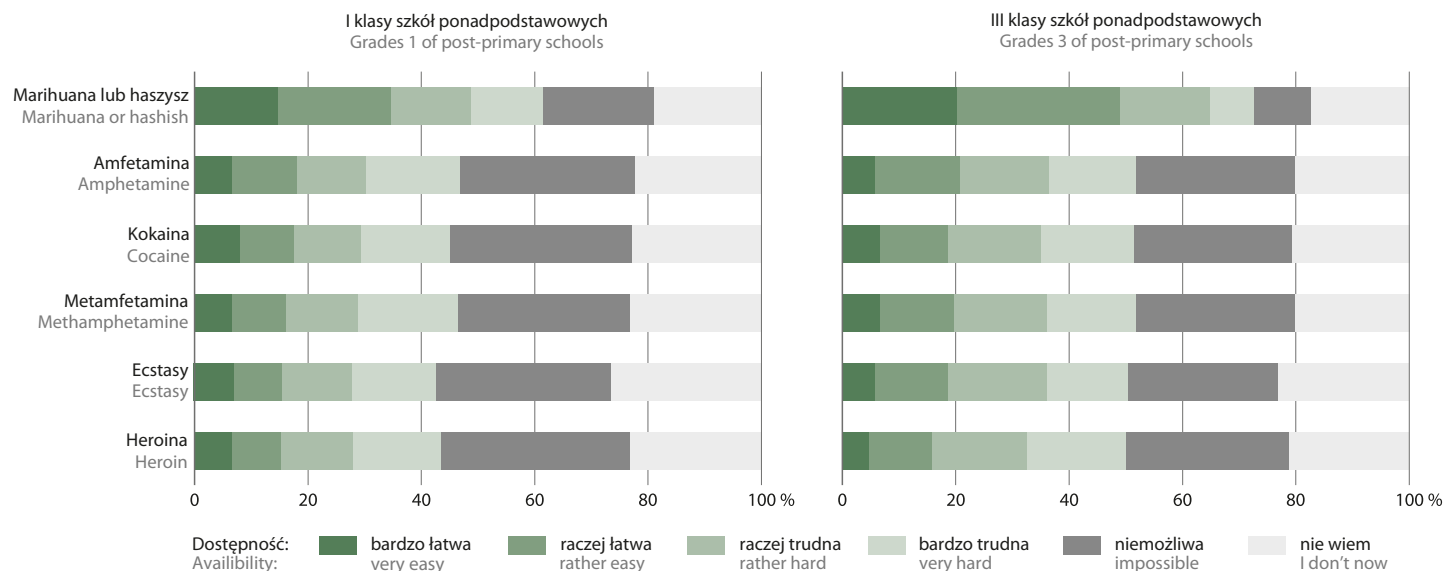
Używanie wybranych substancji psychoaktywnych

Using selected psychoactive substances

		I klasy szkół ponadpodstawowych Grades 1 of post-primary schools			III klasy szkół ponadpodstawowych Grades 3 of post-primary schools		
		ogółem total	chłopcy boys	dziewczeta girls	ogółem total	chłopcy boys	dziewczeta girls
		w % badanej populacji			in % of population surveyed		
Palenie marihuany lub haszyszu (konopi) Smoking marijuana or hashish (cannabis)	kiedykolwiek w życiu anytime in life	14,8	17,6	11,9	33,7	37,1	30,3
	w ciągu 12 miesięcy przed badaniem during 12 months before the survey	12,6	15,6	9,4	22,0	27,3	17,1
	w ciągu 30 dni przed badaniem during 30 days before the survey	6,6	9,4	3,6	10,0	14,2	5,9
Używanie alkoholu razem z marihuaną lub haszyszem (kiedykolwiek w życiu) Using alcohol together with marijuana or hashish (anytime in life)		7,0	8,3	5,5	18,7	23,1	14,5

Opinia uczniów na temat dostępności wybranych substancji psychoaktywnych

Feedback from students about availability of selected psychoactive substances

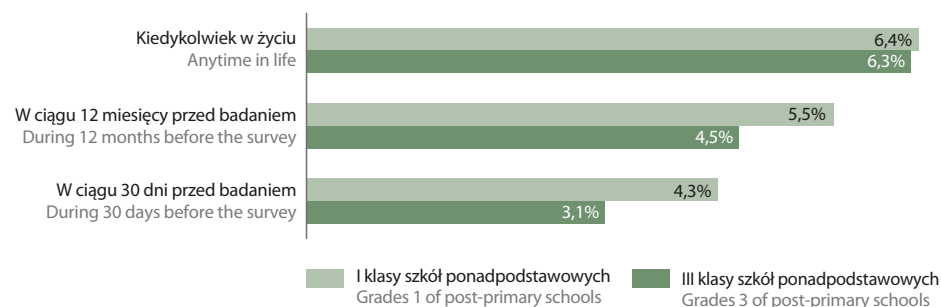

Źródło: na str. 84 i 85 dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii; wyniki badania ESPAD przeprowadzonego jesienią 2024 r. wśród uczniów I i III klas liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia, bez szkół specjalnych.

Source: on page 84 and 85 data of the Institute of Psychiatry and Neurology; results of the ESPAD survey conducted in autumn 2024 among students of the first and third grades of general secondary schools, technical secondary schools and stage I sectoral vocational schools, excluding special schools.

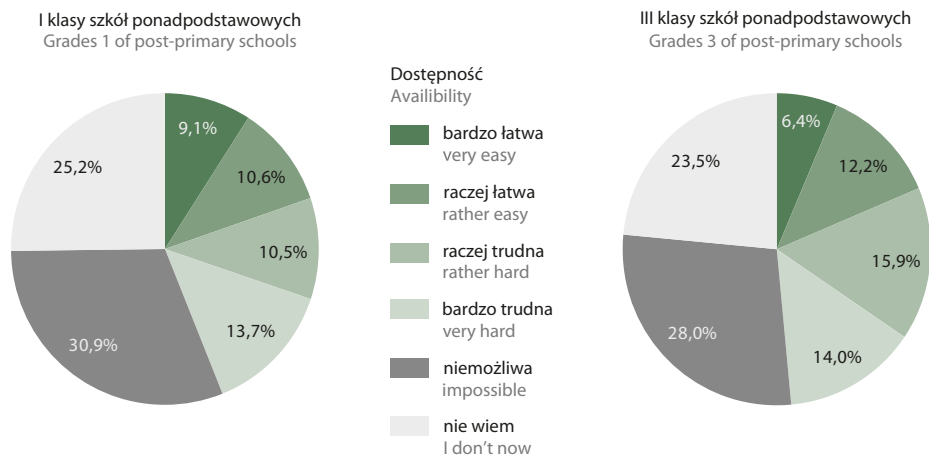
Używanie „dopalaczy”

Using legal highs

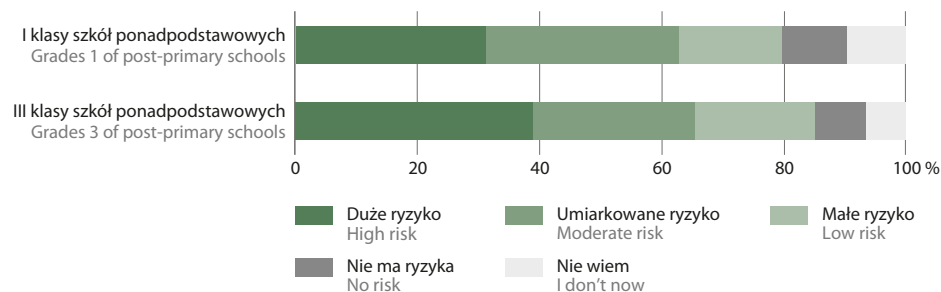
Opinia uczniów na temat dostępności „dopalaczy”

Feedback from students about availability of legal highs

Ocena ryzyka związanego z próbowaniem „dopalaczy” 1 lub 2 razy

Assessing the risk of trying legal highs once or twice

Do ryzykownych zachowań młodzieży, oprócz picia alkoholu, należy zaliczyć używanie przetworów konopi indyjskich – marihuany lub haszyszu. Są to substancje nielegalne, których posiadanie i używanie naraża młodego człowieka na konflikt z prawem. W województwie mazowieckim do palenia chociaż raz w życiu marihuany lub haszyszu przyznało się niemal 15% badanych uczniów I klas szkół ponadpodstawowych i prawie 34% uczniów III klas. Aktualnych użytkowników jest znacznie mniej – w ciągu 30 dni przed badaniem po substancje te sięgnęło ponad 6% uczniów z młodszej grupy wieku i 10% uczniów starszych. Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności substancji nielegalnych. W opinii uczniów zdobycie przetworów konopi nie sprawiłoby problemu co trzeciemu badanemu pierwszoklasiście i co drugiemu trzecioklasiście.

Wiele zagrożeń wiąże się z używaniem przez młodzież szkolną tzw. dopalaczy. Są to bowiem preparaty zawierające w swym składzie nowe, jeszcze słabo przebadane substancje psychoaktywne, przyjmowane wedle nowych, nie do końca rozpoznanych wzorców. Niezależnie od wieku przynajmniej raz w życiu spróbowało „dopalaczy” ponad 6% badanych uczniów.

The risky behaviour of adolescents, in addition to drinking alcohol, should include the use of cannabis preparations – marijuana or hashish. These are illegal substances, the possession and use of which exposes a young person to a conflict with the law. In Mazowieckie Voivodship, almost 15% of the surveyed first grade post-primary school students and almost 34% of third grade students admitted to smoking marijuana or hashish at least once in their lifetime. The number of current users is much smaller – over 6% of younger students and 10% of older students used these substances within 30 days before the survey. Attention is drawn to the high level of availability of illegal substances. In the students' opinion, obtaining cannabis products would not be a problem for every third first-grader and every second third-grader.

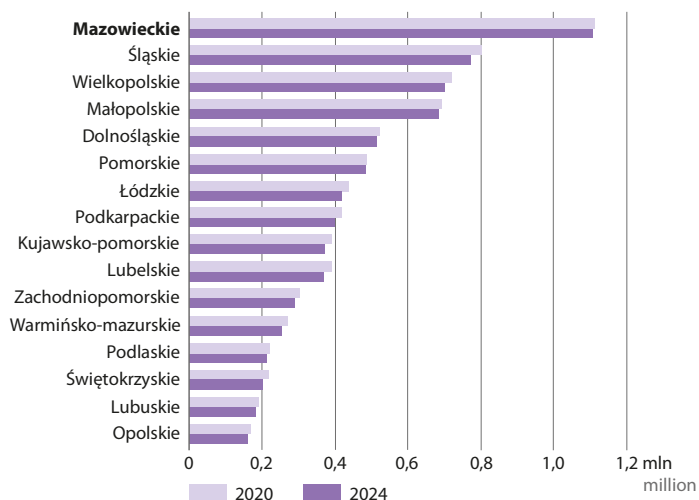
Many dangers are associated with the use by schoolchildren of the so-called legal highs. These are preparations containing new, yet poorly explored psychoactive substances, taken according to new, not fully recognised patterns. Regardless of age, over 6% of the surveyed students have tried legal highs at least once in their lives.

**Mazowieckie na tle
innych województw**

**Mazowieckie against
the background
of other voivodships**

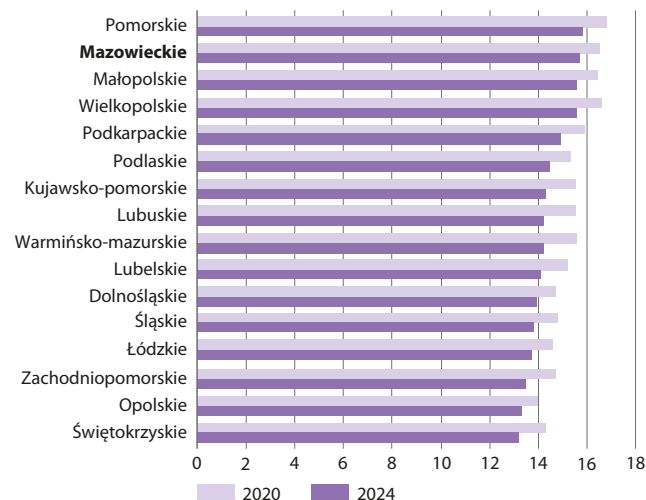
Dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat

Children and youth aged 0–18

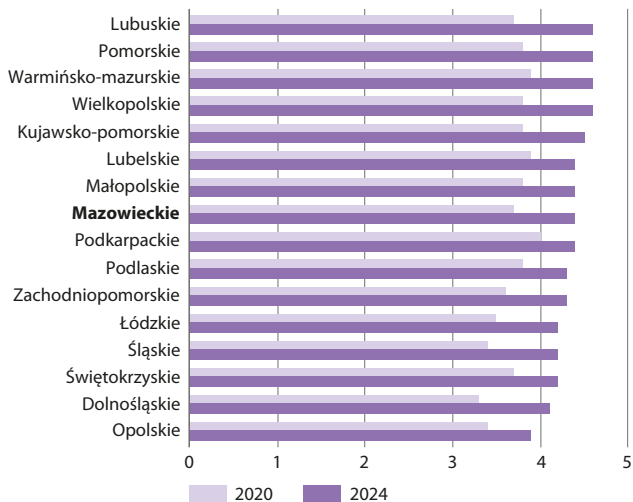
Dzieci w wieku 0–14 lat w % ogółu ludności

Children aged 0–14 in % of total population

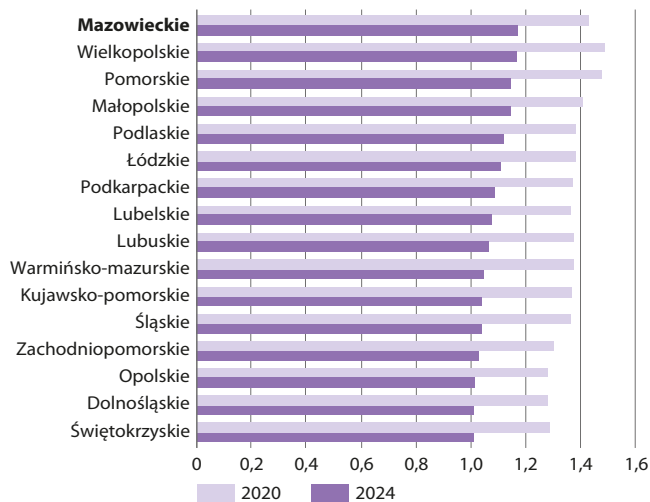
Młodzież w wieku 15–18 lat w % ogółu ludności

Youth aged 15–18 in % of total population

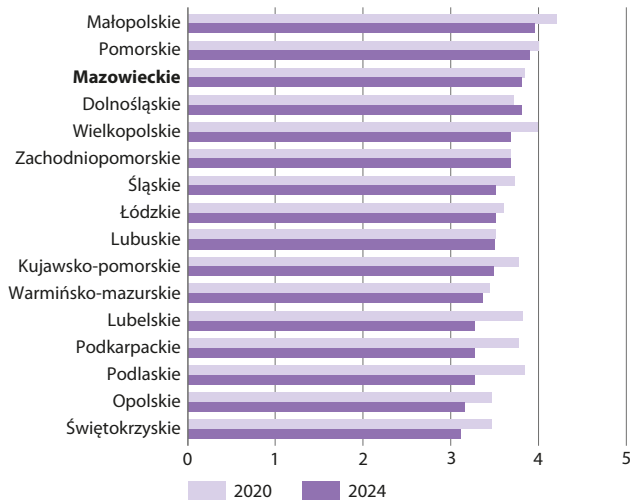
Współczynnik dzietności ogólnej

Total fertility rates

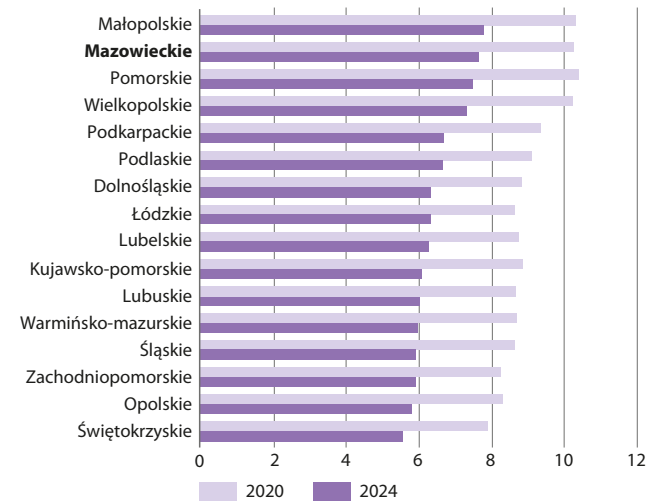
Małżeństwa na 1000 ludności

Marriages per 1000 population

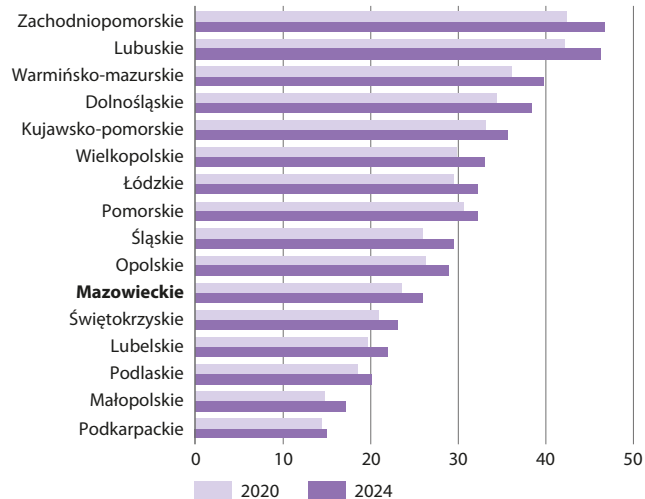
Urodzenia żywe na 1000 ludności

Live births per 1000 population

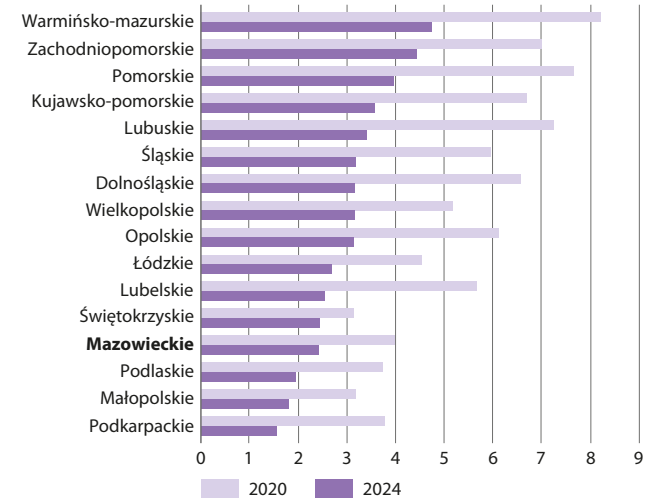
Urodzenia pozamałżeńskie w % urodzeń żywych

Illegitimate births in % of live births

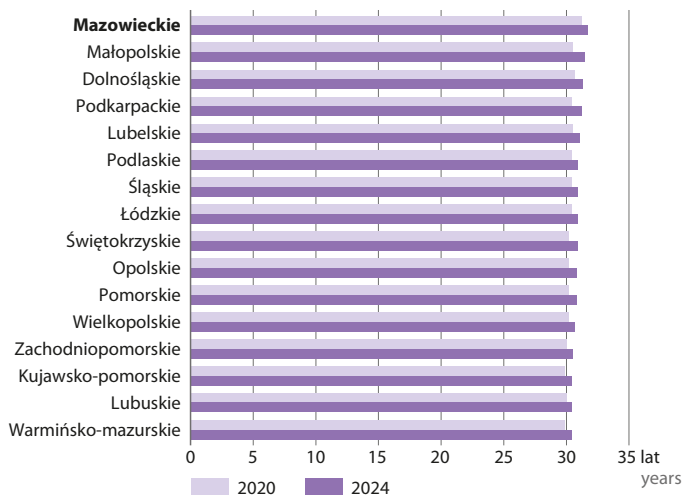
Urodzenia żywe z nastoletnich matek na 1000 kobiet w wieku 15–18 lat

Live births from teenage mothers per 1000 women aged 15–18

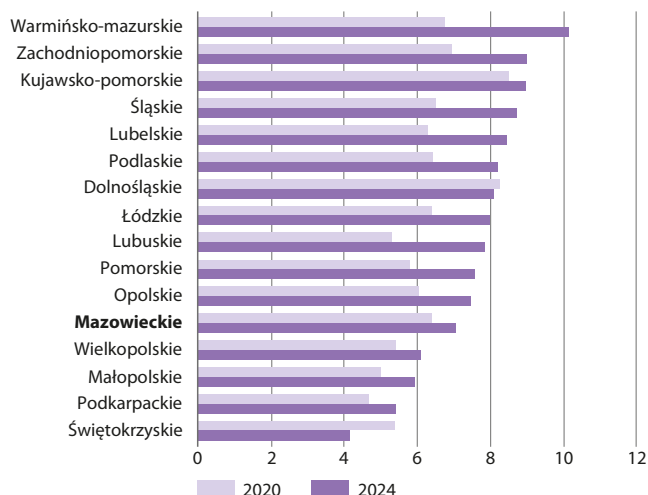
Wiek środkowy matek rodzących dziecko

Median age of mothers giving birth

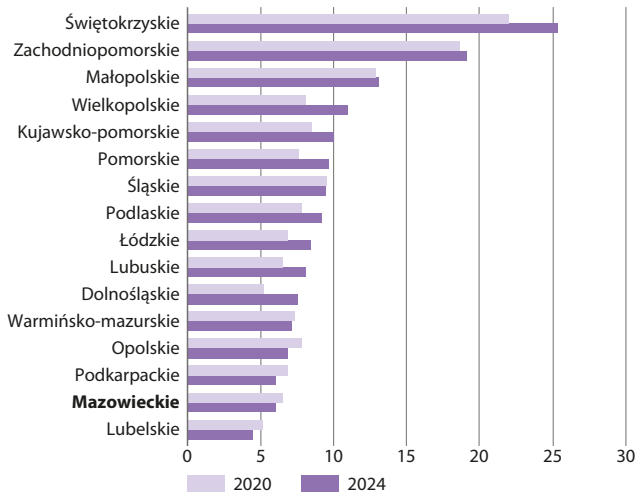
Dzieci z rozwiedzionych małżeństw na 1000 dzieci w wieku 0–17 lat

Children from divorced marriages per 1000 children aged 0–17

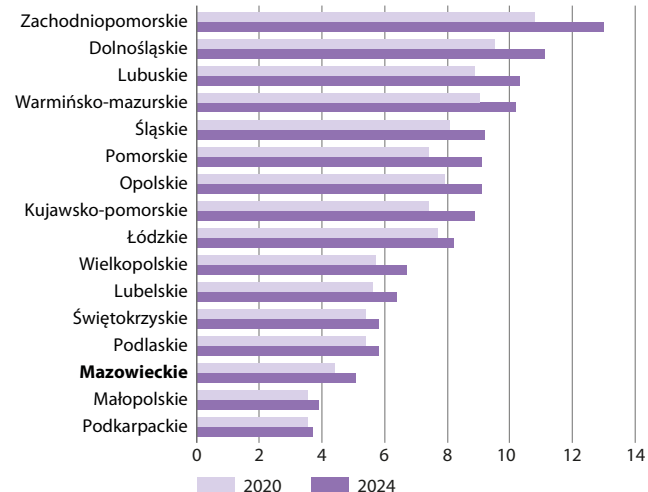
Dzieci w placówkach wsparcia dziennego do 18 roku życia

Children in day-support centres per 1000 children up to the age of 18

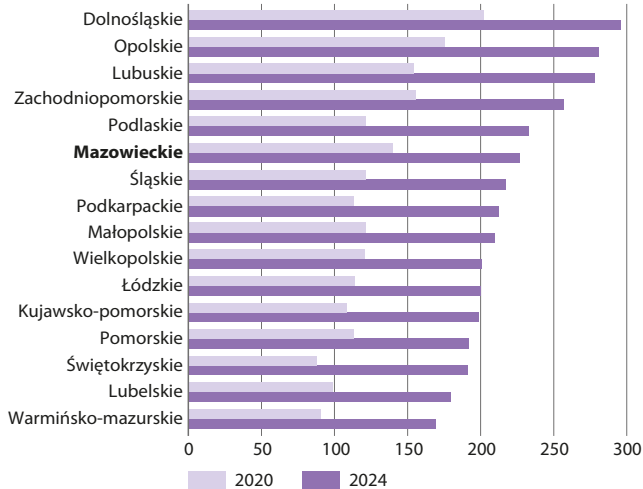
Dzieci do 18 roku życia w rodzinnej pieczy zastępczej na 1000 dzieci w tym samym wieku

Children up to the age of 18 in family foster care per 1000 children of the same age

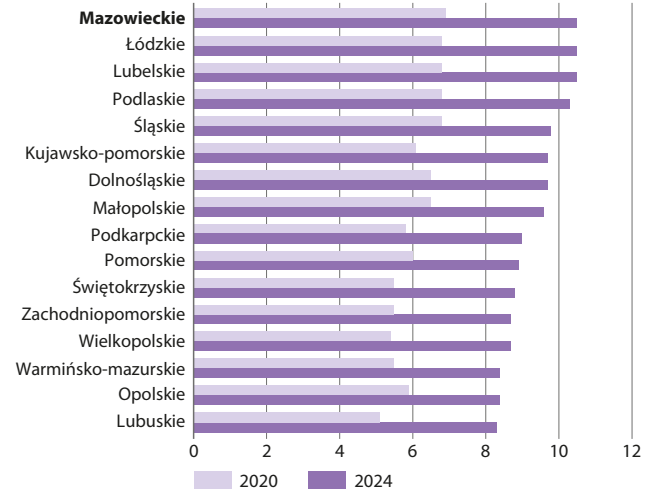
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat

Children in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3

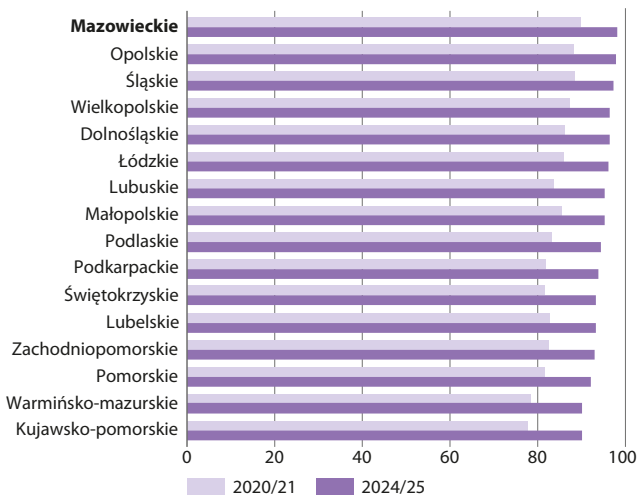
Porady udzielone^a dzieciom do 18 roku życia w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w tym samym wieku

Consultations provided^a to children up to the age of 18 in out-patient health care per capita of the same age

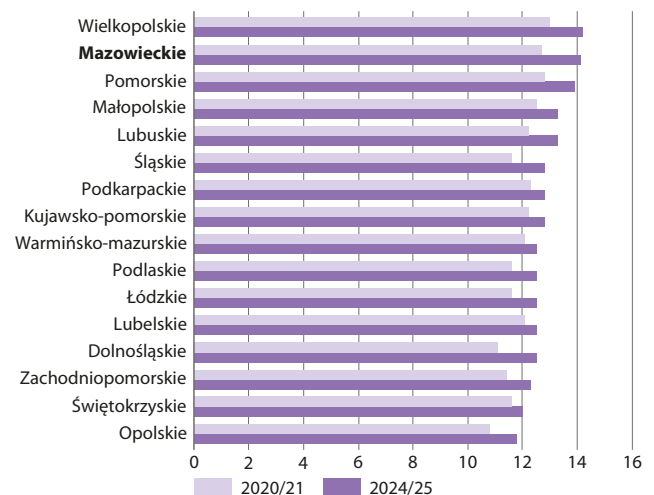
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3–5 lat w % ogółu dzieci tej grupy wieku

Children in pre-primary education establishments aged 3–5 in % of total children in this age group

Uczniowie w szkołach^b w % ogółu ludności

Pupils and students in schools^b in % of total population

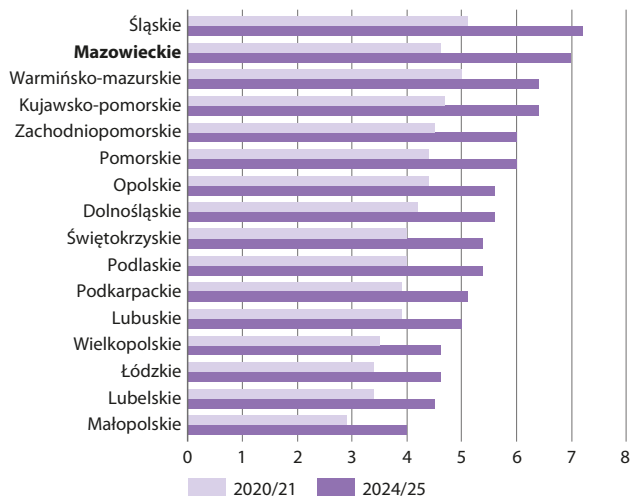

^a łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^b Podstawowych i ponadpodstawowych (bez szkół policealnych).

^a Including consultations financed by patients (non-public funds); without consultations provided in the admission rooms of general hospitals. ^b Primary and post-primary schools (excluding post-secondary schools).

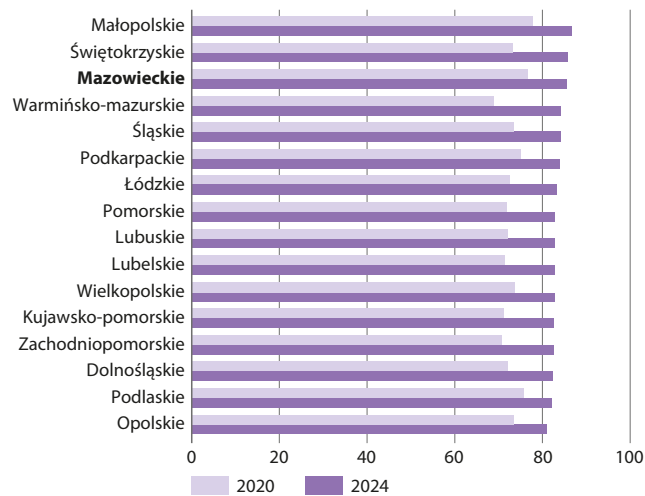
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w % ogółu uczniów w szkołach^a

Pupils and students with special educational needs in % of total pupils and students in schools^a

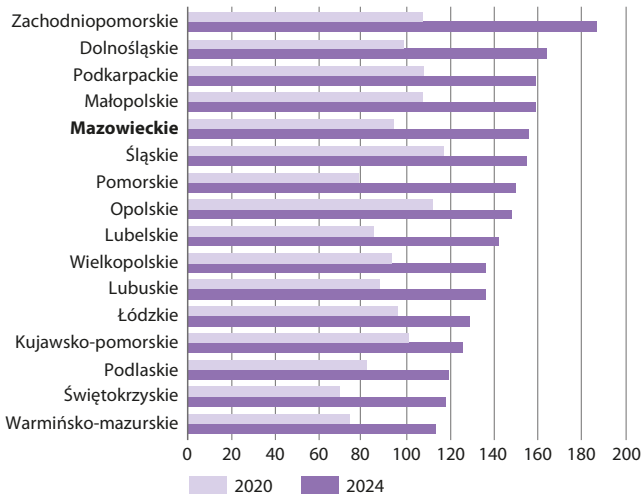
Zdawalność egzaminu maturalnego^b w %

Pass rate of matriculation exam^b in %

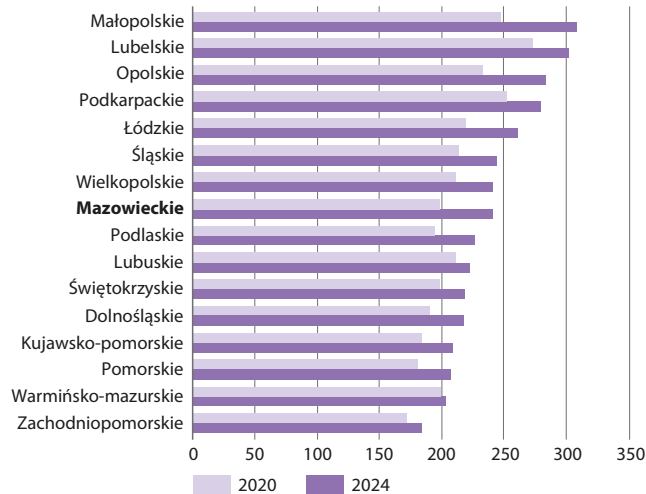
Ćwiczący w wieku do 18 lat w klubach sportowych na 1000 ludności w wieku 0–18 lat

Persons practising sport up to the age of 18 in sports clubs per 1000 population aged 0–18

Czytelnicy bibliotek publicznych w wieku do 19 lat na 1000 ludności w wieku 0–19 lat

Public library users up to the age of 19 per 1000 population aged 0–19

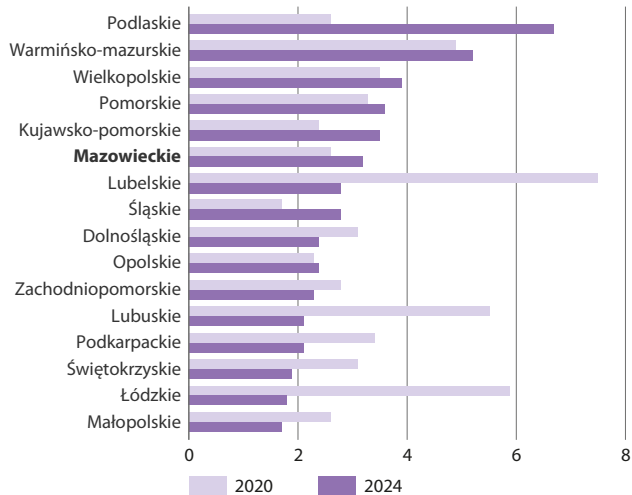

^a Podstawowych, ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (bez szkół policealnych). ^b Odsetek absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości; bez absolwentów z lat wcześniejszych.

^a Primary, upper secondary, and post-primary schools (excluding post-secondary schools). ^b Share of graduates of upper secondary and post-primary schools, who have received general certificate of secondary education; without graduates of previous years.

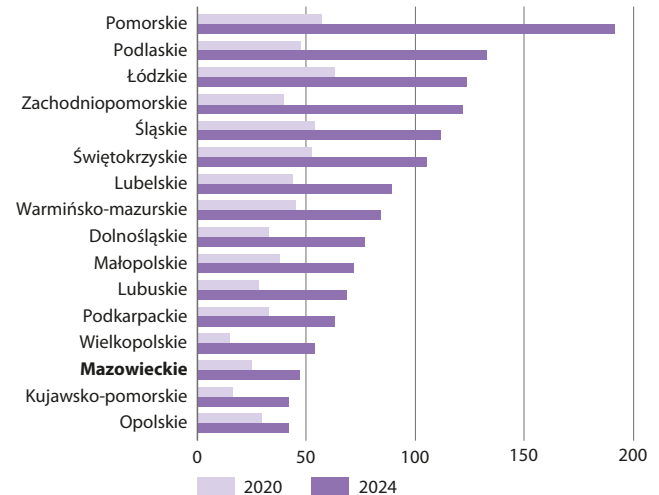
Zgony osób w wieku 0–19 lat z powodu wypadków komunikacyjnych na 100 tys. ludności tej grupy wieku

Deaths of persons aged 0–19 caused by transport accidents per 100 thousand population of this age group

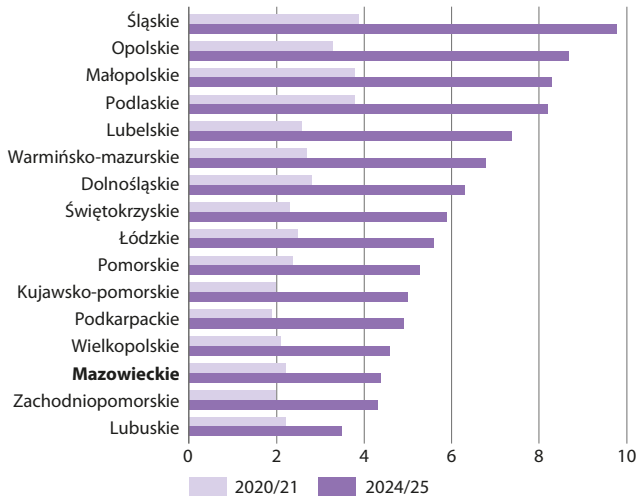
Zamachy samobójcze^a młodzieży w wieku 13–18 lat na 100 tys. ludności tej grupy wieku

Suicides^a of youth aged 13–18 per 100 thousand population of this age group

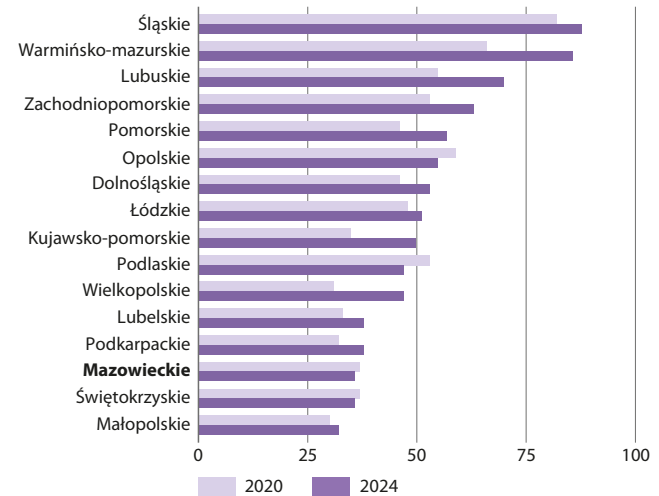
Wypadki w szkołach podstawowych na 1000 uczniów

Accidents in primary schools per 1000 pupils

Nieletni w postępowaniach przed sądem rodzinnym w związku z demoralizacją^b na 10 tys. ludności w wieku 0–17 lat

Juveniles in family court proceedings involving demoralisation^b per 10 thousand population aged 0–17

a Usiłowane i dokonane. b Dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Attempted and committed. b Data of the Ministry of Justice.

